"Unwise Child"

UZAYDA İNTİKAM

Randall Garrett

Randall Garrett

BASKAN 25

Yazar: Randall Garrett
Yasal Adı: Garrett, Gordon Randall Phillip David
Doğum Yeri: Lexington, Missouri, ABD
Doğum tarihi: 16 Aralık 1927
Ölüm tarihi: 31 Aralık 1987
Dil ingilizce
Unvan: Amerikalı Kimyager, Bilim Kurgu ve Fantezi Yazarı

Kullandığı Takma Adlar: Gordon Aghill, Janet Argo, Sam Argo, Grandall Barretton, Alexander Blade, Ralph Burke, Randell Garrett, Gordon Randall Garrett, Gordon Garrett, GR Garrett, David Gordon, Dzhons Gordon?, Richard Greer, Randoru Gyaretto?, Ivar Jorgensen, Jonathan Blake Mac Kenzie, Johnathan Blake Mac Kenzie, Darrell T. Langart, Darrel T. Langart, Johnathan Blake MacKenzie, Jonathan Blake MacKenzie, Seaton McKettrig, Clyde Mitchell, Mark Phillips, Robert Randall, Leonard G. Spencer, SM Tenneshaw, Gerald Vance

Amerikalı bilim kurgu yazarı Randall Garrett, 16 Aralık 1927 yılında Lexington, Missouri, ABD'de dünyaya gelmiştir.

Yazar Robert Silverberg başta olmak üzere birçok yazarla ve birçok sahte isim altında ortak yapıtlar vermiştir. Kendine ait yapıtları arasında en çok tanınan Lord Darcy adlı dedektifinin seçenek bir dünyada yaşadığı serüvenleri anlatan roman ve öyküler dizisi olmuştur.

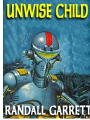
Güldürü türünde yazmaktan özellikle zevk alan Randall Garrett'in parodileri dönemin ünlü bilim kurgu dergilerinde yayımlanmıştır.

UZAYDA İNTİKAM

RANDALL GARRETT

BASKAN YAYINLARI

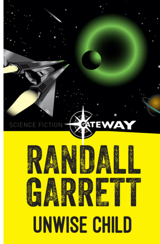
: Yazan **RANDALL GARRETT**
Çeviren: **FARUK KURT**

Unwise Child

1962

«Das Elektronische Genie»

Civan Matbaa'da
dizilip
Can Matbaa'da basılmıştır.

Baskan Yayınları A.Ş.
İstanbul — 1985

MAYK'a saldırmayı deneyen genç insanların zekâları inkâr edilemezdi, ama buna rağmen onunla tartıştıklarında büyük bir hata yapmışlardı.

İyi bir ön çalışma yaparak, girişimlerini noksansız tamamlamış ve gerekli aygıtları imal etmişlerdi. Hataları planlamadan değil, bilakis Mayk'ı yanlış değerlendirmelerinden kaynaklanıyordu.

New York'un merkezindeki Manhattan adasının batısında, yüz yılı aşkın bir süreden beri **Radio Row** adını taşıyan bir semt vardır. Burası her türlü elektronik ve elektronik üstü aygıtların satın alınabildiği, sipariş edilebildiği veya yaptırılabildiği irili ufaklı sayısız dükkânla doludur. Bunların arasında bir tane de UKW-radyo cihazı ile katodik ışınlı lambaları olan televizyon alıcısı gibi imalatları terkedilmiş antika eşyaların satın alınabildiği dükkân vardır. Ayrıca bu antika alıcıları çalıştırmayı düşünen kimse istediği takdirde buradan verici bile sağlayabilir.

Mayk'ın bu ticari merkezin ortasında ve 112. caddeye yakın bir bürosu vardı: Bu büro iki yüz yıllık St-Johns katedralinin yanında bulunan ve yan yana dizili odalarıyle çok zarif görünümlü yaklaşık bir kilometre yüksekliğindeki bir binanın ellinci katındaydı.

Işıklı kapı levhasında şu sade sözcükler yazılıydı:

M. R. GABRIEL
İşletme Tekniği

Mayk, Radio Row'da dolaşmak ve ordan burdan birşeyler satın almak için haftada bir iki kere dışarı çıkardı. Uzun süre çalışma alışkanlığı yoktu, fakat bugün yıldızlararası komisyonuna ait birkaç dokümanı hazırlamak için akşamın altısına kadar bürosundaydı. Bu saatten sonra da dışarı çıkıp Radio Row'a vardığında, yalnızca Harry Mac Dougal'ın dükkânı açıktı.

Mayk kafasını pek yormadı, çünkü bu durumda ister istemez Harry'e gidecekti.

Harry Mac Dougal'ın dükkânının kapladığı yer duvarda bir delikten, iki büyük dükkânın arasında kalmış dar ve uzun bir koridordan başka bir şey değildi. Gerçi, Harry antika dükkânının sahibi gibi işini bilen birisi değildi, ama çeşit çeşit cihazlarla her yaş ve tipte parçalar alıp satıyordu. Uzun zamandan beri imalatı yapılmayan ve muhtemelen çok az sayıda yapılmış olan herhangi bir şeyi arayan birisi Harry'e gitmek zorundaydı. Dükkânın duvarlarında yan yana dizili çok sayıda malzeme kutuları vardı. Hiçbir kutunun üzerinde yazı yoktu ve bunların içinde karma karışık bir biçimde konulmuş akla gelebilen her türlü araç ve gereç bulunmaktaydı. Oraya gidenlerin çoğu kimin uzman, kimin araştırmacı olduğunu ancak bu araç ve gereçlerden anlayabilirdi.

Yaşlı Harry'nin ne etikete, ne de bir ambar düzenine gereksinimi vardı. O, **Büyükanne 37** paniğinde İskoçya'dan kaçıp New York'a gelen ve orada yerleşen ufak tefek, zayıf ve sivri burunlu bir İskoçyalıydı. Beyni bir robotun bilgi belleği gibiydi. Birisi ona herhangi bir parçayı sorduğu zaman, gözünün birini kısıp, diğeri ile burnunun ucuna bakarak: «Hımm! Bir M-1993 termodinamik hexod? Evet, bende var; birkaç yıl önce elime geçmişti, şurda bir yerde olacak, bir bakalım hele,» diye yanıt verirdi.

İstenilen parçayı bulmak için merdivenin yanına gider, onu duvar boyunca çekip, sandıkları yana ittikten sonra, bir müddet durup beklerdi. Sonra merdivene tırmanır, bir çekmeceyi çekip çıkararak, içini iyice karıştırır ve aradığı şeyi alırdı. Kaba tozunu üfleyerek parlatır, merdivenden iner ve: «İşte bu, herhangi bir yerde olacağını tahmin etmiştim zaten. En iyisi arkaya geçip bir deneyelim onu,» derdi.

Buna karşılık istenilen parçaya sahip olmadığı zaman, bunu hiç belli etmezdi. Böyle durumlarda müşterisine kısık gözlerle bakarak: «Bu parçayı hangi amaçla arıyorsunuz acaba?» diye sorardı. Alıcı ona maksadını anlatabildiği zamanlarda ise, o, aşırı bir ısrarla başka bir parçayı önererek, alıcıyı, bu parçayla amacına daha iyi veya daha çabuk ulaşacağına ikna etmeye çalışırdı.

Satacağı parçayı kontrol etmek için daima ısrar eden Bay Harry'nin, çalışmayan şeyleri satmak veya satın almak gibi ticari bir anlayışı yoktu. Satış durumunda müşterisini peşine takarak, dar koridordan kontrol aygıtlarının bulunduğu laboratuvara geçerdi. Dükkânın ön kısmında bulunan eşyalarda herhangi bir hareket olmamasına rağmen, laboratuvardaki yarı fonksiyonel makinaların iyonlu kabloları ile metal şebekelerinden enerji kaynıyordu. Orada her şeyin üzerinde düzenli bir yazı vardı. Bunu gereksinim duyduğu için değil, bilakis kontrol maksadıyla ve öğrenmek için oraya giren müşterilerinin farkında olmadan tehlikeli bir yere dokunmalarını önlemek için yaptığı muhakkaktı.

Müşterilerinin ikna olmak için yeterli bilgiyi alıp almadıkları konusunda kafasını yormazdı. Onlarla birkaç dakika sohbet ettikten sonra bilim ve özellikle elektronik alanda yeterli bilgiye sahip olup olmadık-

larına karar verirdi. Bu söyleşi bir tür sınavdı ve bu sınamayı laboratuvara endişesiz girmek için yapardı. Anlaşılacağı üzre, bu sınavı kaybeden laboratuvara davet edilmez ve söz konusu deneyi hiçbir zaman göremezdi.

Fakat, ön gördüğü bilgi bakımından yetersiz olan insanlarla çok az karşılaşıyordu. Çünkü, istediğini ve aradığı şeyi ne yapacağını bilmeyen kişiler Harry Mac Dougal'in dükkânına hemen hemen hiç uğramazdı.

Buna karşılık Harry'nin dükkânına izinsiz girebilen tek tük kimseler de bulunuyordu. Bunların arasında arkadaşları tarafından Melek Mayk diye anılan Mayk da vardı.

Yeri gelmişken Melek lakaplı Mayk'ı tanıtalım: Tam ismi Michael Raphael Gabriel'di. Bu konuda annesi suçluydu. Babası ise vaftiz seromonisini arzulanan biçimde bitirememiş —anlaşılacağı üzre— burada vukubulan çok sinirli bir hareket kontrol edilememişti. Dolayısıyle Mayk'a Melek lakabının takılması hayret verici bir şey olmasa gerek. Otuz üç yaşında, iki metre boyunda, yüz on yedi kilo ağırlığında olan bu adamın saçları altın sarısı, gözleri koyu kahverengi idi. Nakit servetinin sekiz haneli rakamlarla ifade edilmesinin yanında, kredisi de hemen hemen sınırsızdı ve ayrıca henüz bekârdı.

Melek Mayk, Harry Mac Dougal'a ait olan dükkânın kapısını açtı ve yağmur damlalarını düşürmek için şapkasını çıkarıp çırptı; şehir içerisinde yaya kaldırımların üzerinde saydam plastik damlar vardı. Fakat, yağmurlu havalarda büyük bir rahatlık sağlayan bu durum 53. caddede son buluyordu.

Dar ve uzun dükkânda kimsecikler görünmüyordu. Melek Mayk kafasını tavana doğru kaldırarak yerini

bildiği gizli gözetleme deliğine baktı ve: «Harry!» diye seslendi.

— Seni görüyorum, tam zamanında geldin, çünkü dükkânı kapatmak üzereydim, lütfen kapıyı kapat ve içeri gir, sözleriyle bir ses karşılık verdi.

— Memnuniyetle Harry, diyerek döndü ve kapının mandalına bastıktan sonra mandalın yuvasına yerleştiğini duydu.

Harry Mac Dougal:

— Okey Mayk, arkaya gel, ümit ederim viski de getirmişsindir, diye sözlerine devam etti.

Mayk sandıkların önünden geçip arkaya doğru giderken:

— Elbette Harry, seni ne zaman unuttum ki? karşılığını verdi.

Laboratuvara yanaştığında kayıtsızca elini cebine sokarak, geceleri New York'un caddelerinde dolaşırken yanından hiç eksik etmediği küçük, fakat güçlü işler başaran aletini çalıştırdı.

Bir tehlikeye atılmakta olduğunu biliyordu ve bu durumda tek güvencesi yeterli donanıma sahip olmaktı.

***

Elini cebinden çıkarmayan Melek Mayk, baş parmağını aletinin yan kısmındaki küçük plakaya basılı tutuyordu. Kapıya yanaştığı zaman küçük plaka titreşmeye başladı; işitilmesi olanaksız, fakat hissedilebilen bir vızıltı çıkarıyordu. Mayk derin bir nefes çekerek, bu sezon her tarafta vibrasyon özellikli bıçakların oldukça çok sorulmuş olduğunu düşündü.

Laboratuvarın kapısını aniden açarak içeri daldı. Yanılmamıştı. Harekete geçmeden önce gözleri ve beyni sergilenen sahneyi bir saniye içerisinde kavramış-

tı. Yine bu kısa zaman zarfında etrafa bir göz atarak, stratejisini planladı ve düşündüklerini eyleme dönüştürmekten başka bir yol olmadığına karar verdi.

Durum şuydu: Harry Mac Dougal, gözetleme ekranına ait kumanda tertibatının yanındaki çalışma masasında oturuyordu; biraz öne doğru eğilmişti. Küçük, açık renk gözleri gür kaşlarının altından Melek Mayk'a dikilmişti. Ümit ve güven veren bu gözlerde yalvarış yoktu.

Harry'nin yanında on altı veya on yedi yaşlarında bir delikanlı duruyordu. İlk bakışta genç suçlular grubundan olduğu sanılan bu gencin soğuk, sert ve havalı duruşu yüzündeki endişe ve güvensizliği saklamaktaydı. Bir elinin Harry'nin sırtında olduğunu gören Mayk, bu oğlanın titreşme tertibatlı bıçağını yaşlı adamın omurgasına dayadığını anlamıştı.

Bu arada başparmağı da cebindeki koruyucu aletten değişik vızıltılar algılamaya başladı; uyarı alarmının değişmesi, laboratuvarda ikinci bir titreşmeli bıçağın bulunduğunu ve bu bıçağın Mayk'a delikanlının elindeki bıçaktan daha yakın olduğunu gösteriyordu.

Demek oluyor ki, arkasında genç takımdan bir gangster daha vardı.

Her şeyi anlamak için çeyrek saniyeye gereksinim duyan Mayk, aniden öne doğru hamle yaptı.

Gangsterler yetişkin olsalardı Mayk'ın tepkisi bambaşka olurdu. Geri zekâlı olmayan yetişkinler genellikle çocuklar gibi davranmazlar. Çocuksu bir davranışı ancak yarı yetişkinler gösterir, göstermek zorundadırlar da; nedeni gayet basit: Çünkü, yetişkinler gibi davranacak kadar yeterli bir eğitim zamanı bulamamışlar da ondan.

Bu saldırganlar toy olmasaydı bu gece belki de ya-

şamını yitirmişti. Şu anda ise bu acemilerin onun karşısında hiç şansları yoktu.

Arkasında ikinci bir saldırganın olduğunu düşünme zahmetine katlanmayan Mayk, arkadakinin yerine, bıçağını Harry Mac Dougal'a dayayan siyah deri giysili delikanlının üzerine atıldı. Bu genç tam Mayk'ın beklediği şekilde hareket etmişti.

Harry'i bırakarak kendini savunmaya geçti.

Onun yerinde yetişkin biri olsaydı, avlarından birini eline geçirmişken ikincisi saldırdığı zaman, elindekini temizler ve saldırmakta olanla serbestçe uğraşma ortamını sağlardı. Bu delikanlının yaptığı gibi, yan taraflarını tehlikeli bir şekilde açıkta bırakarak, yalnızca ön taraftan gelen saldırıyı karşılamak akılsızca bir işti.

Ayrıca bu toy delikanlı işini bilen birisi olsaydı, Harry Mac Dougal'ın burada ölmesi işten değildi. Böyle birisi bıçağını ihtiyarın sırtına dayayarak onu avlayacak ve sonra öldürmeden bu silahı Melek Mayk'a doğrultacak, öyle mi? Kesinlikle hayır.

Bununla beraber bu delikanlı toyluğunu gösterdi; ihtiyarı bırakarak gözlerini fal taşı gibi açıp, geriye sıçradı. Bu davranışı ile rakibine karşı serbestçe hareket edebilmeyi tasarladığı belliydi. Bütün bunlara rağmen kesinlikle korkak değildi ve elindeki silahı nasıl kullanacağını iyi biliyordu. Ancak, giriştiği bu acemice intihar şekliyle karşısındakine tehlikeyi göze alabilme ortamını hazırlamıştı. İlk hedefi, parıldayan bıçağının ucuyla rakibinin saldırılarını savuşturmaktı.

Bu kavgada Mayk'ta da aynı türden bir silah olsa ve arkasında ikinci bir saldırgan bulunmasaydı, delikanlının işi çoktan biterdi. Mayk yine de başka seçeneğinin olmadığına karar vererek, tüm ağırlığıyla parıldayan bıçağa doğru atıldı.

Vibrasyon özellikli olan bu bıçak korkunç bir silahtı: Esas itibariyle cerrahi maksatla tasarlanmış olup, özel çelikten yapılmış ağzı, büyüklüğüne ve kullanım şekline göre, ağır sapında saniyede iki yüzden iki bine kadar ileri geri titreşerek hareket edebilmekteydi. Uzunluğu yirmi santimetreydi. Tırtıllı keskin dişleri elmasla bilenmiş olan bu silah, tam bir öldürme aletiydi. En büyük tehlikesi de sahip olduğu tempoydu. Amansız bir şekilde sağa sola hareket ederek, yağda kayar gibi et, kıkırdak ve kemiği doğrayabilirdi.

Ancak bu olağanüstü özelliklerine rağmen Mayk'ın cebindeki cihaza karşı zayıf kalıyordu. Bir taneden fazla titreşmeli bıçağın işlevini algılayabilen bu cihaz, aynı zamanda da bir savunma mekanizmasıydı; kendisini taşıyanın yanlarına on beş santimetreden daha yakın sokulan böyle bir bıçağa karşı çok güçlü bir manyetik alan oluşturuyordu. Titreşmeli bıçak böyle bir manyetik alanda demir kıskaçlar tarafından sıkıştırılmışçasına hareketsiz kalarak, hurda bir ekmek bıçağı durumuna düşmeye mahkûmdu.

İşin en zor yanı, bıçağın sapındaki güçlü motorun bıçağı titreşmeye zorlamasıydı. Bu motor ister istemez çalışacaktı ve mevcut enerji bir süpap arıyordu.

Bu durum karşısında delikanlının elindeki sap sanki yırtınacak gibiydi ve nihayet elbisesine yapışarak, kızarıp tutuşmaya başladı. Bu arada plastik tutamağı da yanarak patladı ve kızgın bakır ile gümüş eriyiği dışarıya püskürdü. Ergimiş metal elini yakınca, genç adam korku ve acıyla bağırarak Mayk'ın ayaklarına atıldı.

Bu fırsatı değerlendiren Mayk, ayaklarından çeken toy delikanlıya bir darbe indirdikten sonra, hemen dönerek öbür delikanlının saldırısına karşı vaziyet aldı.

Fakat, bu da nesi! Karşısındaki bir kızdı.

Dudaklarına altın renginde makyaj çekip, saçlarını maviye boyayan bu kız, elindeki titreşmeli bıçağı en azından arkadaşı kadar iyi kullanıyordu.

Mayk dönerken, kız da onun sırtını hedef alarak öne doğru atılmıştı. Ancak, o da silahının tutuşması karşısında bağırmaya başlayarak, elini derhal cebine atmıştı. Mayk tam bu anda üzülerek elinin kenarıyla bir darbe indirip, onu da saf dışı bırakmak zorunda kaldı. Baygın düşen kızın arka cebinden yere küçük bir tabanca fırladı. Mayk bu kızın bir daha saldırıya geçemeyeceğinden emin olduktan sonra, tekrar ilk rakibine döndü.

Tahmin edileceği gibi, Harry bir saniye bile gecikmemişti. Acemi delikanlı boylu boyunca yerde yatıyordu ve Harry'nin elinde bir şok tabancası vardı.

Melek Mayk derin derin nefes alıyordu.

Bu arada Harry:

— Pantolonun yanıyor, dedi.

Bu uyarı üzerine Mayk, canı yanmışçasına yüksek sesle haykırdı ve elinin içiyle üzerine sıçrayan ergimiş metallerin parladığı yerlere vurmaya başladı. Aslında herhangi bir yanma olayı yoktu. Zira, elbisesi yanmaz nitelikteydi. Fakat, ne de olsa kızarmış bakır eriyiği onu rahatsız ediyordu.

Bununla beraber:

— Allah kahretsin! Elbisem daha yeniydi, diye söylenmekten kendini alıkoyamadı.

Bunun üzerine Harry:

— Ne o, galiba dikenli tel üstündesin, diye alayını geçti.

— Beni tahrik etmene gerek yok, Harry. Diyeceğim şu ki, senin gibi alkol sevmeyen birisi viski getirilip getirilmediğini sorduğu zaman, garip şeylerin döndü-

ğü anlaşılabilir, diye karşılık veren Mayk, elbisesinde kızaran son noktaya vururken:

— Bu işin aslı ne? Yanlarında birkaç arkadaş daha getirmiş olmasınlar, ne dersin? diye sordu.

— Bilmiyorum, olabilir. Donanımlarım tekrar çalışıyor. Nasıl yaptılar bilmiyorum, ama cihazlarımı her nasılsa devre dışı bırakıp içeri girmeyi başardılar. Hataları giriş kapısını kilitlememek oldu.

Mayk bu arada baygın yatan acemi gençleri inceleyip, bir sonuca varmaya uğraşırken başını biraz hayretle kaldırarak:

— Üzerlerinde herhangi bir cihaz yok, görünür hiçbir şey yok. Diyelimki üzerlerine burayı kontrol altında tutmaya yarayan akım devreleri monte etmiş olsunlar. Bu takdirde dışarıda kendi gruplarından birkaç herifin daha olması gerekirdi,» dedi.

— Evet, belki de, gidip bakmalıyız.

Bu arada çalışma masasında bulunan cihazlardan biri vızıldamaya başladı.

Harry, dükkânın gizli yerlerinde bulunan sayısız gözetleme kameralarının bağlı olduğu alıcı ekranına bakınca, güneş yanığı yüzü gülümseyen bir çehreyle karşılaştı.

Gelmekte olan:

— Polis, diye kendini tanıtarak: Vakit de epey geç oldu, diye söylendi.

***

Polis şefi Cowder odayı gözden geçirirken sigarasını iştahla çekerek:

— Hımm, demek böyle, durum pek de iyi görünmüyor, burada ne oldu bakalım? diye merakla sordu. Melek Mayk'tan Harry Mac Dougal'a, sonra tekrar Mayk'a baktı. Her ikisi de düşünceli görünüyordu.

— Güzel, demek ki öğüt vermemi bekliyorsunuz.

Bu sözlerin üzerine Harry kafasını sallayarak:

— Hayır, hayır Şef, nasihat vermenize gerek yok. Bu gençler buraya girdikleri zaman Bay Gabriel burada olmadığı için, açıklama yapmak bana düşüyor. Ben de nereden başlasam diye düşünüyorum. Gizleyecek hiçbir şeyimiz yok, olay şöyle oldu, diyerek, düşüncelerini toparlayacakmış gibi gözlerini tavana dikerek, bir an için sustu. Söyleyeceği sözlerin polis şefi tarafından banda kaydedileceğini çok iyi biliyordu.

Bu arada polis şefi içini çekerek:

— Bakın Harry, burada mahkeme önünde değilsiniz. Ayrıca dükkânınızı ne tür aygıtlarla emniyete aldığınızı da çok iyi biliyorum. Bu kesin. Aksi takdirde bu gençler çoktan her şeyi temizlemiş olurlardı, diye konuştu.

Bunun üzerine Harry gözlerini tekrar tavana dikti, Mayk ise gülümseyerek el tırnaklarını inceliyordu.

Polis şefi bir kere daha içini çekerek:

— Şüphesiz ki, sizin ve başkalarının burada, yani Row'da tasarlayıp yaptığınız cihazlara memnuniyetle sahip olmak isterdik Harry, ancak bunları elinizden zorla çekip alamam tabii. Ayrıca bizde olan birkaç şeye de siz sahip olmak istersiniz. Görüyorsunuz ki, karşılıklı isteklerimizde bir boşluk var. Elinizde bulunan yasa dışı silahlara el koyarsak, profesyonel olmayan soyguncular bile dükkânınıza girerek, satış izni olan cihazlarınızı çalarlar ve bunları geliştirerek bir hafta içerisinde bizi bunlarla deliye döndürürler. Dolayısıyle kanunsuz bir kullanım olmadığı sürece, yasa dışı silahlarınıza dokunmayacağız, şeklinde açıklamada bulundu.

Bunun üzerine Harry alaycı bir edayla sırıtarak:

— Çok teşekkürler, şef, yalnız bizim burada yasa

dışı hiçbir şeyimiz yok; ne herhangi bir robot aksamı, ne de benzeri şeyler. Buna rağmen dükkânımın çeşitli yerlerinde birkaç gözetleme aygıtına sahip olduğumu itiraf edebilirim. İş yerimi ancak bu sayede kontrol altında tutabiliyorum, gözetleme aygıtları da yasa dışı değil ya, diye karşılık verdi.

Polis şefi bu sözlerden sonra araştırıcı gözlerle etrafına bakınırken, ufak tefek İskoçyalıyı da tepeden tırnağa kadar süzdü. Harry Mac Dougal yalan söylüyordu ve şef bunu biliyordu. Ayrıca Harry de şefin bu durumu bildiğini biliyordu.

Polis şefi üçüncü kez içini çekerek İskoçyalıya baktı ve:

— Peki, iyi de, burada ne oldu? diye sordu.

Harry bu soru üzerine ciddileşerek:

— Soyguncular saat altı buçuğa doğru içeri girdiler. Bu oğlan şu karşıdaki dolabı aşarak titreşmeli bıçağı ile beni etkisiz hale getirdi. Ona karşı laboratuvardan bir savunma aracı almaya teşebbüs ettimse de, o benden daha hızlı davrandı, diye açıklamada bulundu.

Mayk bu arada alnını kırıştırdı, fakat susuyordu.

— Ve sizin kontrol cihazlarınız hiçbir işe yaramadı, öyle mi? diye sordu Şef.

— Kesinlikle öyle, karşılığını veren Harry: Bu gençler mutlaka yeni bir şey keşfetmişlerdir. Bu soytarı da arka kapıdan içeri girmiş olmalı. Benim dikkatimi çekmeden kapının üç metre açığına kadar hiç kimsenin sokulamayacağı konusunda başıma bahse girerim. Buraya baksanıza! dedi.

Şef ayağa kalkarak arka kapıya gitti ve kapıyı açtı. Kapının arkasındaki bölümün kapkaranlık olduğunu ve kapının çok yakınındaki siyah duvarı gördü.

— Bu, karanlık odalara benzeyen bir ışık kapanı-

dır, diye açıklamada bulunan Harry: Bu kapıdan caddeye çıkmak için, iki köşe dönülerek, yaklaşık on metre yürünmesi gerekir. Ben bile alarm sistemini altı defa uyarmadan bu işi yapamam. Işığın her türlüsü ile insan vücudundan yayılan sıcaklık bile bu sistemi çalıştırmak için yeterlidir, dedi.

— Ön kapıya ne oldu ki arka kapıyı kullansınlar? Ön kapıdan herkes içeriye girebilir.

Bu soru üzerine öfke ile karışık gülümseyen Harry:

— Ben yanında olursam evet, ama istemezsem bu olmaz.

O halde bizi içeriye almakla büyük bir nezaket gösterdiniz, diyerek şaka yaptı şef.

— Bu benim için bir eğlenceydi. Her şeye rağmen bu oğlanın içeriye nasıl girebildiğini çok merak ediyorum:

— Neyse, her nasılsa bunu başardı. Saklandığı yerden çıktıktan sonra ne oldu?

— Beni, kızın içeriye girmesine izin vermeye zorladı. Her şeyi götürmek için arka tarafı ardına kadar açmamı istiyorlardı. Bay Gabriel gelmemiş olsaydı, bu isteklerine kimse engel olamazdı.

Bunun üzerine şef Cowder Melek Mayk'a dönerek:

— Buraya tahminen saat kaçta geldiniz, Bay Gabriel?

Mayk bu soruya:

— Aşağı yukarı altı buçuğu beş geçe, diye yanıt verdikten sonra: Her ikisi de buraya benden ancak birkaç dakika önce gelmiş olabilir, dedi.

Harry Mac Dougal bu sözleri tasdik etmek istermiş gibi kafasını salladı.

— Peki sonra ne oldu?

Mayk, olanları kaleme alınmış bir metin gibi özenle anlatırken, cebindeki etkili aletten hiç bahsetmedi.

Şef anlatılanlara inanmadığı halde sabırla dinledi. Mayk sırıtmayayım diye kendini zor tutuyordu. Şefin asıl neyi öğrenmek istediğini çok iyi biliyordu.

— Bir saniye. Nasıl oldu da titreşimli bıçaklar derhal tutuştu? diye Şef Cowder, Mayk'ın sözünü kesti.

— Herhalde bozuktular, cevabını veren Mayk masum bir çehreye büründü.

— İkisi de ha? Hem de aynı anda? diye kuşkuyla sordu Cowder.

— Hayır, aynı anda değil! Aralarında en azından otuz saniyelik bir süre oynadı.

— Çok ilginç, gerçekten çok ilginç! Bu alaycı hayretine bir şeyler daha katarak sözlerine devam etmek işteyen şef Cowder, üniformalı bir polis memurunun kafasını kapı aralığından içeriye sokarak: «Tüm çevreyi taradık, hiç kimseye rastlayamadık, dükkânın arkasındaki caddede kısa süre önce küçük bir kamyonun park etmiş olduğunu belirledik, Şef,» diye haber verince, ona kulak verdi ve memurun bu bildirisi üzerine kafasını sallayarak: Öyle anlaşılıyor ki, bu gençler çakılı olmayan her şeyi alıp götürmeyi tasarlamıştı. Yoksa bu girişime baş vurmazlardı. Öyle ya, buradaki şeyleri ceplerine doldurup gidecek değillerdi ya, şeklinde söylenerek, burnunun ucunu oğuşturdu ve: Okey, demek olay buydu, dedikten sonra, polis memuruna dönerek: Her ikisini de hastaneye götürün, sonra da nezarete sevkedin, kendilerine geldikleri zaman ifadelerini alırım, dedi.

Bu sözler üzerine polis memuru kafasını sallayarak yok oldu.

Şef Cowder tekrar Harry'e dönerek:

— Kamyondakilerin, burada kavga olup işlerin kötüye gittiğini sezdikten sonra, gözetleme aygıtlarınızı etkisiz hale getiren cihazlarını kapatıp, biz buraya

gelmeden önce toz olduklarını sanıyorum, dedi.

— Mutlaka, diyerek onu tasdik eden Harry: Başka bir sorunuz var mı, Şef? diye sordu.

Cowder kafasını sallayarak:

— Şimdilik hayır, size ihtiyacım olunca tekrar gelirim karşılığını verdi.

Harry ile Mayk giriş kapısına kadar ona refakat ettiler. Cowder bir kez daha onlara dönerek:

— Ha, iyi geceler, yardımınız için çok teşekkürler, Bay Gabriel, keşke elemanlarımız da sizin şansınıza sahip olsa, dedi.

— Neden? diye sordu Mayk.

— Titreşmeli bıçaklar arzulanan zamanda patlasa, daha az ölü ve yaralı verirdik de ondan.

Bunun üzerine kafasını sallayan Mayk:

— Bu o kadar basit değil; yakınlarında polisin varlığını hisseden yarı yetişkin suçluların ellerindeki bıçaklar her defasında patlasa, derhal başka bir silaha sarılmaktan çekinmeyecekleri kesindir. Böyle bir oyunda da kazanan taraf diye bir şey olmaz, dedi.

Bu sözlerin karşısında buruk bir şekilde kafasını eğen Cowder:

— Doğru, haydi iyi geceler, dedi. Harry de caddeye çıkan şefin arkasından kapıyı kapadı.

— Gel Harry, bir şey aramak istiyorum, diyen Mayk, dar koridordan laboratuvara geçti. Harry de onu izledi.

Mayk bir yerde durarak burnunu çekmeye başladı ve:

— Burnuna herhangi bir koku geliyor mu, Harry? diye sordu.

— Evet, evet, tutuşan bir izolasyon maddesine benziyor, nerede acaba?

— Bu sandıklardan hangisinin ana kablonun ya-

nında bulunduğunu sen bilirsin. Bir kontrol et bakalım, herhangi bir yerde bir bozukluk vardır.

Bunun üzerine Harry sandıklardan birine giderek kapağını açtı ve içine baktıktan sonra tekrar kapadı. Bir sonraki sandığa da bakarak aynı şeyi yaptı ve nihayet üçüncüsünde aradığını buldu. On ikiye yirmi santimetrelik küçük bir plastik kutuydu bu. Sıcaklığı çok az olmasına rağmen, yanmış izolasyon malzemesi gibi aşırı bir koku salmaktaydı.

— Bu nedir acaba? diye sordu.

— Ne olduğunu bilmiyorum, ama dükkânındaki cihazlar bununla etkisiz hale getirilmiş. Buraya geldiğim zaman, benim cihazım da kısa devre yapmıştı. Bunların, polislerin buraya gelişleri ile kavga arasında geçen kısa süre zarfında böyle bir şey yapamayacaklarını anlamak zor değil. Bu işi yapmak için, bu süreye ek olarak en az birkaç dakika daha kullanmış olmaları gerekir. Ayrıca bu kadar uzak mesafeden bütün aygıtları etkisiz bırakan bir cihazın rasgele biri tarafından da yapılabileceğine inanmıyorum. Bu kutunun gelişi güzel bir şekilde ana kablonun yanına konulmuş olması gerekir. Hele bir analizini yap bakalım, mutlaka madeni bir osilatör bulacaksın. Yapacağın incelemelerden sonra bu kutu işimize yarayabilir.

Harry kutuyu elinde evirip çevirirken:

— Zaman ayar şalteri varsa, bazı şeyler açıklığa kavuşur, dedi.

— Ne gibi?

— Bunu kimin içeriye getirdiğini şu anda anımsıyorum. Genç birisiydi, on dokuz veya yirmi yaşlarında. Bende gerçekten iyi bir izlenim bırakmıştı. Bu suçlular grubundan olabileceğine hiç ihtimal vermedim. Aslında bu günlerde hiç kimseye güvenilemeyeceğini

bilmeliydim ya, neyse, olan oldu bir kere. Teşekkürler Mayk, bir şeyler daha bulursam sana bilgi veririm.

— Tabi, tabi bunu yap. Aramızdaki hatır için ben de sana titreşmeli bıçakları etkisiz hale getiren süper savunma cihazımın nasıl yapıldığını gösteririm, dedi.

Bunun üzerine Harry alaylı bir eda ile gülerek:

— Senin yerinde olsam, kendime daha kısa bir isim düşünürdüm. İsmini baştan sona kadar söyleyeceğin süreden daha kısa bir zaman içerisinde herhalde böyle bir cihazı yaparım, dedi.

— Bu konuda bahse girelim mi?

— Tamam. Bunu yirmi dört saatte yapacağıma yirmi dolar koyuyorum?

— Kabul. Yarın bendekini yirmi dolara sana satarım.

Kafasını sallayan Harry:

— Değiş tokuş yapacağız, ayrıca da yirmi dolara bahse gireceğiz. Hazır paranın lafı olmuşken sorayım, sen buraya bir şey satın almak için gelmedin mi? diye sordu.

Harry'nin bu sorusuna gülen Mayk:

— Pek hoşuna gitmeyecek ama, istediğimi söyleyeyim: Bir düzine plastik özlü dirence ihtiyacım var.

— Hangi boyutta?

Mayk istenilen bilgiyi verdikten sonra, bir dolaba giden Harry, oradan küçük bir paket çıkarıp alarak, getirip Mayk'a verdi.

— Bunun için dört dolar ödeyeceksin.

Gülümseyerek parayı ödeyen Mayk:

— Sende herhalde tesadüfen de olsa yüz binlerce mikro kriyotron sütun bulunmaz! diyerek Harry'i iğneledi.

— Bunları satma iznim yok, fakat bende olsa bile sana satmazdım, diye karşılık veren Harry: Orijinali-

ne benzer bir tane var bende; kâğıtlar uçuşmasın diye üzerlerine koyuyorum onu. Sana parasız verebilirim, nasıl olsa çalışmıyor, dedi.

— Bana verirsen belki de onarabilirim onu. Niçin çalışmıyor acaba?

— Bir saniye, diyen Harry gitti ve küçük bir paketçikle geri dönerek: Al, sana hediyem olsun. Ayrıca, bana bu tehlikeli durumda yardım ettiğin için de çok teşekkür ederim, dedi.

Bu sözlere nazikçe karşılık veren Mayk paketçiği aldı; Harry'nin hediye ettiği cihaz çalışsaydı, değeri üç yüz dolardı, karaborsada belki de daha fazla. Bozuk haliyle Mayk'a yarar bir yanı olmadığı gibi, onarılması da hemen hemen imkânsızdı. Fakat, bu hediyeyi reddetmek suretiyle Harry'i küçük düşürmek istemediği için, kabulünü uygun gördü ve:

— Teşekkür ederim, Harry, belki de niçin çalışmadığını biliyorsun? diyerek onu pohpohladı.

Bunun üzerine yüzünde alaycı bir gülüşün izleri beliren Harry:

— Elbette biliyorum Mayk, şebekeye bağlı olmadığı için çalışmıyor tabii, karşılığını verdi.

***

Harry'den ayrılan Mayk'ın iş yerine fazla bir yolu kalmamıştı. Bekâr birisi olarak bu zahmete katlanabilirdi. 112. caddedeki bürosunun bulunduğu katın kapısında M. **R. Gabriel** yazısı vardı. Bu kapının arkasındaki büro özel sekreterinin odası olup, bu oda Mayk'ın bürosu memurların arasında etkili bir set görevi görüyordu. Sekreterliğin arka kısmında kendi özel bürosu bulunuyordu. Bu büroda yazısız bir kapı daha vardı. Bu kapının arkasında ayrı bir odanın olduğu sanılırdı; durum aslında tahmin edildiği gibi değildi.

Bu kapı değerli eşyalarla donatılmış olan çok lüks bir daireye açılıyordu. Hemen hemen görüntüyü yansıtmayan ve toz sızdırmayan polisajlı düz bir cam plakadan oluşan on metre uzunluğunda ve üç metre yüksekliğindeki duvarı, inceleyenlere kendileri ile cadde arasındaki yüz elli metre derinlikte hiçbir şeyin var olmadığı izlenimini veriyordu.

Şehrin ışıkları, güneş battıktan sonra bile odayı bu duvardan yeterince aydınlatıyordu. Bu ışıklardan rahatsız olunduğu takdirde, basit bir ışın kırma şalteri ile ışığın içeriye sızması önlenebilmekteydi.

Dairedeki mobilya massif ve takviyeli olup, kaliteli kumaşlarla kaplıydı. Takviye aksamı Mayk'ın yüz on yedi kiloluk ağırlığı için düşünülmüştü, çünkü bazen kendisini bütün ağırlığıyla koltuklara bırakmaktan zevk alırdı.

Işık geçirmeyen duvarların birinde Salvador Dali' den orijinal bir tablo asılıydı: Bu tablodaki robalı suretler, büyük şehrin içeriye akseden olağanüstü ışık karışımıyla ve odanın aydınlığıyla canlı bir parıltı izlenimini veriyordu. Tablonun başka bir yerindeki gölgeli yarı rölyefin üzerinde ışık ve gölge karışımlı metalik bir parıltı kademesi göze çarpıyordu.

Mayk dairesine hayran ve tutkundu. Bununla beraber zorunlu olduğu zamanlar, park'ta bir kanepede veya bir bahçede bile uyuyabilirdi. Hal böyleyken beş yüz dolarlık askılı bir yatakta dinlenmeyi alışkanlık haline getirişinin nedenini düşünmüyordu bile.

Odasına varıncaya kadar bütün kapıları özenle kontrol etmişti. Özel bir kontrol sistemiyle donatılmış olan elektro anahtarının tutamağında küçücük bir lamba vardı. Bu lamba, kapılardan biri herhangi biri tarafından açılmaya yeltenildiği zaman yanardı. Fakat, burada böyle bir şey olmamıştı.

Son kapıyı açarak dairesine girdi ve diğerleri gibi bu son kapıyı da içeri girdikten sonra kapadı. Işığı açarak yağmurluğunu çıkardı. Harry'nin verdiği mikro kriyotron sütunun sarılı olduğu ambalajı açmak için, düşercesine koltuğuna oturdu.

Harry teorik olarak böyle bir cihazı satamazdı: Bunların imalatı oldukça zor olup, yalnızca robot beyni yapmaya yetkili olan kişiler tarafından kullanılabilirdi. Anlaşılacağı gibi, bu sütun robot beyninin bir parçasını teşkil ediyordu. Mayk bunu yasal yollardan da temin edebilirdi. Ancak bu durumda tüm bürokratik engelleri aşmak için yedi, sekiz ay beklemek zorundaydı. Büyük robot imalatçıları esasen amatörlerin bu işle uğraşmalarını hoş karşılamıyordu. Sonradan başkalarına kiralamak için, bunları kendileri imal etmek istiyorlardı. Gerçi amatörlerin bu konuya el atmalarını önleyemezlerdi, ama en azından zorlaştırabilirlerdi.

Bu tür karşı koymaları bazı bakımlardan yerindeydi, zira genç suçlular grubu kendilerini henüz tam anlamıyla bu sahaya verememişti. Ayrıca otomatik kontrollü bombalar da büyük bir rahatsızlık vermekteydi.

Yetişkin suçluların uzun zamandan beri bu bomba konusu ile uğraştıkları biliniyordu. Bununla beraber robot parçaları satın alacak kadar parası olan veya onları çalma zahmetine katlanabilen birisi, elbetteki sokak kavgalarından ve lokal saldırılarından daha kârlı işler tasarlayacaktı. Örneğin, bir banka soygununa mükemmel bir robotla girişen birinin vasatın üstünde bir zekâya sahip olması yeterli olacaktı.

Mayk ne bomba, ne de otomatik bir banka soyguncusu imal etmek istiyordu: O yalnızca böyle bir sütunla uğraşmak ve nasıl bir sonuç vereceğini bulup çıkar-

maktan zevk alıyordu. Elindeki cihazı birkaç defa evirip çevirdikten sonra, omuzlarını silkerek dolabına gitti ve özenle yerleştirdi. Çünkü, bir kriyostat-sıvı heliyuma sahip olan bir soğutma aletini satın almadan önce arzuladığı çalışmaya başlayamayacağını biliyordu. Böyle bir kriyotron yalnızca sıfıra yakın ısılarda çalışma özelliğine sahipti.

Bu arada telefon çaldı. Mayk telefona giderek ahizeyi kaldırdı ve:

— Evet, Gabriel, diye cevap verdi. Telefonun ekranında herhangi bir görüntü belirmemişti. Bu arada bir ses: «Afedersiniz, yanlış düştü,» dedi. Bu sesten sonra bir bağlantı cızırtıyla kesildi. Bunun üzerine omuzlarını silken Mayk telefonu kapadı. Ses bir kadının sesine benziyordu ve Mayk bu kadının yüzünü hayli merak etmişti.

Tam oturmak üzereyken telefon bir daha çaldı.

Tekrar gitti ve:

— Buyurun, Gabriel, dedi. Görüntü ekranında yine herhangi bir belirti yoktu.

— Dinleyiniz, bayan, diye karşısındakinin dikkatini çekmek isteyen Mayk: Niçin numaranızı kontrol etmeyip de beni sürekli rahatsız ediyorsunuz? diye sordu.

Bu arada görüntü ekranında aniden kır saçlı, soluk ve donuk mavi gözlü yaşlı bir adamın yüzü belirdi. Bu görüntü uzay işleri bakanı Wallingford'a aitti.

Bakan şöyle konuştu:

— Mayk, bulunduğun mevkinin dünya idaresindeki bir bakanı alaya alma hakkını vereceğini bilmiyordum.

Ses tonunda ne kızgınlık, ne de neşe vardı.

— Bundan ben de emin değilim, ama gayret ediyorum, karşılığını veren Mayk: Telefondakinin siz olduğunuzu bilmiyordum. Bu duruma az önce telefonumu

yanlışlıkla düşürdüğünü söyleyen birisi sebep oldu. Özür dilerim, diyerek hatasını düzeltmeyi denedi.

— Hımm... ne ise, ben size, sizin yürütmenize karar verilen **Branchell** uzay gemisi teftiş görevinizin hazır olduğunu söyleyecektim. Yani en geç bir hafta içerisinde bu durum kesin belli olacak.

— Karara bağlanan teftiş görevi mi? diye tekrarlayan Mayk, kaşlarını kaldırarak: Bir saniye, Wally, Serge Paulwitsch orada bu görevi yürütmüyor mu? Benim fikrime ihtiyacınız yok. Serge, kalkış için her şeyin hazır olduğunu söylerse buna güvenebilirsiniz. Yoksa bir arıza mı çıktı? diyerek bilgi almak istedi.

— Hayır, kesinlikle böyle bir şey yok. Fakat, işletme mekanizması sizin plan ve taslaklarınıza göre yapılmıştır, Bay Paulwitsch'inkine göre değil. Ayrıca uzay hareket bürosu son kontrolü sizin yapmanızı istiyor.

İtiraz etmenin anlamsız olduğunu ve hele hele bu durumda hiç işine yaramayacağını bilen Mayk zorunlu olarak:

— Ne yapalım, peki öyleyse. Güney kutbu çevresine tahammül edemiyorum, ama anlaşılan birkaç gün katlanacağım, karşılığını verdi.

— Güzel, ha... bir şey daha: Bir nolu yük kabininin hız bilgi kopyası yanınızda mı? Bizdeki dokümanlar postalama anında birbirine karışmış olduğu için, rakamlarda bir tutarsızlık var da.

Bakanın bu isteği üzerine kafasını sallayan Mayk:

— Tabii, büromdadır, hemen alıp geleyim mi?

— Lütfen. Ben telefonda bekliyorum.

Mayk odasından tam zamanında ayrılmıştı. Bürosuna açılan kapıyı açtı ve ara bölmeye geçip de kapıyı kapatır kapatmaz şiddetli bir patlama oldu. Mayk'ın arkasındaki kapı bu patlamanın etkisiyle sarsıldı, fakat yerinden kopmadı. Dairesi bir dereceye kadar gü-

rültü sızdırmaz nitelikteydi, ama kapıyı sarsıp sallayan böyle bir gürültü ile ilk defa karşılaşmıştı. Kapının gövdesi beş santimetre kalınlığında çelik plakalardan meydana gelmiş olup, bilya üstünde hareket eden ağır ve sağlam menteşelere sahipti. Diğer bütün kapılar da aynı özellikteydiler. Gerçi tam bir hazine kapısı gibiydiler denilemez, ama her türlü darbeye karşı koyacak sağlamlıktaydılar.

Mayk, çevresine şöyle bir göz gezdirdikten sonra, kapıyı incelemeye koyuldu: Çok az bükülmüştü ve aralıklardan duman spiralleri çıkıyordu. Burnunu sık sık çekip koklandıktan sonra, masasındaki çekmecelerden birini çekerek, içinden büyük bir rulo elektrostatik yapıştırma bandı çıkardı. Sonra derin bir nefes çekerek kapının yanına gitti ve aralıkları bantlamaya başladı. Bu işi bitirince de derhal ön taraftaki büroya geçti. Kendi bürosu da bu arada klima sistemiyle temizlenmekteydi.

Otomatik kayıt sisteminin yanındaki telefonlardan birine giderek, vasıtalı bağlantı için düğmeye bastı ve şöyle dedi:

— Capitol City'deki uzay işleri bakanı ekselansları Basil Wallingford'la görüşüyordum, fakat bağlantımız kesildi.

— Bir saniye lütfen, diye karşılık veren ses, kısa bir süre sonra: Ekselansları tekrar devrede, Bay Gabriel, dedi.

Solgun bir yüzle ekranda beliren Wallingford:

— Ne oldu? diye sordu.

— Ne olduğunu belki siz söyleyebilirsiniz, Wally. Bir şey gördünüz mü acaba?

— Yalnızca o büyük cam levhanın dağıldığını ve sonra bir şeyin patladığını gördüm. Patlama ile birlikte bağlantımız da kesildi zaten.

— Demek önce cam dağıldı?

— Evet.

Bunun üzerine içini çeken Mayk:

— Bombanın camdan atılmış olmasından değil de, içerde bilinmeyen bir yerde gizletilmiş olmasından korkmuştum. Evime, farkında olmadan yabancı biri girmişse, çok rahatsız olacaktım, dedi.

— Bu saldırıyı kim yapmış olabilir acaba?

— Bilmiyorum. Ee... ne söyleyecektim? Ha, Wally, doküman işini yarına bıraksak olmaz mı? Bu saldırı olayını polise bildirmek istiyorum da.

— Elbette, acelesi yok. Yarın akşam tekrar telefon ederim.

Bu sözlerden sonra da ekrandaki görüntü kayboldu.

Duvar saatine bakan Mayk, bir telefon numarası çevirdi. Çevirdiği numara düşünce, ekranda mavi üniformalı güzel bir kızın görüntüsü belirdi:

— Polis merkezi, size nasıl yardım edebilirim?

— Şef William Cowder ile konuşmak istiyorum. Ona yalnızca Bay Gabriel'in yeni problemleri olduğunu söyleyin lütfen.

Kız şaşkın bir edayla Mayk'a bakarak, peki anlamında başını salladı ve kısa süre sonra görüntü ekrandan yok oldu. Bu arada Cowder'in sesi hoparlörden duyuldu.

— Yine ne oldu, Bay Gabriel?

— Öldürme girişimi. Birkaç dakika önce evimde bir bomba patladı, bu bombanın bir roket olduğunu ve siyanürle doldurulduğunu sanıyorum. Adresim: 112. cadde, Timmins-Binası, daire 500. Size telefon etmemin nedeni, bu olayın bu akşam Harry'nin dükkânında geçen hadiseyle bağlantılı olabileceğini düşünmemdir.

— Nasıl, Timmins mi? Hemen geliyorum.

Cowder cihazını kapatmıştı. Mayk ise gözlerini ekrana dikip dalmıştı. Acaba sayıklıyor muyum, yoksa Cowder'in sesi mi çok garip bir tonda geldi? diye düşündü.

İki dakika sonra kafasına takılan soruların cevabını alacaktı.

***

Yazı masasının arkasına geçip oturan Mayk, zil çalınca, katın giriş kapısındaki gözetleme cihazına bağlı ekranını açtı. Bu defa gelen kimdi acaba?

Şef Cowder'di bu.

— Oldukça acele ettiniz, diyen Mayk kapıyı açan düğmeye bastı ve: Büroma gelin, dedi.

Şef Cowder sekreterliğe girerken Mayk da onu ekrandan gözlemekteydi. Bu gözlem, Cowder büroya açılan kapıyı açıncaya kadar sürdü.

— Tekrar ediyorum, çok acele ettiniz, diye yineledi Mayk.

— Yakındaydım. Hasar nerde?

Mayk bu soru üzerine parmağıyla dairesinin bantlı kapısını göstererek:

— İşte, orada, dedi.

— Patlamadan sonra dairenize girdiniz mi?

— Hiçbir şeye el atmak istemedim. Laboratuvar elemanlarınızın incelemeleriyle roketin nereden fırlatılmış olacağını anlayabiliriz diye düşündüm de.

— Olay tümüyle nasıl oldu?

Wallingford'la konuşmasının dışında kalan her şeyi anlatan Mayk, kişisel görüşünü şöyle belirtti:

— Öyle sanıyorum ki, telefon eden meçhul kadın gerçekten bu odada kalıp kalmadığımı öğrenmek istiyordu. Sonrası da malum, roket fırlatıldı.

— Nasıl oluyor da, acemi bir suçlunun bu olaya katılabileceğini düşünüyorsunuz?

— Bilmiyor musunuz Şef? Şayet bu olayı ben planlamış olsaydım, roket fırlatma tertibatını, telefon etme zahmetine katlanmadan kurbanımı görebileceğim bir yere kurardım. Bununla beraber bunu da yapabilecek durumda olmasam, o zaman roket fırlatıcısını onun hedefine yönlendirir ve uzaktan ateşleyecek şekilde ayarlardım. Böylece telefona giderek kurbanlığa telefon edip, yakarışları telefonda devam ederken, roketi fırlatırdım. Böyle hareket etmekle görevimi, seçtiğim kurbanı öldürdüğümden emin bir şekilde yerine getirirdim. Bana yapılan bu saldırının uygulanış biçimi, bu işin arkasında genç suçlular grubunun olduğunu gösteriyor.

Cowder kapıya bakarak:

— Şu anda içeri girebilir miyiz, ne dersiniz? Zehirin bu arada emilmiş olması gerekir, değil mi ya? diye sordu.

Bunun üzerine ayağa kalkan Mayk:

— Aynı görüşteyim, klima cihazlarını kontrol ettim, halâ işliyorlar. Ayrıca filtreler de siyanürün tamamını emecek kapasitededir. Pencere de açık zaten. Fakat, laboratuvar elemanlarınızı beklemeyelim mi?

Cowder, hayır anlamında başını sallayarak:

— Gereği yok, onlar birkaç dakika sonra burada olur, ancak bizim şu anda bildiğimiz şeyi teyit etmekten fazla bir şey yapamayacaklar, dedi.

Mayk yazı masasından iyonlayıcı aletini alarak kapıya gitti ve yapıştırdığı bandın boyunca sürdü. Bant koparak yere düştü.

— Roketin nereden fırlatılmış olabileceği konusunda bir fikriniz var mı?

— Bu konuda kendimden oldukça eminim, diye karşılık veren Cowder: Birkaç dakika önce St - Johns katedralinden bir telefon almıştık, dedi.

Bandın son parçası da kopunca, Mayk kapıyı açtı; biraz mukavemet gösterdi, ama açıldı. Acı badem kokusu o kadar azalmıştı ki, hemen hemen hiç hissedilmiyordu.

Cowder katedraldeki kulenin tepesinde dağılan camı göstererek:

— Fırlatma noktası orası idi. Oraya nasıl çıktıklarını bilmiyoruz, ama bunu yapmayı her nasılsa başardılar, dedi.

— Onlar?

— Evet, iki kişiydiler. Kaçmaya kalkışınca, kilisenin birkaç dini görevlisi ile kilise karakolunda görevli olan iki memur tarafından farkedilmişler. Patlama ile birlikte roket fırlatıcıları ile iki işe yaramaz uzaktan güdümlü mermiyi bırakıp kaçmaya başlamışlar. Sonuç: Bu iki toydan biri öldü, biri de kaçtı. Polislerden biri kolundan bir titreşmeli bıçak darbesi aldı. Dini görevlilerden biri de karnından ağır yaralandı; ölüm tehlikesi yok, ama oldukça kötü anlar yaşıyor.

Mayk olaya lanet okurcasına anlaşılmaz bir şekilde mırıldandı.

— Tamamen kişisel olarak soruyorum, diyen Cowder: Bunu niçin yaptıklarını tahmin edebiliyor musunuz? diye sordu.

Mayk dairesine göz gezdirmekteydi: İlk bakışta büyük hasar aldığı izlenimini vermekle beraber, gerçek anlamda bakıldığında hasarın cam ve seramik nesneler üzerinde yoğunlaştığı görülüyordu; mobilya iç içe geçmesine rağmen, büyük hasar görmedi. Roketin patlayan başlığının büyük bir ihtimalle cam olması gerekir ki, verdiği zarar pek fazla olmamıştı.

Bunları gözleyen Mayk, Cowder'in sorusu üzerine:

— Evet, ben de sorduğunuz şeyi düşünüyorum. Daireme gelirken geçen süre boyunca komik bir duyguya kapılmıştım. Gerçi bu anlatılmaya değer bir şey değil, ama yine de anlatayım: Herhangi biri tarafından izlenip izlenmediğimi keşfetmeye çalışıyordum, fakat hiçbir şey sezememiştim. Metrolarda genç takımdan bir sürü insan vardı. Bunların benim kim olduğumu bildikleri görüşündeyim. Harry'nin dükkânını bu kadar iyi tanıdıklarına bakılırsa, beni orada çok defa görüp izlemişler demektir. Arkadaşlarından ikisinin benim yüzümden yakalandığını biliyorlardı. Bundan dolayı da bana iyi bir ders vermeyi kararlaştırdıkları anlaşılıyor. Harry'den ayrılmadan önce, bu soytarılardan birinin bu çevreye gelmiş olması gerekir. Öteki de gerçekten eve gidip gitmeyeceğimden emin olmak için, beni izledi herhalde. İzleme işini yürüten, hangi yöne gideceğimi biliyordu ve dolayısiyle beni yakından izleme gereksinimini duymamış. Ben de onu bu yüzden kalabalığın arasında farketmemiş olacağım. Bu kis muhtemelen, 110. caddede indiğimde, kendisini görmemem için 116. caddeye kadar gelmiş.

— Gayet makul. Bu gençlerin kim olduklarını biliyoruz, tüm çeteyi sorguya çekeceğiz. Adlarını bir bir söyleyecekler, göreceksiniz ve güleceksiniz. Roketçileri de itiraf edecekler.

— Çok eğlenceli olacak. Her şeye rağmen bu intikam hırsını anlayamıyorum. Bu gençler normal olarak arkadaşlık uğruna bu kadar özveri göstermezler.

— Haklısınız, ancak mesele burada biraz daha değişik: Harry'de zor kullanarak saf dışı bıraktığınız kız ile kilisede hayatını kaybeden delikanlı kardeştiler.

— Bu durum belki de bazı şeyleri açıklığa kavuşturur. Kötü bir aile, öyle değil mi?

Bu soru üzerine kafasını sallayan Şef Cowder:

— Tam aksine. Ailelerinin hali vakti yerinde olup, saygıdeğer insanlardır. Larchmont ailesi denir onlara; çocuklarının isimleri Susan ve Herbert olup, arkadaşları arasında Sue ve Bert olarak anılırlar. Bert on altı, Sue on yedi yaşındadır. Beraber bazı suçlara bulaşmışlar.

— İyi aile, kötü çocuklar, diye mırıldanan Mayk, Dali'nin tablosunu bulmak için odada dolaşmaya başladı. Tablo yere düşmüştü, fakat fazla hasara uğramamıştı; kenarlarındaki küçük tahribatlar kolayca giderilecek cinstendi.

Tabloyu incelerken de:

— Bu konu ile ilgili olan sosyologlar bu tezatı nasıl açıklarlar diye merak ediyorum, dedi.

— Doğru, benzeri tezatlara uzun yıllardan beri rastlanmaktadır. Anneleri daha önce bir kez daha evlenip boşanmış olup, ilk evliliğinden bir erkek çocuğu vardı. İkinci evliliğini ise Larchmont'la yaptı.

Bunun üzerine Mayk:

— Dağınık bir yuva ve kardeşler arasında da kıskançlık duyguları mevcut herhalde. Şayet böyle değilse, sosyologların başka bir mazeret bulmaları gerekir.

— Garip olan şey, üvey çocuğun normal ve parlak bir yaşam sürdürdüğüdür; iyi bir öğrencilik dönemi geçirdikten sonra uzay üssüne girdi ve en ufak bir suçuna rastlanmadı. Üstelik o üvey, diğerleri öz kardeşti.

Mayk bu açıklamaya gülerek:

— Lütfen söyler misiniz, acaba sayın bilim adamları bu durumu nasıl açıklarlar?

Bu arada kapının zili çalınca Cowder:

— Laboratuvar elemanları geldi herhalde, kilisedeki işleri bitince, buraya gelmelerini rica etmiştim, dedi.

Mayk gözetleme ekranını açtı. Cowder, giriş kapısındakilerin beklenilen kişilerin olduğunu tekrarladıktan sonra, Mayk da kapıyı açtı.

İlk defa içeri giren ve adı Perkins olan kısa boylu şişman adam, gelir gelmez Cowder'e dönerek:

— Bu roketlerden birini söktük; profesyonel bir çalışma. TNT - patlama başlığında sıvı siyanür asidi dolu bir gömlek mevcut olup, polimerizasyonu önlemek için fosfat maddesi kullanılmış. Şansınız varmış ki odada değildiniz, yoksa varlığınızdan eser kalmazdı, Bay Gabriel, dedi.

— Biliyorum diye karşılık veren Mayk: Patlamanın olduğu oda araştırmalarınıza hazır, çok işiniz olmaz sanırım, dedi.

— Herhalde olmaz, ama en azından şöyle bir gözden geçirmek durumundayız, karşılığını veren Perkins, yanındakilere dönerek: İşe koyulalım, gençler, dedi.

Mayk da Şefin omzuna vurarak:

— Sizinle biraz konuşmak istiyorum, dedi.

Cowder, olur anlamında kafasını salladı ve birlikte yandaki büroya geçtiler. Mayk yazı masasının çekmecesini çekerek, içinde, titreşmeli bıçakları etkisiz bırakan cihazın bulunduğu küçük bir paketi çıkardı ve şöyle konuştu:

— Harry'nin dükkânındaki saldırıda titreşmeli bıçakların patlaması konusunda sorduklarınızı hatırlıyor musunuz, Şef? Bunu burada açıklamamın gerektiğini düşündüm. Bu cihaz küçük bir bakımdan sonra gerekirse hızlı bir kurşunu bile durdurabilir. Fakat, bunu taşırken asbest elbise giymenizi tavsiye ederim.

Kendisine uzatılan paketi alan Cowder:

— Çok teşekkürler, Bay Gabriel. Titreşmeli bıçakların işe yaramadığını gören keratalar, belki de başka

şey kullanacaklar, ama böyle bir bıçakla doğranmaktansa, bir roketle havaya uçurulmayı yeğ tutarım.

— İşin aslı, bu bıçakların şu anda genç suçluların arasında yalnızca bir moda oluşudur. Biliyorsunuz ya, deli dolu olmak isteyenler bu bıçaklardan taşırlar. Bir yıl sonra belki de şok tabancalarına dadanacaklar. Fakat bu sıralar titreşmeli bıçaktan başka bir şey taşıyan kimse korkağın teki sayılıyor.

Mayk'ın bu sözlerinden sonra cihazı paltosunun cebine koyan Cowder:

— Tekrar çok teşekkürler, Bay Gabriel, bir dahaki sefere bahçenizi taşlayacağız, dedi.

***

İşletme tekniği ile uğraşan M. R. Gabriel Firması büyük bir şirket değildi, ama yönetimi pratik olarak tek kişinin omuzlarına dayalı olan bir kuruluş sıfatıyla oldukça hayret verici işler yapıyordu. Olay gecesini otelde geçirişinin ertesi günü şirkete gelen Mayk, ön büroda ayakta dizili duran personelinin arasından geçerken, onlara bakıp selam verircesine başını sallayarak, kendi özel bürosuna varıncaya kadar, sorulan küçük ayrıntılara cevap vermek için dört defa durmuştu.

Sekreteri onu bekliyordu. Kısa boylu, zayıf ve normal güzellikte olan bir kızdı. Figürü bir ütü sehpası, ruhu ise bir hesap makinası gibiydi. Kızın bu özelliği Mayk'ın hoşuna gidiyordu. Günlük yaşanılan komplikasyonları dindiriyordu çünkü.

— Günaydın, Bay Gabriel, burada ne oldu, Tanrı aşkına?

Mayk olan biteni anlatmaya başlayınca, kız da yüzünün ifadesini hiç değiştirmeden söylenenleri can kulağıyla dinlemeye koyuldu ve bir ara:

— Size bir şey olmadığına seviniyorum. Dairenizi ne yapacaksınız? diye sordu.

Bu arada Mayk hasar gören ağır kapıyı açarak, bir harabeye dönen dairesine baktı; bombanın cam duvara açtığı delikten iki yüz yıllık St-Johns Katedralinin yüksek kulelerini görebiliyordu.

— Lary Beasley'e telefon eder misiniz, Helen. Ben telefon numarasını unuttum, fakat siz onu rehberdeki iç dekoratörler kısmından bulabilirsiniz. Buranın orijinal plan ve taslakları onun bürosundadır, onları da getirmesini söyleyin. Her şeyin aynı eskisi gibi yapılmasını istiyorum.

— Fakat, eğer başka birisi bir daha... sözünün arkasını getirmeyen kız, dağılan cam ile kilisenin kulelerini gösteriyordu.

— Beasley'le konuştuktan sonra, rahip Brennan'ı da arayarak, bana bağlayın lütfen.

— Tamam efendim.

İki saat sonra Mayk'ın dairesinde temizleme işleri başladı. Yuvarlak bir görünüm verecek kadar şişman biri olan Larry Beasley, alınması gereken önlemlerle bunların maliyetlerini çıkarmak için bir o yana bir bu yana gidip geliyordu. Ayrıca rahip ile de bir antlaşmaya varan Mayk, katedralin kulelerine, yapım masrafları kendisine ait olmak üzere sağlam kapılar takılmasını karara bağlamıştı; bu kapıların, bronz kaplı kalın çelik plakalardan yapılması ön görülmüştü.

Zarar gören oturma odası çalışanlardan kaynaştığı için yatak odasına çekilen Mayk, önceki gece Harry'den aldığı mikro kriyotron sütunu yanına alarak, kendisine rahatça düşünebilecek bir ortam sağlamıştı. Elindeki cihaza bakarak: «Böyle önemsiz bir parça için canıma okuttun be adam,» diye yüksek sesle söylendi.

Mayk, Harry'nin bu gibi şeyleri satmayı rüyasında

bile düşünmediğini biliyordu; bir defa robot belleği yapımında kullanılan parçaların alınıp satılmaları kanunen yasaktı. Ayrıca bunlar karaborsadan bile çok zor temin edilebilen prçalardı, öyle ki Harry'nin eline düşenleri de, dükkânındaki savunma mekanizmalarında yerlerini buluyorlardı.

Mayk bu parçayı, yalnızca esaslı bir muayeneye tabi tutmak için ödünç almak istemişti. Mikro kriyotronlar hakkında yazılan bütün yazıları okumuş olmasına rağmen, şu ana kadar gerçek anlamda böyle bir parçayı görmemişti. Dolayısıyle bu konuya karşı meraklı olmasında yeterli sebep vardı.

Antartika'da garip şeyler dönmekteydi. Bakan Wallingford yaklaşık iki yıl önce Birleşmiş Milletler Yönetimi adına Mayk'ın şirketini, yani Mayk'ı bizzat arayarak, bir uzay gemisinin hız değiştirme tertibatı ile işletme mekanizmasını tasarlamasını teklif etmişti. Bu iş kendisine yabancı değildi. Bay Gabriel bu gibi işleri rahat işler olarak kabul ediyordu. Fakat, teknik bilgiler gönderilince, bu meçhul meselenin arkasında neyin saklı olduğunu kendi kendine sormaya başladı. Uzay gemisi William Branchel şu ana kadar imal edilen gemilerin en büyüğü olmasına rağmen, yer yüzeyinde yapılacaktı: Normal olarak iki sabit nokta arasında imalatı tasarlanan gemiler dünyanın çevresindeki bir yörüngede yapılarak, yapımcıların yer çekimi gibi bir problemle uğraşmalarına gerek kalmazdı. Uzayda yapılan böyle bir gemi hiçbir zaman yeryüzüne indirilmezdi, nasıl ki bir transatlantik vapurunun hiçbir zaman karaya sürüklenmeyeceği gibi — tabii ki istenmediği takdirde. Sabit noktalar ara-

sındaki böyle bir gemi hedefine ulaşınca, yük ve yolcuların yükleme ve boşaltma işlemleri daha küçük uzay gemileri ile yapılmaktaydı.

Gezegenden otomatik olarak yükselmesi gereken bir yük gemisinde ihtiyaç duyulan aşırı enerjiden başka, gezegenin manyetik alanı da nazari dikkate alınmak zorundaydı. Herhangi bir manyetik alana girilince, tahrik tüplerinin güçleri azalıyor veya tamamen yok oluyordu.

Bu yüzden sorulacak sorulardan birincisi şuydu: **Branchell** uzay gemisi niçin uzayda yapılmamıştı?

Bu sorunun bir cevabı, Mayk'ın da bildiği gibi, bir nolu yük kabininin tasarımına ait teknik bilgilerde yatmaktaydı. Bir kere bu kabin çok büyük olduğu gibi, çok aşırı derecede de izole edilmişti. Ayrıca bir sıvı taşıma tankı gibi tasarlanmıştı. Her şey güzel ve yolunda görünüyordu. Öyle ya, belki de birisi soğuk limonata veya soğuk çay nakledecekti.

Bir bilmece gibi görünen bu durum, bir nolu yük kabininin ilk kez imal edilmesi gerçeğinden kaynaklanıyordu. **Branchell** uzay gemisi mutlaka bu yük kabininin dolayına monte edilerek yapılmıştı. Ancak, okuldan alınan bilgilerle bir uzay gemisini tasarlamak Mayk'ın düşüncelerine uymuyordu. Bu durum, Texas' ın ortasında bir transatlantiği bir yağ tankının çevresine monte etme işleminin aynısı değildi, ama mevcut benzerlikler, bu işin yapılmasını Mayk'a göre zor kılıyordu.

İkinci olarak şu konu vardı: **Branchell** uzay gemisi niçin bir nolu yük kabininin çevresine monte edilerek yapılmıştı. Bu soru başka bir soruyu daha akla getiriyordu: Bir nolu yük kabininde ne vardı?

Bu son soruya cevap olarak önemi her zaman geçerli olan bir bilgi vardı: Dokümanlardaki kayıtlara göre,

bir nolu yük kabinindeki maddenin yoğunluğu 1.726 g/cm^3 idi. Ve bu yoğunluk, Mayk'ın çok iyi bildiği gibi, yükde doksanı sıvı heliyum ile yüzde onu tantal ve niyobdan ibaret olan bir kriyotron belleğin yoğunluğuna eşdeğerdi.

Mayk, elindeki mikro kriyotron parçaya dikkatle bakmaktaydı; parça yüz kiloluk üniteleri işletebilecek olan bir güce sahipti. Demek oluyor ki, içinde bulunması muhtemel olan ar bağlantılar, mutlaka yüz binlik bir faktörle takviye edilmişti ve metalleri süper iletken yapmak için, yalnızca sıvı heliyumla dolu olan bir banyoya konulması yeterliydi. Dolayısıyle, ancak bu işlemden sonra çalışmaya başlıyordu demek.

Bilgi işlem şirketinin hesabına çalışan arkadaşlarından biri, bir zamanlar bir robot yaparak, bu iş için böyle bir sütun kullanmıştı. Yaptığı bir robota, Osterfeld'in poker üzerine yazdığı kitaptaki bütün bilgiler ile söz konusu oyunun bütün kurallarını da programlamıştı. Melek Mayk bir keresinde bu robotu oyunda alt edebilmenin formülünü bulmak için tam bir saate gereksinim duymuştu.

Mayk, aklın ön gördüğü kurallara göre oynadığı sürece, bu makina kârlı çıkacaktı. Zira, kusursuz bir düşünce sistemine ve Mayk'tan daha hızlı bir hesaplama yeteneğine sahipti. Bununla beraber, bu makina nasıl blöf yapıldığını öğrenemezdi ve öğrenmek de istemiyordu. Mayk'ın blöf yapmaya başlaması karşısında ise zıvanadan çıkıyordu.

Robot, blöfün ne olduğunu hiç bilmemiş olsaydı, durum kendi açısından bu kadar kötü olmayacaktı. Böyle bir durumda Mayk kesinlikle saf dışı kalmış olacaktı. Ama Mayk'ın yine de, robotu pes etmeye zorlayıncaya kadar oyuna para sürmesi gerekiyordu.

Fakat, blöfün ne anlama geldiğini robot biliyordu.

Dolayısıyle robotun bu durum karşısındaki ahmaklığı, blöfün esasta mantıksız düşüncelere dayalı olmasından ve Mayk'ın blöf yapıp yapmaması karşısında hiçbir dayanak noktasına sahip olmamasından kaynaklanıyordu. Bu durum karşısında Mayk'ın yaptığı blöf girişimlerine uyarak, oyunun dizginlerini tesadüflere terketmekten başka yapacak bir şeyi yoktu ve öyle yaptı da. Oyun boyunca blöf yapan Mayk, oyun uzayınca blöfü bıraktı ve bu davranışı ile robotu tamamen zıvanadan çıkarmayı başardı.

Mekanik adamın devre sistemleri öyle birbirine karışmıştı ki, Mayk'ın arkadaşı bu durumu düzeltmek için tam bir hafta uğraşmıştı.

Evet, acaba bir nolu yük kabininde kullanılmayı gerektiren böyle müthiş bir hafızanın imal edilmesindeki amaç neydi?

Mayk bu hususu enine boyuna düşünüp taşındı ve bir sonuca vardı.

Fonksiyonlarını normal olarak yerine getiren bir robot, bir kere işletilmeye başlatıldıktan sonra, ne durdurulabilir, ne de sökülebilir. Evet, bunlar yapılamaz. Hele hele programlanmış olan tüm verilerle, muhakemeli işlemlerden vaz geçilmek istenmediği zaman.

Bu durumda, bilgi işlem şirketinin çok büyük bir robot belleği yapmış olduğu, bunun şimdilik her nedense gizli tutulmakta olduğu ve bu robotun yeryüzünden fırlatılmak istendiği, ama ona verilen tüm bilgilerin kaybedilmek istenmediği kabul edilmiş olsun. Bu durum her şeye rağmen kafaları kurcalamayacak ve öylece sır olarak kalacak.

İyi, güzel de, eğer yerden fırlatılarak uzaklaştırılması gereken böyle bir bellek yapılmış ise ve bilgi malzemesi bu belleği ne devre dışı bıraktırabilecek, ne de söktürebilecek kadar değerli ise, o zaman böyle bir

mekanizmanın etrafında bir uzay gemisi yapma işine bitmiş gözüyle bakılabilir.

Kafasını bu düşüncelerle meşgul eden Mayk yanındaki mikro kriyotron sütuna bakarak: «Ee, söyle bakayım bana, bu büyüklükte olan bir hafızaya neden gerek duyulmuş olsun? Buradaki püf noktası nedir? diye sordu. Sütundan hiçbir karşılık çıkmamıştı.

Bu arada telefon çalmaya başlayınca düğmeye basan Mayk, görüntü ekranındaki yüzün sekreterine ait olduğunu gördü.

— Bakan Wallingford telefonda, Bay Gabriel.

— Bağlayın lütfen.

Az sonra ekrandaki görüntü Basil Wallingford'un kızarık yüzüydü. Şöyle konuştu bakan:

— Hâlâ yaşamakta olduğunuzu görüyorum. Söyler misiniz, dün gece orada olan bitenin aslı astarı neydi acaba?

Mayk içini çekerek olanları anlattı:

— Başka bir deyişle bunlar, yarı yetişkin suçluların bu günlerde uğraşı konusu olan ve bilinen aptallıklarıdır. Yeni bir şey değil ve kafa yormaya değmez.

— Ama az kalsın hayatınızı yitiriyordunuz, Bay Gabriel.

— Kurşunu savuşturan yaşıyor demektir, karşılığını veren Mayk alaycı bir neşe ile: Dairemde bile sizin telefon etmeniz sayesinde kurtuldum, diyerek karşısındakini pohpohladı.

Mayk'ın bu sözlerine endişe ile karışık kızgın bir ifadeyle karşılık veren bakan:

— Biraz gülümser gibi görüyorum sizi, fakat ben gülemiyorum. Çünkü bir elemandan yoksun kalmış durumdayım, dedi.

Bu sözler üzerine alaycı ifadesini bırakıp derhal ciddileşen Mayk:

— Ne demek oluyor bu? Kime ne oldu ki? diye sordu.

— Telaşlanmayınız canım, ölen falan yok. Böyle bir şeyi kastetmek istemedim. Yalnızca Jack Wong dün arabasıyla iki yüz yirmi sürat yaparken bir kaza geçirdi: Ayağı kırık ve kolu çıkık durumda hastanede yatıyor, şeklinde açıklamada bulundu.

— Çok yazık, diye mırıldanan Mayk: Bu deli bir gün boynunu kıracak, dedi. Wong'u tanıyor ve onu sempatik buluyordu; askerlik hizmetlerini uzay üssünde birlikte yapmışlardı ve o zaman Mayk ondan daha aktifti.

Mayk'ın son sözü karşısında:

— İnşallah kırmaz, diye karşılık veren Wallingford: Biz işimize dönelim. Dün sizi aramıştım ya, dokümanlar yanınızda mı? diye sordu.

— Tabii Wally, bir saniye, diyen Mayk düğmeye basınca ekrandaki bakanın yerini sekreterinin görüntüsü aldı ve ona: Helen, **William Branchell** uzay gemisine ait yük verilerini bulup getiriniz, kısım on iki, sayfa 66 ile 74 arası, dedi.

Helen'in istenilen dokümanları bulup getirmesi beş dakika bile sürmemişti. Bu arada iki adam konuşmalarını sürdürerek, yalnızca biçilen maliyetin gözden geçirilmesini konuşmuşlardı. Fakat, asıl konu **Branchell** ve hele bir nolu yük kabini olunca, Mayk kafasına takılan bir soruyu sorma riskini göze almaya karar verdi.

— Söyler misiniz Wally, **Frostbeule** üssünde neler dönüyor Allah aşkına?

— Bir uzay gemisi yapılıyor, diye kısaca yanıt verdi bakan.

Bu davranışla hiçbir soruya cevap vermek arzusunda olmadığı anlaşılıyordu.

— Fakat Mayk bunu anlamamazlıktan gelerek, acemi birisi gibi:

— Evet, bunu biliyordum, fakat öğrenmek istediğim şu: Bu gemi hangi sebeple, benim önerilerim dahil şu ana kadar yapılan tüm tasarılar göz ardı edilerek, bir kriyotron hafızasının çevresine monte edilerek yapılmak istenmiştir? diye sordu.

Bunun üzerine gözleri faltaşı gibi açılan Wallingford, iki saniye kadar önüne bakarak:

— Bunu da nereden çıkardınız ki? diye sordu.

Mayk önündeki kâğıtlara vurarak:

— Bu durum elimdeki dokümanlardan anlaşılıyor, diye karşılık verdi.

— Gülünç! diyen Wallingford'un sesi kısık çıkmıştı.

Mayk biraz daha heyecan uyandırabilmek için çok ileri giderek:

— Hiç şüphesiz, Wally. Bu mesele artık saklı tutulamaz. İvme anındaki zorlanmayı hesaplamak için, bir nolu yük kabinindeki maddenin yoğunluğunu bilmem gerekiyordu ve işte, bulduğum rakam 1.726 g/cm^3' dür. Gerçi bu yoğunluğun ne olduğunu tam olarak bilmiyorum.

Bunun üzerine dudaklarını sıvazlayan Wallingford:

— Hay aksi şeytan, sizin hepimize oranla çok daha kurnaz olduğunuzu her zaman unutuyorum. Gerçekten bu konuda bilgi sahibi olmak istiyor musunuz?

— Öyle olmasa sorar mıydım?

— Güzel öyleyse, tam aradığımız adamsınız.

Mayk ilmiğin nerdeyse boynuna geçmekte olduğunu hissetti ve bu ilmiği bizzat geçirmiş olmak gibi rahatsız edici bir duyguya kapılarak:

— Bu da ne demek oluyor, Wally? diye sordu.

Bunun üzerine gayet rahat bir tonla cevap veren Basil Wallingford şöyle dedi:

— Bildiğim kadarıyla uzay üssüne ait bir yedek subaysınız. Branchell'in teknik subayı Jack Wong hastanede olduğu için, sizi onun yerine yedek eleman olarak çağıracağım.

Mayk boynundaki ilmiğin gittikçe sıkışmakta olduğunu hissediyordu. Ve:

— Herhalde şaka yapıyorsunuz, beş yıldan beri herhangi bir gemide subay olarak görev yapmadım, dedi.

— İşletme mekanizmasını tasarlayan kişi sizsiniz. Bununla nasıl uğraşılacağını siz bilmezseniz, kim bilsin ki? dedi.

— Fakat, benim saat ücretim çok yüksektir, Wally.

Bunun üzerine gülümseyen bakan:

— Uzay gemisinde görevli olan bir subayın ücreti yasal olarak belirlenmiştir, karşılığını verdi.

— Bu göreve tekrar çağrılırsam, diretirim ve anlatırım da, diyen Mayk, bu oyunun ne kadar daha sürebileceğini bilmiyordu, ama oldukça eğlenceliydi.

— Doğru, bunu yapabilirsiniz, buna diyeceğim yok. Fakat siz, bu uzay gemisinin hangi maksatla yapılmış olduğu konusunda oldukça kafa yordunuz. Bu maksadın ne olduğunu öğrenebilmek için, bir kolunuzu bile verirdiniz. Sizi iyi tanıyorum, Mayk. Ayrıca kafanızın nasıl çalıştığını da çok iyi biliyorum. Şimdi şu sözlerimi iyi dinleyin: Şayet bu görevi kabul etmezseniz, Branchell'in hangi maksatla yapıldığını hiçbir zaman öğrenemezsiniz, anlaşıldı mı? Hiçbir zaman diyorsam, buna inanabilirsiniz.

Uzun süre suskun kalan Mayk aniden neşeli bir kahkaha atarak:

— Kabul ediyorum, dedi.

Wallingford bu cevaptan etkilenmemiş gibi görünmeye gayret ederek:

— Bu sizin son şansınızdı zaten, diye karşılık verdi ve telefonu kapadı.

İki gün sonra masasında oturan Melek Mayk, M. R. Gabriel - İşletme Tekniği'ndeki işlerin yokluğunda bile aksamadan yürümesi için gereken unsurları sağlamakla uğraşıyordu. Konstrüksiyon şefi Serge Paulwitsch de bu konuda kendisine düşen bütün çalışmaları hemen hemen bitirmiş durumdaydı.

Paulwitsch bir keresinde; «Birinci sınıf bir deha olan birinin, ikinci planda kalan bir deha olarak çalışması, hiçbir şansa sahip olmaması demektir,» demişti.

O zaman Mayk da ona: «Kendine özel bir şirket kurmana taraftarım, bu iş için sana gerekli olan sermayeyi sağlayacağımı bilirsin, Serge,» karşılığını vermişti.

Bu karşılık üzerine Serge Paulwitsch onu hayretle süzerek: «Ben mi? Beni aptal mı sanıyorsun? Şu anda birinci sınıf bir şirketin hesabına çalışan ikinci sınıf bir dehayım. İkinci sınıf bir deha olarak ikinci sınıf bir iş yerinde çalışacağıma mı inanıyorsun? Ben bunu hiç düşünmedim,» diye konuşmuştu.

Bu konuşmalardan da anlaşılıyor ki, Paulwitsch Mayk'ın firmasını hiç zorluk çekmeden birkaç ay idare edebilirdi.

Mayk bunları düşünürken görüntüsü harici bağlantı ekranında beliren Helen:

— Kaptan, Sör Henry Quill telefonda, Bay Gabriel, onunla görüşmek ister misiniz? diye bilgi verdi.

— Siyahi Baron mu? diye soran Mayk: Yalnızca ne istediğini bilmek istiyorum, dedi.

Bu sözlerin hemen arkasından Kaptan Quill'in öfkeli yüzü ekranda belirdi: Dazlak kafalı olan bu adam, kafasında bulunan tek tük saçları her sabah tertemiz tıraş ederdi. Bunun yanısıra karbon siyahı gür kaş-

larının başkaları tarafından gururla bıyık olarak taşınmak isteneceğine bahse girebilirdi.

Mayk başarılı bir iş adamına özgü nazik ses tonuyla:

— Sizin için ne yapabilirim, Kaptan? diye sordu.

— Kendinize uygun bir üniforma temin ederek yola koyulabilirsiniz, diye mırıltıyı andıran bir ses tonuyla karşılık veren Quill:Eski üniformanız artık kurallara uymamaktadır, dedi.

Kaptanın mırıltılı konuşma tarzının kasıtlı bir şey olmadığını belirtmek gerekir. Böyle olsaydı bunu daha bariz bir şekilde belli ederdi. Bu durum, İrlandalılara özgü olan ses tonunun boğuk çıkmasından kaynaklanıyordu herhalde. Boyu 1.68 m. idi. Altınımsı şeritlere sahip olan kırmızı üniformasının yaldızlayarak parıldamasının yanında, şapkasız olan kafası da özenle parlatılmışa benziyordu.

Bir şeyi çıkaracakmış gibi düşünceli bir pozda görünen Mayk:

— Ha ha, demek siz bilmece geminin komutanısınız, değil mi? diye sordu.

— Doğru. Bana öyle yerli yersiz sorular sormayın. Bu geminin hangi maksata hizmet edeceği konusunda çok az bilgim var, sizin gibi, belki de sizden daha az. Bildiğim tek şey, bu geminin işletme mekanizmasını sizin tasarladığınızdır?... Öyle söyleniyor. Sözlerini bitirdikten sonra gözlerini Mayk'a dikti.

Bunun üzerine kafasını sallayan Mayk:

— Hiçbir şey bilmiyorum, Kaptan, gerçekten bilmiyorum, dedi.

Yönetmelikler elverseydi, Kaptan Sör Henry Quill bıyık bile bırakırdı ve şu anda böyle bir bıyığı olsaydı, bu bıyık ağzından çıkan oflamayla kabarmış olacaktı. Şimdi ise, oflaması hiçbir engele takılmadan çıkmıştı.

— Bu durumda ikimiz de karanlıkta yürüyen kişi-

leriz. Diğer elemanlar **Frostbeule** üssünden gemiye alınacak. Ha, merak edersiniz diye söyleyeyim: Pet Jeffers birinci subaydır, şeklinde açıklamada bulundu.

— Ne ala. Demek oluyor ki, kendimizi deneyimli bir gemiye adayacağız, dedi.

Quill muhteşem kaşlarını kaldırabildiğince kaldırarak:

— Bizzat yaptığınız işe de mi güvenemiyorsunuz? diye sordu.

— Sizin güvendiğiniz kadar, belki biraz daha fazla.

Bu sözler üzerine başını öne eğen Quill:

— Hemen işe başlamalıyız. Neler olduğu konusunda bilgim yok. Bulunduğunuz yerden buraya uçakla gelebilir misiniz? diye sordu.

— Hayır, diye kesin bir karşılık veren Mayk: Uçakla gelmemin bana yararı dokunmaz herhalde? dedi.

— Dokunabilir de, diyen Quill: Geleceğinizi yirmi dört saat içinde Frostbeule üssüne bildiriniz. İzlanda adasından alınarak Antartika'ya getirileceksiniz, dedikten sonra, konuşmasına kısa bir ara vererek, oktav tonunda bir sesle: Bana Sör diye hitap ederseniz sizin için daha kolay olur, dedi.

— Emredersiniz, Sör, Sör Henry, Sör.

Yine mırıltılı bir tonla:

— Çok teşekkürler, Bay Gabriel, diyen Quill, telefonu kapadı.

— Amin, dedi Melek Mayk.

***

Antartika'daki **Frostbeule** üssü doğrudan doğruya manyetik güney kutbunun üzerinde bulunması muhtemel olmakla birlikte, bu noktanın kutba yakın, fakat tarifi zor olan bir yerde bulunması da mümkün-

dü. İki nokta arasında sabit olarak imal edilen bir uzay gemisinin, gezegenin ağırlık kütlesinin manyetik kuvvet hattına dikey olarak değil de, paralel olarak kalkış yapması, uzun vadede kolaydır denilebilir. Bu hattın ters yönüne doğru hareket etmek mümkün olmakla beraber, böyle bir durumda enerji sarfiyatı oldukça yükselir. Hat ile bağlantılı olarak yapılması planlanan bir uçuş oldukça pahalı olur.

Bir iyon füzenin nereden fırlatılacağı veya nereye indirileceği olayı oldukça kolaydır; çünkü böyle bir roketin otomatik tahrik şekli uzayın yapısının ters yönüne yönelik değil. İşte bundan dolayıdır ki, iki nokta arasında sabit olması istenen bir uzay aracının normal olarak uzayda monte edilip, orada kalması gerekirdi; bu durumda yolcuların öteye beriye taşınması için iyon füzeler kullanılır ve böyle bir uygulama oldukça ucuza mal edilirdi.

Ayrıca bilgi işlem şirketi bile maliyeti düşünerek, bir nolu araştırma istasyonunu **Frostbeule** üssü yakınlarında kurarken, bu uygulamadan ne kadar kazançlı çıkacağını kesinlikle bilmiyordu. O zamanki ana hareket noktası, enerji gereksinimi için oluşan masrafların düşürülmesi idi. Örneğin, kriyotronlu bir sistemin sıvı heliyumla dolu bir banyoda artı 4.2 derecede tutulması gerekir. Dolayısıyle çevre sıcaklığı artı iki yüz otuz derece iken, bu sıcaklık iki yüz doksan veya üç yüz dereceye çıkacak olsa, binlerce litrelik heliyumu artı 4.2'lik bir sıcaklıkta tutmanın çok daha kolay ve ucuz olacağı gayet açık olarak anlaşılmaktadır. Bu durumun yüzde hesabıyla ağırlıklı bir değer olarak kabul edilmesi belki zordur, ama bir bütün olarak düşünülünce, büyük bir tasarruf sağladığı açıktır.

Ondan enerji tasarrufu, bundan enerji tasarrufu

derken, şirket **Snookums** adlı robotun ya uçurulacağını, yahut da yıkılacağını tesbit edince, araştırma istasyonunu **Frostbeule** üssünün yakınlarında kurmaktan çok memnun olmuştu. Giderlerin büyük bir kısmı dünya idaresine ait olduğu için de sevinci bir kat daha artmıştı. Masraflar gün begün ister istemez artacaktı.

Adını yirminci yüzyılda Amerikalı bir nüktedandan alan **Frostbeule** üssünün manzarası, hiçbir zaman övgüye değer sözlerin söylenmesine vesile olmamıştır. Yirmi milyon yıldan beri çevrede esişmekten başka bir işe yaramayan binlerce kilometrekarelik buz tozu, donarak ölmenin güzelliklerine kendisini kaptırmamış olan birisi için ilk anda biraz heyecan verici olabilir.

Melek Mayk böyle düşünemiyordu. Üssün çevresi onun için beyaz bir cehennemden başka bir şey değildi ve analizi de gerçeklere uyuyordu. Dolayısıyle bulunduğu anın ocak ayı olmasını ne kadar da arzuluyordu; zira ocak ayı Antartika'nın tam yazıdır ve bu ıssız buz çölü bu ayda, hafif de olsa kendisini gösteren güneş ışınlarıyle birazcık aydınlanmış olurdu. Ayrıca Antartika'ya kışın ortasında bir seyahat yapmak zorunda kalmaktan hiçbir zaman hoşlanamayacağını hissetti.

Mayk'ı İzlanda adasından üsse kadar getiren füze, kristalimsi beyazlığı buharlaştırarak üssün karla kaplı alanına inmişti. Füzenin buz rüzgârından oluşturduğu buhar, tekrar buzlaşmadan önce geriye doğru tam otuz metrelik bir yol katediyordu.

Melek Mayk'ın rahatı pek yerinde değildi; kendi firmasına ait tüm ayrıntıları yirmi dört saat içerisinde Serge Paulwitsch'e aktaramamanın endişesini taşıyordu. Gerçi Paulwitsch'in her şeyi halledeceğini biliyordu, ama henüz hazırlıklı değilken ona bu yükü yük-

lemenin doğru olmadığı kanaatine vararak rahatsız oluyordu.

Üstüne üstlük de **Branchell** projesinin hazırlanış şekliyle kendi fikirleri bağdaşmıyordu. Bu konuda çok acele ve dikkatsizce davranılmasının yanında, daha da kötüsü olaylar melodramatik bir gizlilikle saklanıyordu.

Kendisini taşıyan füzenin kapısı açıldığında: «Madem ki Antartika'ya getirilecektim, geliş tarihi olarak niçin temmuz ayı seçildi?» diye mırıldandı.

Füzenin yirmi yaşlarındaki genç pilotu:

— Temmuz ayı kötüdür, ama bu yüzden ocak ayına da iyi denilemez, diyerek, kasıntılı bir pozda gereksiz bir cevap verdi.

Buna bozulan Mayk genç pilota şöyle bir bakarak:

— Bakınız küçük dostum, siz henüz ilkokula gitmekteyken ben burada öğrenci idim. İster yaz, ister kış olsun, burada hiçbir şey değişmiş değil, diye konuştu.

— Kusura bakmayın, efendim.

— Siz de kusura bakmayın. İyi uçuşunuz için teşekkürler, diyerek konuşmayı kesti.

Sonra dış kapıyı açtı ve elektrikli kışlık gocuğuna iyice sarınarak, ince dolu yağışını andıran karı yararcasına yürümeye başladı. Yüz metre kadar kısa bir yolu vardı. İşin en güvenli yanı, bu yolun üssün korunmuş bölgesinin dahilinde bulunmasıydı. Aydınlatılmış olan bu yol dipten ısıtılmaktaydı. Dolaysıyle yere düşen buzumsu kar tanecikleri çözülerek lapa halini alıyordu. Mayk bu bölgenin dışında olsaydı, karanlığın ve insana bir kamçı gibi çarpan fırtınalı buz yağışının etkisiyle on adım atar atmaz boğulabilirdi.

Dar bir aralıktan yukarıya doğru salınan sıcak hava ile ısıtılan bir koridordan geçerek, üssün girişine

vardı. Bu giriş mahalli bir tiyatronun ana giriş kapısına benziyordu: Metal ve plastik konstrüksiyonlu büyük salon, sanki ısıtma sistemli duvarı sayesinde dışarıda kasıp kavuran fırtınadan korunmuş ve bir tarafı açık olan büyük bir odaya benziyordu. Mevcut ışıklar ile binanın içine doğru açılan kapılar, buranın bir askeri üsten ziyade bir tiyatroya benzediği kanaatini kuvvetlendiriyordu.

Bununla beraber, kapılardan birinin yanında duran adamın bir teşrifatçı gibi giyinik olduğu asla söylenemezdi: Burnunun ucuna kadar kapalı olan kışlık üniformasında çavuş sırmaları taşıyan bu adam, Mayk'a yanaşarak:

— Komutan Gabriel mi? diye sordu.

Mayk eldivenlerindeki buz damlalarını çırparken evet anlamında kafasını salladı. Yeni hazırlanıp kendisine verilen görev kimliğini çıkardı ve kendisini süzen çavuşa uzatarak onu askerce selamladı. Selamı tekrarlayınca çavuş ona:

— Tamam Sör, içeri geçebilirsiniz. Emniyet bürosu çift kapıdan sonraki koridorun sağındadır, şeklinde açıklamada bulundu.

Bu açıklama üzerine hayretini gizlemeye çalışan Mayk:

— Emniyet bürosu mu? Savaşta mıyız yoksa? Ne diye burada bir emniyet subayına ihtiyaç duyulmuş? diye sordu.

Çavuş omuzlarını silkerek:

— Bu soruları bana sormayınız efendim. Benim burada görevim yalnızca kontroldan ibarettir. Teğmen Nariaki bu konuda belki birşeyler bilir, ben bilmiyorum, karşılığını verdi.

— Teşekkürler çavuş. Mayk, bir uzay gemisinin hava koridorlarına benzeyen ve direkt olarak arka ar-

kaya yerleştirilen hava sızdırmaz özellikteki iki kapıdan geçerek, sıcak koridora varınca, elektrikli gocuğunun fermuarını açıp, elektrik akımını kestikten sonra, başlığını bir çemberle emniyete alınmış olan koruyucu maske ile birlikte çıkardı.

Az ileride, koridorun aşağısında olan büronun kapısında küçük harflerle **emniyet subayı** yazılıydı. Kapıya doğru gitti ve oradaki nöbetçiye de kimliğini gösterdikten sonra, içeri girdi.

Orta boylu, asık suratlı ve saçları bir fırçanın kıllarına benzeyen teğmen Tokugawa Nariaki'nin görünüşü uyuklayan bir insanı andırıyordu. Mayk içeri girince başını yazı masasından kaldıran teğmen, ümitsiz bir gülüşle yüz hatlarını değiştirmeyi deneyerek ve yumuşak bir ifade kullanarak:

— Komutan Gabriel iseniz kendinize dikkat edin. Kolaylık göstermeden önce, derhal gırtlağınıza sarılmam mümkündür, dedi.

— Öyleyse geri durun, ben Gabriel'im.

Bunun üzerine memnuniyetle gülümseyen Nariaki:

— Çok güzel, beş saatten beri otuz dakikada bir çalan telefon kulaklarımı tırmalamıştı. Kaptan Sör Henry Quill sürekli sizi sordu, dedi.

— Doğrudur. Ona nasıl gidebilirim? diye sordu.

— Buna biraz daha zaman var. Ziyaretçilerimizin bazı formaliteleri yerine getirmeleri gerekir, dedi.

— Ne gibi mesela?

— Parmak izleri ve yüz hatlarının tesbiti gibi.

Bunun üzerine Mayk konuşmaksızın yukarıya baktıktan sonra, tekrar teğmene dönerek:

— Teğmenim, burada olup bitenin aslı ne, Allah aşkına? Otuz yıldan beri uzay kuvvetlerinde herhangi bir emniyet subayına ihtiyaç hissedilmemişti. Şimdi ise ne oluyor veya ne olduğum sanılıyor? Yoksa benim

Diomega Orionis IX'un kötü ve tehlikeli yaratıkları hesabına casusluk yaptığımdan mı kuşku duyuluyor? diye sordu.

Asyalılara özgü yüzü tekrar asılan Nariaki:

— Nereden bileyim? Burada oynanan oyundan kimin haberi var ki? karşılığını vererek, yazı masasından kalktı ve Mayk'ı parmak izi makinasına götürerek: Ellerinizi buraya sokun Komutan... evet, çok güzel! şeklinde izahat verdi ve bir düğmeye basınca makina vızıldamaya başladı: Burada yaptığım şey birazcık çağ dışıdır, diye ilave ederek: Bu durum sizin gibi, bana da çok az zevk veriyor. Galiba son iş olarak ya keten gömlek boyamak zorunda kalacağım, ya da fitilli tüfeklerle donatılmış olan bir bölüğe komuta edeceğim, dedi.

Bunun üzerine sertçe ona bakan Mayk:

— Yani burada olan biteni gerçekten bilmiyor musunuz, yoksa tiyatro mu oynuyorsunuz, teğmen? diye sordu.

Bu soru üzerine kaşlarını çatan Nariaki yüzüne ilk defa anlaşılmayan bir ifade vererek, biraz sustuktan sonra:

— Her iki şıkkı da düşünebilirsiniz, Komutan. Diyeceğim şu ki: Bu konuda kafanızı fazlaca yormayın, çünkü proje üzerinde bir saat sonra benim iki yılda öğrenemediklerimi öğreneceğinizi temin ederim. Şimdi lütfen kafanızı buraya sokun ve gözlerinizi açık tutun. Hedef noktasını gördüğünüz zaman bana bildiriniz, şeklinde açıklamada bulundu.

Bu açıklamadan sonra Mayk da kafasını yüz hatlarını çekme işine yarayan kutuya sokunca, yumuşak plastik bir zar yüzünü kapladı. Bu durumda ortalık kapkaranlıktı. Gözlerini çok zor seçebildiği hedef çem-

berine dikti ve gözleri gelen ışığa alışıncaya kadar bekledi.

Bu arada emniyet subayı da:

— Ben yalnızca yetkili olmayanların üsse girmelerini önlemekle görevliyim. Bunun dışında üzerlerinde konuşmaya yetkili olmadığım bazı konularla rasgele bilgiler kalıyor bana, dedi.

Bu esnada Mayk'ın göz bebekleri de küçücük ve çok uzakta parlayan bir yıldız görünümündeki noktayı hedef çemberinin orta yerinde görecek şekilde büyümüştü ve: «Çekin!» diye ses verdi. Teğmen düğmeye basınca etkili bir ışık hasıl olduğu için, kafasını soktuğu yerden çıkaran Mayk, göz kapaklarını sık sık oynatma durumunda kalmıştı.

Bu işlemden sonra teğmen Nariaki, az önce çektiği parmak izleri ile karttakileri karşılaştırarak:

— Ellerinizin Komutan Gabriel'e ait olduğu kesin, gözleriniz de onun gözleri olduğu takdirde, geriye kalan vücudunuzun da ona ait olduğunu kabul etmek zorunda kalacağım, dedi.

Mayk soğuk bir sesle:

— Peki, ruhumu nasıl buldunuz? diye sordu.

Yüz resmini makinadan çıkarmakta olan Nariaki:

— Bu konu benim ilgi dalım değil, Komutan, bu durumu muhtemelen mevcut papazlardan biri açıklığa kavuşturabilir, karşılığını verdi.

— Duruma bakılırsa, papazların da burada yapacak bazı işleri olduğuna hak vermek gerekir, dedi.

Yüz hatları resmini kontrol makinasına sokup incelemekte olan teğmen:

— Evet, sizsiniz, ta kendisi. Görev kartınızı verir misiniz, dedi.

Kartı alan teğmen, sol üst köşesine soğuk damga vurmak suretiyle ayniyetini sağlayan cihaza sokup çı-

kardıktan sonra, damgalanan yeri imzalayarak kartı iade etti ve:

— Hepsi bu kadar, artık gidebilirsiniz, derken telefon çalınca: Bir saniye, Komutan, diye mırıldanarak, konuşma düğmesine bastı.

Mayk telefonun ekranındaki yüzü göremeyecek kadar uzakta olmakla beraber, gelen sesi tanımak o kadar kolaydı ki, kim olduğunu tahmin etmek için ekrana bakmak gerekli değildi.

Telefondaki ses:

— Şu meret füze hâlâ inmedi mi? Komutan Gabriel nerede kaldı? diye sordu.

Quill'in, füzenin üsse inmiş olduğu konusunda çoktan haberdar edildiğini biliyordu Mayk. Dolayısıyle, telefonda sorduğu sorunun cevabını biliyordu aslında. Bunun üzerine alaylı bir edayla gülen Mayk, net ve kibar bir sesle:

— Yaşlı imparatora, emniyet subayı ile işim biter bitmez geleceğimi söyleyiniz, dedi.

Yüz ifadesi değişmeyen Nariaki:

— Benimle işiniz tamam Komutan, gidebilirsiniz, derken, telefondaki Quill de kelimeleri bir çırpıda sıralayarak: Hadi, ne bekletiyorsunuz, derhal o Apollo taklidini buraya gönderiniz ki, imparatorun ne olduğunu ona göstereyim, dedi ve telefonu kapadı.

Nariaki, Mayk'a bakıp kafasını hafifçe sallayarak:

— Sarfettiğiniz bu sözlerle ya derhal divan-ı harbe verilmeyi istiyorsunuz, ya da Quill'in cesedi nereye gömdüğünü biliyorsunuz, dedi.

— Evet, iyi tahmin ettiniz. Defin merasiminde ona yardım etmiştim zaten, karşılığını veren Mayk: Despot majestelerine en kısa yoldan nasıl varırım? diye sordu.

Nariaki kısa bir tahminde bulunarak:

— Bunun için beş altı dakikaya ihtiyacınız var. On iki nolu istasyona varan yeraltı koridorundan gideceksiniz. Şimdi merdivenden çıkıp ve soldaki ilk koridora sapınca, istasyonun yükleme havuzuna ulaşmış olacaksınız. Bu havuz da iniş alanı gibi açıkta olduğu için, kışlık gocuğunuzu tekrar diyeceksiniz. Merdivenin öbür tarafından aşağıya inince, K- bölgesine girmiş olacaksınız. Oradaki herhangi bir görevli nasıl devam edeceğinizi size açıklar. Tabii ki oraya yeraltından da varmanız mümkündür, ancak bu daha uzun sürer.

— Açıklamalarınız için çok teşekkürler, ben kısa yolu tercih edeceğim.

Yeraltı nakil vasıtası Mayk'ı büyük bir hızla sekiz kilometre kadar götürmüştü. On iki nolu istasyonda vasıtayı terkederek, merdiveni çıktı ve üstünde **Yük Yükleme Mahalli** yazılı olan çiftli masif kapıya varıncaya kadar koridor boyunca yürüdü. Gocuğunun fermuarını iyice kapatıp, başlığını kafasına geçirdikten sonra, bu kapıdan geçti. Kalkış ve iniş pistindeki girişte olduğu gibi, burada da açık olan bu antre, buz fırtınasına karşı sıcak havalı bir perde ile korunmuştu. Işık bu koruyucu setin dşından beyaz çölün karanlığında kaybolmuş gibi görünüyordu. Karın manzarasını önemsemeyen Mayk, ağır adımlarla boş antreden geçerek, üzerinde **giriş** yazılı olan kapıya doğru ilerledi.

Girişin ilk harfinin küçük yazıldığını görünce:

— Küçük g ile, diye mırıldanarak: Bu yazıyı yazan herhalde büyük harflerden hoşlanmıyordu, diye kendi kendine söylendi.

Kapıya varmasına iki metre kala: **Yardım!** diye bir ses duydu; hepsi bu kadardı, yalnızca tek bir kelime.

Antre çok büyüktü, aşağı yukarı on beşe on beş ve

yaklaşık altı metre yüksekliğinde. Açık tarafta bulunan ve buzların çarpması ile cızırdayan sıcak hava duvarı, giriş holünü buz fırtınasına karşı korumaya uğraşıyordu. Bu setin karşısında bulunan ve ilk bakışta kapalı olduğu görülen büyük sürmeli kapı muhtemelen bir yük asansörüne açılıyordu. Bu büyük holü terketmeye izin veren yalnızca iki kapı daha vardı ve bu kapılar da kapalıydı. Masif kaplama olan bu kapıların sesi iletmeyeceğini düşünen Mayk, ikinci bir **Yardım!** çağrısı üzerine, havalı sete doğru döndü. Evet, hiç şüphesiz ki dışarda, bu korkunç buz bulutuna birisi düşmüştü!

Bu arada kaybolmakta olan belirsiz bir suret gördü; bu suret bazen uğuldayarak dönen kar dalgalarıyla çevrelenip etrafı kaplanıyordu. Görülen manzaraya bakılırsa, zor durumda olan bu zavallı, sanki kalçalarına kadar kara gömülüydü.

Mayk bu olayın bir değerlendirmesini yapmaya çalıştı: Öyle ya dışarısı kapkaranlıktı ve bu suret görülebiliyordu. Antrenin de ışıklarını görebildiğine göre, tehlikede olan kişiyi kurtarmaya gitse kaybolma tehlikesine düşmüş olmazdı. Başlığındaki maskeyi yüzüne indirdi, ve koruyucu hava setini geçerek, Antartika'ya özgü olan öldürücü hava kasırgasının soğuğuna dalıp yürümeye başladı.

Elektro gocuğuna rağmen çok yavaş ilerliyordu. Kar, koruyucu maskesine yapışıyor, rüzgâr bacaklarından itiyordu. Eldiveniyle maskeyi silerken, ilerideki el, kol hareketlerini hâlâ görmekteydi. Fırtına ile mücadele ederek yürümeye devam etti.

Eksi kırk derecelik bir ısıda donan su kesinlikle yumuşak ve kıvrımlı bir şekil almıyordu, bunun yanı sıra kaygan bir buz tabakası da oluşturmuyordu; daha çok ince kum taneciklerini andırıyordu. Mayk, on beş

metre kadar bir mesafeyi katetmiş olması gerektiğini hesap etmekle beraber işaret veren suret hâlâ eskisi gibi aynı uzaklıkta görünüyordu.

Durdu ve maskesini kaldırdı. Bu durum, yüzüne sanki bir avuç dolusu jilet fırlatılmış gibi bir hisse kapıldı. Böylece ani bir titremeye kapılan Mayk:

— Ne oluyor orda? diye bağırdıktan sonra, maskeyi tekrar indirdi.

Net ve yaşlı bir insana ait olduğu izlenimini veren bir ses korkunç fırtınaya karışarak:

— Donuyorum! diye karşılık verdi.

Bir kadın sesi bu diye düşünen Mayk:

— Geliyorum! diye bağırarak on adım kadar daha yürüdü. Tekrar durdu. Hiçbir şeyi ve hiç kimseyi göremiyordu. Bunun üzerine maskesini bir kere daha kaldırarak: Hey! diye bağırdı. Cevap gelmedi. Bir defa daha bağırdı, yine herhangi bir karşılık yoktu.

Etrafında, daireler çizen kar, uğuldayan rüzgâr ve Antartika'nın zifiri karanlığından başka bir şey yoktu. Sağ ayak ucunu özenle sol ayağının topuğuna getirerek, yüz seksen derece döndükten sonra rahat bir nefes aldı: Giriş holünün ışıkları hâlâ görünmekteydi. Az kalsın, birisi tarafından dışarı çekilerek tuzağa düşürüldükten sonra, ışıkların kesilmiş olacağı düşüncesine kapılacaktı.

Fırtınalı karanlığa bir kere daha bakmak için başını geriye doğru çevirdi; insan namında bir şey göremedi. Geriye dönmekten ve olayı bildirmekten başka yapacak bir şey kalmadığına karar vererek döndü. Sıcak hava setinden geçince maskesini kaldırdı.

Bu arada hemen arkasında bitiveren net ve yaşlı bir ses:

— Niçin setin dışına, frtınaya çıktın? diye sordu.

Öfkelenerek dönen Mayk:

— Bakınız bayan, ben... diyecekti ki, hayretle sustu.

Evet, karşısındaki bir kadın değildi:

Bir buçuk metre uzağında bir makina duruyordu; kalçadan yukarısı insan biçimli, aşağısı ise bir depo şeklindeydi. Kafasındaki iki siyah deliğin arkasında, herhangi bir türden uzak mesafe gözetleme kameraları saklı olsa gerek diye düşündü Mayk. Yine kafasının her iki tarafında, arkalarında muhtemelen mikrofon bulunan gözenekli daireler vardı. Ağzın bulunması gereken yerde de gözenekli bir kısım olan bu sistemin burnu yoktu.

Onu görünce:

— Bu da nesi?... diye söylendi Mayk.

— Ben Snookums, diye tanıttı kendisini robot.

— Ona ne şüphe, sen osun, karşılığını veren Mayk, dikkatlice kapıya doğru hareket ederek: Sen Snookums'sun, bu konuda aynı görüşteyiz, diye sözlerine devam etti.

Bu gibi durumlarda sinirlerine hakim olan Mayk, korkusunu belli etmemeye çalışıyordu.

— Ama ben gerçekten Snookums'um, diye yineledi robot.

Mayk beynini zorlamaya başladı. Öyle ya, kendisini buz çölüne çıkarmaktan kaçınmayan bu makina, son derece tehlikeli de olabilirdi. Öyle anlaşılıyor ki, bu robot uzaktan kumandalı idi. Tipi, bir atom laboratuvarında radyoaktif maddelerle uğraşmak için ön görülen modelin el ve kollarına sahip olan bir tipti. Mafsallı dört parmak ve bir de baş parmak, bir insanın metalik elini andırıyordu. Fakat, bu sistemin kontrol mekanizması kimin elindeydi? Onu kim idare ediyordu? Robota ağız görevi gören hoparlörden çıkan bu saçmalıkları söyleyip duran ses kime aitti? Bu sesin bir kadın sesi olduğu kesindi.

Mayk bütün bunları düşünürken, sürekli arkasındaki kapıya ulaşmaya çalışıyordu.

Kendisini Snookums diye tanıtan makina peşi sıra gelmiyordu. Bu durum da Mayk'ı tam değilse bile bir dereceye kadar rahatlatıyordu. Mayk'ın geri geri gidiş sebebi, bu makinanın paletli ayaklarıyla ileriye doğru hareket kabiliyetinin kendisinin geriye doğru gidişinden daha hızlı olabileceği düşüncesinden kaynaklanıyordu.

— Bütün bu olan bitenin bir izahı yapılamaz mıydı acaba, bayan? diye bir soru soran Mayk'ın amacı bir cevap almak değil, yalnızca vakit kazanmaktı.

— Ben bir bayan değilim, ben Snookums'um, diye karşılık verdi robot.

— Ne ise, bunu bir yana bırakalım. Belki bana bir açıklama yapabilirsin? diye sordu.

— Evet, bunu yapabilirim.

Mayk'ın parmakları da bu arada arkasındaki kapının mandalına değmişti. Mandalı kavramadan önce, kapı hareketlenerek açılınca, tüm ağırlığıyla Maykı etkiledi, öyle ki, dengesini tekrar sağlayıncaya kadar sendeleyerek öne doğru birkaç adım atmak zorunda kaldı.

Bu esnada yaşlı ve net bir ses:

— Ah, çok afedersiniz, dedi.

Bu ses robotun sesinin aynısıydı. Bunun da bir robot olabileceğini düşünen Mayk, ona karşı da bir önlem almak için derhal döndü. Fakat, bu seferki genç bir kadındı.

— Tekrar özür dilerim, diyen bu kadın, burnunun ucuna kadar bir elektro giysinin içindeydi. İnsan, hatta bir kadın olduğu kesindi. İçeri girerek robota döndü ve:

— Snookums! Burada ne işin var? diye sordu.

— Bir deney yaptım, Leda, karşılığını veren Snookums: Bu adam da demin ne olduğu konusunda sormuştu. Yalnızca İmdat! diye bağırırsam gelip gelmeyeceğini öğrenmek istemiştim. O da geldi. Şimdi ise niçin geldiğini öğrenmek istiyorum, şeklinde açıklamada bulundu.

Bu açıklamanın üzerine Mayk'a bakan kız:

— Fırtınaya çıkış nedeninizi lütfen Snookums'a anlatır mısınız, lütfen sinirlenmeyin ve ona kısaca bilgi verin, dedi.

— Fırtınaya çıkış nedenim, bir insanın imdat çağırışına inanmamdır. Ayrıca ses de bir kadın sesine benziyordu.

Bir robotun çıkarabileceği kadar ve biraz da zorlanarak:

— Haa, diyen Snookums: Demek ki tepkim bir yanlış anlamanın ürünüdür. O halde bu veriler geçersiz olup, deneye yeni baştan başlamalıyım, dedi.

— Buna gerek yok, Snookums. Bu adamın dışarı çıkış nedeni, bir insanın hayatının tehlikede olduğunu sanmasındandır. Dışardakinin senin olduğunu bilemezdi. Bunu bilseydi, o zaman senin için bir tehlikenin olamayacağını anlardı. Çünkü sen bir insanın katlanabileceği soğuklardan daha aşırılarına katlanabilirsin, anlıyorsun ya, dedikten sonra Mayk'a dönerek: Söylediklerim doğru değil mi? Snookums'un bir robot olduğunu bilseydiniz hiç o tehlikeli fırtınaya çıkar mıydınız? diye sordu.

— Kesinlikle doğru, diye tasdik etti onu Mayk.

Kız tekrar Snookums'a dönerek:

— Bu deneyi bir daha yapma. Üstünde kışlık elektro bir giysi olsa bile, öldürücü fırtınaya çıkarılarak yapılan bu deney, bir insan için tehlikelidir. Bu davra-

nışınla bir insanın hayatını tehlikeye sokarsın, dedi.

— Aman Tanrım! Çok üzgünüm Leda, diye karşılık veren Snookums'un sesi gerçekten ürkütücüydü.

Telaşlı bir sesle:

— Tamam tatlım. Görüyorsun ya işte, adama bir şey olmadı, onun için heyecanlanmana gerek yok. Şimdi gel gidelim, izinsiz olarak çevrede dolaşmamalısın, diye onu uyardı.

Bu arada Mayk, kızın bütün bu süre zarfında ellerini kemerinde ve baş parmağını da kemerindeki bir kutunun düğmesine basılı tuttuğunu farketmişti. Bu durum karşısında hayret etmekle beraber, bilmece de derhal çözülüvermişti.

Arkasındaki kapının tekrar açılmasıyla birlikte dört adam telaşla içeri girdi. Her birinin kolunda, üzerlerinde EMNİYET SUBAYI yazılı olan birer kolluk vardı.

Onlara bakmak için dönen Mayk, kollukları hiç olmazsa büyük harfle yazılmış diye düşündü.

Bu adamlardan biri parmağıyla Mayk'ı işaret ederek:

— Bu o mu, Bayan Crannon? diye sordu.

— Evet o, Snookums'u da gördü, onunla ilgileniniz, karşılığını veren kız Mayk'a dönerek: Gerçekten üzgünüm, fakat başka bir şık yok, dedikten sonra, kapıyı açarak binaya geçti. Robot da arkasından onu izledi. Kapı arkalarından kapanınca Mayk'ın yanında duran polis: Lütfen kimliğinizi gösterin, dedi.

Mayk, kışlık gocuğunda rütbe işareti taşımadığını düşünmekle beraber, bu herifin ses tonunu hiç hoş bulmamıştı.

— Haydi, haydi, diye araya giren öbürü: Kimsiniz? diye sordu.

Kimliğini cebinden çıkarıp polise uzatan Mayk:

— Kim olduğum orada yazılıdır. Şayet okuma yazmanız varsa, kim olduğumu çıkarırsınız, karşılığını verdi.

Adam öfkeyle bakarak, kimliği elinden çekip aldı. Teğmen Nariaki tarafından vurulan damgayı görünce, gözlerini faltaşı gibi açarak:

— Özür dilerim, Sör, sizi... dedi.

— Herkes kral kesiliyor, diyerek polisin sözlerini kesen Mayk: Özür dilemenize gerek yok! Son üç dakika içerisinde bir kadın, bir robot ve bir de polis benden özür diledi. Son olarak da bir penguen ortaya çıkıp silindir şapkasını çıkararak, penguen diliyle özür dilerse hiç şaşmam. Burada sergilenmekte olan oyun nedir, söyler misiniz? diye sordu.

Bu sözler üzerine dört polisin yüzü mahcup bir poza büründü ve başları durumundaki kısık bir sesle:

— Bunlar emniyet önlemleridir, Sör, proje ile uğraşan personelin dışında hiç kimse Snookums hakkında bilgi sahibi olamaz. Dolayısıyle bunların dışındakileri kontrol altında tutmak zorundayız, şeklinde açıklamada bulundu.

— Tabii ya, görevinizi de çok iyi yaptığınızdan hiç şüphe yok. Ben Bayan bilmem neyin kemerindeki cihazın alarm vermiş olduğu kanısındayım, dedi.

— Ha, evet Sör, Miss Crannon'u kastediyorsunuz. Bayan Crannon Snookums'u gözden ırak tutmamak için bir dedektöre sahiptir. Yani bir tür bekçilik görevi yapıyor, anlıyorsunuz ya?

— Hayır, hiçbir şey bilmiyorum. Fakat, olayların perde arkasını öğreneceğim. Şimdi ise Kaptan Quill ile görüşmek istiyorum, onu nerede bulabilirim? diye sordu.

Bu soru üzerine dört adam birbirleriyle bakıştıktan sonra, yine başları durumundaki yanıt verdi:

— Bilmiyorum Komutan, bugün birkaç yeni kişinin geldiğini duydum, fakat henüz hepsini tanıma fırsatım olmadı. Siz en iyisi Dr. Fitzhugh ile konuşun.

— Bunların hepsi gizlilik eğilimleri. Peki, bu Dr. Fitzhugh'u nerede bulabilirim? diye sordu.

Bu soru üzerine saatine bakan polis:

— Şu anda gazinodadır; kahve içme saati gelince bir uydu gibi tam vaktinde gazinoya gider, karşılığını verdi.

— Bir saat gibi söylemediğinize sevindim. Çünkü bugün makinalardan nasibimi yeterince almış bulunmaktayım. Peki, bu gazino nerededir? diye sordu.

Polis gerekli açıklamada bulunduktan sonra ayrılan Mayk, üzerinde **Giriş** yazılı olan kapıyı açtı; iki polisin nöbet tuttuğu ikinci bir kapıdan daha geçmek zorundaydı. Kimliğini onlara da gösterdikten sonra, labirente benzer bir koridorlar mahalline düşmekle beraber sonunda gazinoyu buldu.

Bilgi alırım diye gözüne kestirdiği oturaklı bir adamı durdurarak, Dr. Fitzhugh'u göstermesini rica etti. Adam da oradaki masaların birinde yalnız başına oturan yaşlı ve ufak tefek yapılı bir adamı gösterdi.

Bunun üzerine Mayk masalardaki insan kalabalığının arasından geçerek, gösterilen adamın masasına büyük güçlüklerden sonra varabilmişti nihayet.

— Dr. Fitzhugh, diyerek elini uzatan Mayk: Bakan Wallingford tarafından **Branchell**'in teknik subaylığına atanan Komutan Gabriel, diye kendini tanıttı.

Dr. Fitzhugh da Mayk'ın elini sıkıp salladı.

Mayk daha önce çıkardığı kışlık gocuğunu sandalyesine astı ve:

— Ben de bir kahve içebilir miyim, Doktor? Yukarıdan geliyorum ve soğuk insanın iliklerine işliyor. Siz de bir fincan daha içer misiniz? diye sordu.

Dr. Fitzhugh saatine bakarak:

— Evet, bir fincan daha içecek kadar vaktim var, teşekkürler, karşılığını verdi.

Mayk kahveleri gidip alırken Fitzhugh adını daha önce nerede duyduğunu da hatırladı. Dönüşünde masaya otururken:

— Az önce hatırladığım kadarıyla siz Dr. Morris Fitzhugh olmalısınız, değil mi? diye sordu.

Kafasını öne eğen Fitzhugh:

— Doğru hatırladınız, dedi.

Sürekli endişeliymiş gibi bir görünüme sahip olan bu adamın yüzündeki kırışıklıklar elli yaşın verdiği izlenimden daha fazlaydı. Mayk, Fitzhugh gerçekten endişeli görünmeye uğraşsa, her iki kulağının burnunda birleşebileceği kanaatine kapıldı.

— Gazetede yayınlanan birkaç makalenizi okudum, fakat tanıştığımız ana kadar isminizi bilmiyordum, sizi gazetedeki resminizden çıkardım.

Bunun üzerine gülen Fitzhugh'un yüzündeki kırışıklıklar daha derin ve yayvan bir hal aldı. Mayk son sözleri söylediği anı karşısındakinin hakkında bir fikir sahibi olmak için değerlendirmişti. Sonra Dr. Fitzhugh'un yaptığı bir açıklama, Mayk'ın Snookums'la karşılaştığı anı anlatmasına vesile olmuştu. Bunun üzerine Fitzhugh:

— Elbetteki yardıma ihtiyacı yoktu, yalnızca deney yapmak istemişti. Öğrenme konusu ile bilimin tüm alanlarında bir çocuk gibi saftır o, demişti.

Bu sözleri tasdik edercesine kafasını sallayan Mayk:

— Onu önce uzaktan kumanda edilen bir sistem sanmama şaşmadım. Fakat sonra bir robot olduğunu gördüm. Acaba ona bu tür bir deney yapma fikrini kim verdi? diye sordu.

— Hiç kimse, karşılığını veren Dr. Fitzhugh: O, de-

neylerini kendiliğinden yapacak şekilde tasarlanmıştır, dedi.

Gözlerini Dr. Fitzhugh'a diken Mayk:

— Kendisine has deneyler? Fakat nasıl olur? O bir robot... derken, Fitzhugh'un kemikli eli işaret edercesine kalkınca, sustu.

— Snookums bilinen robotlardan değildir, dedi Doktor.

Mayk açıklamaların devamını bekliyordu. Karşısındakinin susmaya devam ettiğini görünce:

— Gördüğüm makina, esasen uzaktan kumanda edilen bir sistemdir, değil mi? Snookums'un asıl belleği William Branchell'in bir nolu yük kabininde olsa gerek, şeklinde fikrini söyledi.

— Doğru, diyen Dr. Fitzhugh ceketinin ceplerini karıştırarak bir tütün torbası, bir pipo ve bir de çakmak çıkardı. Piposunu yakmaya hazırlanırken de konuşmaya başladı: Snookums problemleri araştıran otomatik işlevli bir robot olup, düşünme ve hareket etme organları insanınkilere benzetilebilir. Canlı bir yaratığa o kadar benziyor ki, nerdeyse insan yapısı olduğu bile kuşku uyandıracak, dedi.

— Peki, Boston üniversitesinde yapılmakta olan sentetik kabinler de ne oluyor? diye masum bir ifadeyle sordu Mayk.

Bunun üzerine yüzü daha da kırışan Fitzhugh:

— Canlı zeka diye söylesem, şeklinde bir ifade kullanarak kendisini düzeltti ve «Kelimenin tam anlamıyla o bir robottur; bu robot canlı ve akıllı bir yaratığın bütün işlevlerini yerine getirebilen yapma bir varlık olup, aynı zamanda kriyotron cihazlar için bir deyim haline gelen hız ve hassasiyete de sahiptir, şeklinde açıklamada bulundu.

Robot bilgini piposunu tellendirirken Mayk da bakışlarını işsiz kalmış gibi bir manzarayı arzeden gazi-

nodaki diğer insanların üzerine kaydırdı. Bu arada da, Kaptan Quill ile buluşmadan önce, Fitzhugh'la acaba ne kadar daha konuşabileceğim diye kendi kendine sormaya başladı. Kafası bu soru ile meşgulken, saçları kızıla çalan bir kız gözlerine ilişti.

Gerçekten güzel olan bir kızı tarif etmek oldukça zordur. Bir kızın güzelliğinin şirin, büyüleyici veya mükemmel yahut da herhangi bir başka sıfatla tanımlanması ve bu sıfatlardan biriyle bütünleşerek tam anlamıyle bir kız olarak nitelendirilmeye çalışılması, herkese göre başka başkadır. Fakat, —güzel— sıfatı özellikle kadınlar için kullanıldığı zaman, kültürel bir kavram niteliğini kazanmasından dolayıdır ki, böyle bir kavramı açıklamaya kalkışmanın anlamı yoktur. Zira, herkes bu sıfatı tanır. Onu tarif etmeye uğraşmak, can sıkıcı olmaktan öteye gitmez.

Bu özel tanımlama örneği her bakımdan beyaz Avrupa - Amerikan kültüründeki Anno Domini 2087'de yaşayan alt tabaka insanları arasında kullanılmış olan —güzel— sıfatının tarifine uyuyordu. Elemanlar, orantılar ve simetri hemen hemen idealdi. Ancak burada, ideal olanı bozmadan, bazı farklılıklar arzeden ikinci derecedeki ayrıntıları zikretmek gerekmektedir.

Saçları kızıl, gözleri mavi olan bu genç bayan, yeşil bir elbise giyinmişti ve Mayk ile Dr. Fitzhugh'un oturdukları masaya doğru geliyordu.

— ...sayıları bu kadar kabarık olan bu elementleri, diye açıklamasına devam eden Dr. Fitzhugh: Kontrol sistemlerinin seçimi dahilinde mutlak bir iradeyi sağlamak gerekli ve mümkün olmuştu, diye sözlerini sürdürürken: O! Merhaba Leda! diyerek açıklamasını kesti.

İkincisi de oturdukları yerde doğrulmuşlardı. Fitzhugh Mayk'ı:

— Bak Leda, bu bay **Branchell**'in teknik subayı Ko-

mutan Gabriel, diye Mayk'a döndü ve: Komutan, bayan Leda Crannon psikoloğumuzdur, dedi.

Genç bayanı tepeden tırnağa incelemekte olan Mayk, Crannon ismini duyunca, başını kaldırdı ve kızla göz göze geldi.

Kışlık kabanını taşımadığı için, onu tanımamıştı. Emniyet polisi amirinin sözlerini hatırlatmadan da ismini çıkaramamıştı. Görünüşe bakılırsa kız da Mayk'ı hatırlamamıştı, ama bakışları bir şeyler sorar gibiydi.

Şaşkın bir halde gülerek:

— Tanışıyor muyuz, Komutan? diye sordu.

Buna sırıtan Mayk:

— Bu soruyu benim sormam gerekmez miydi? dedi.

Büyüleyici bir şekilde gülümseyen kız, gözlerini Mayk'tan ayırarak:

— Sesiniz! Giriş holünde karşılaştığım adam sizsiniz? diye konuştu.

— Evet, polislerin yakasına yapıştığı o adam benim, diye samimi bir karşılık veren Mayk: Lütfen bağışlayın, ama bir yarışma havası yarattınız, dedi.

Halâ gülümsemekte olan kızın Mayk'ın varlığından hoşnut olduğu belli oluyordu. Ve Mayk'ın son sözüne karşılık olarak:

— Sizin kim olduğunuzu nereden bilebilirdim? dedi.

— Kendimi tanıtmaya yarayan belirtiler mendilimden çıkarılabilirdi, ama subaylar böyle şeylere komuta etmezler.

— Efendim, anlayamadım.

— Bu kadar açıklama yeter, diyen Mayk: Oturmaz mısınız, dedi.

— Şey, çok teşekkür ederim, ama oturamam. Yalnızca Fitz'i alıp götürmek için buraya geldim. Araştırma grubu toplantıya çağrıldı. Daha sonra da Branchell'in subaylarına bir konferans vereceğiz.

— Bizi bağışlar mısınız Komutan, diyen Dr. Fitz-

hugh: Bundan sonra müzakere toplantısında görüşürüz, dedi.

Mayk da elbette anlamında kafasını sallayarak:

— Ben de yola koyulmalıyım, dedi. Bununla beraber Leda Crannon ile Dr. Fitzhugh gazinoyu terk ederlerken, öylece durakaldı. Bayan Crannon'un arka cepheden görünüşü de, önden görünüşü kadar büyüleyiciydi.

***

Çok yumuşak dolgulu eski model bir koltukta oturan Kaptan Sör Henry Quill, ağzındaki yanmayan puroyu sinirli sinirli dişlerinin arasında evirip çeviriyordu. Kırmızı bir bilardo topu gibi parlayan çıplak kafası, sanki son derece ihtişamlı olan erguvani üniformasının altın sırmalarıyle çetin bir yarış içerisindeydi.

Mayk nihayet bir labirenti andıran yeraltı koridorlarını aşarak, üzerinde **şube 9** yazılı olan kapıyı bulmuş ve buna kesin olarak inanmamakla birlikte, geç gelişinin ümidine sığınarak yavaşça açmıştı.

Endişesinde haklıydı. Kapıyı açar açmaz Quill'in bekleyiş içindeki bakışlarıyle karşılaşmıştı. Derin bir nefes alarak ve orada bulunan diğer subaylara şöyle bir göz atarak, kayıtsızca odaya girdi.

— Evet, evet Bay Gabriel, diyen Quill'in bu ilk sözleri rahatlatıcıydı, ama: Geç kalmakla yetinmeyip, kuralları da çiğnediniz. Üniformanız nerede? şeklinde düşük bir tonla kullandığı dağlayıcı ifadeye aldırmamak mümkün değildi.

Bunun üzerine odadaki genç subaylardan biri kısık kısık gülmekten kendisini alıkoyamamıştı. Mayk'ın cevap vermesini beklemeyen Quill başını yana çevirerek:

— Bu kadarı yeter, Bay Vaneski! diye çıkıştıktan sonra: Genç bir teğmenin, amiri kızgınken gülecek bir şeyi olmasa gerek! Ben yalnızca saygı duyduğum subaylarla şaka yaparım. Benim şakama mazhar olmak isteyen bir subay hata yaptığı zaman, uyarılarıma katiyetle uymalıdır, anlaşıldı mı? diyerek ikazda bulundu.

Bu son cümle oradaki bütün subaylara yönelikti.

Bu sözlerin üzerine donup kalarak kızaran teğmen Vaneski:

— Baş üstüne Sör, özür dilerim Sör, karşılığını vermişti.

Teğmene karşılık vermeye gerek görmeyen Quill, tekrar o ana kadar askeri duruşunu bozmayan Mayk'a dönerek:

— Her şeye rağmen gösterecek hiçbir mazeretiniz yok. Tekrar ediyorum, o güzelim kırmızı uzay üniformanız nerde? diye sordu.

— Çağrıldığım zaman, hareket etmek için yalnızca yirmi dört saatlik bir süreye sahip olduğumu hatırlayacaksınız. Bu süre zarfında yeni bir üniforma temin etmek, takdir edersiniz ki mümkün olamazdı. Bunun yanında üniformamın bir sonraki füze ile getirileceğini de belirtmek isterim, dedi.

Bunun üzerine birkaç saniye suskun kalan Kaptan Quill:

— Hımm, demek bütün mesele bu, diyerek, Mayk'a eliyle oturmasını işaret ettikten sonra: Tanışma merasimini kısaca bitirelim, deyip gözlerini diğerlerinin üzerlerine çevirerek: Komutan Gabriel teknik subayımızdır. Diğerleri birbirlerini zaten tanıyor Komutan. Siz, ben ve bazıları **Frostbeule** üssünden gelmiyoruz. Komutan Jeffers'i de tanıyorsunuz sanırım, dedi.

Mayk da evet anlamında kafasını sallayarak, Pete Jeffers'e sırıttı: Zayıf, uzun boylu ve vücut hareketleri

tuhaf olan Jeffers, bütün eklem yerlerinden katlanırcasına koltuğa gömülme alışkanlığına sahipti. O da Quill'in son sözü üzerine Mayk'a sırıtarak göz kırptı.

— Bu Komutan von Liegnitz, seyir subayı; ön yüzbaşı Keku, levazım; ön yüzbaşı Mellon, doktor; ve teğmen Vaneski, bakım onarım. El sıkma işini daha sonra yaparsınız. Şimdi asıl konuya dönelim, diyen Quill, alnını kırıştırınca gür, simsiyah kaşları kabardı ve: Komutan Gabriel içeri girdiği zaman ne söylüyordum? diye bir soru sordu.

Bu soru üzerine sandalyesinden öne doğru kayan Pete Jeffers:

— Bilmem ne zaman aldığımız direktifin çok nazik olduğunu veya böyle bir noktaya değindiğinizi sanıyorum Sör, diye hatırlatmada bulundu.

— Gerçi bu ifadeyi daha kibar bir tarzda kullanmıştım, fakat esas itibarıyle doğrudur, Bay Jeffers. Evet, Branchell büyük harcamalarla yalnızca tek bir uçuş için yapılmış olan bir uzay gemisidir. Gemiyi ve yükünü, sadece benim ve von Liegnitz'in bildiği bir yere götüreceğiz. İkinci bir uzay gemisi bizi varacağımız hedefe kadar izleyecek ve yolcu olarak bu gemi ile döneceğiz. Quill, bu sözünün üzerine gülüşen subayların bu hareketlerine göz yumdu. Ve: En azından dönüş yolculuğunu yaparken yan gelip yatacağız, dedi.

Subaylar buna da sırıttılar.

Branchell muhtemelen sökülmek üzere orada bırakılacak, diye ilave eden Quill, yanmayan purosunu ağzından çıkarıp baktı ve çakmağını çıkarmak için mekanik yöntemle cebine daldı.

Ön yüzbaşı Keku olarak takdim edilen güneş yanığı derili genç adam da aynı anda bir sigara yaktı ve ateşini Kaptana uzattı. Dalmış bir şekilde purosunu tüttürmeye başlayan Quill şöyle devam etti:

— Bu iş kolay olmayacak. Gemi ile bir deneme uçu-

şu yapma zamanımız yok. Çünkü, her şey kalkışa bağlı, iyi bir kalkış yaparsak, yolumuza da o şekilde iyi devam edebiliriz. Gerçi uçuş düzenimizi kalkıştan sonra da düzeltebiliriz. Ancak dediğim gibi, kalkış önemli. Hepiniz hangi yükleme kabinine kumanda edeceğinizi biliyorsunuz; bilmediğimiz bir zamanda imal edilen en büyük hafızalı robot, bir nolu yük kabininde olacak. Görevimiz, bu robotu tehlikesizce istenen hedefe ulaştırmaktır.

— Bir sorum var Sör, dedi Mayk.

Kaptan Quill başını çevirmeden, muhteşem kaşlarından birini kaldırarak göz ucuyla Mayk'a baktı ve:

— Evet? diyerek ona söz verdi.

— Bu hafıza neden araştıracağımız gezegende yapılmadı?

— Bu konu sanırım bilgi işlem şirketinin laboratuvarında —saatine bakarak— yarım saat sonra açıklanacaktır. Çoğunuz, burada ne olup bittiğini kavrayıp düşünecek kadar uzun bir süreden beri buradasınız. Bildiğim kadarıyla, Bay Vaneski robot tekniği konusunda hepimizden daha çok şeyler biliyor, dedikten sonra: Bu konuda bizi biraz aydınlatır mısınız, Bay Vaneski? diye sordu.

Mayk gülmemek için kendisini zor tuttu. Öyle ya, ihtiyar daha önce bozduğu teğmene bir şans tanıyarak vaziyeti düzeltmek istemişti.

Vaneski ayağa kalkmak isteyince, Quill'in uyarısı ile oturarak konuşmaya başladı:

— Bir tahminden ibaret olan kişisel fikrime göre, bunun nedeni, robotun çok şeyler bilmesinden kaynaklanıyor, dedi.

Quill ve diğerleri ne demek istediğini anlamamışçasına ona baktılar. Fakat, Mayk gözlerini kısmıştı. Çünkü Vaneski, Mayk'ın kuşkulandığı noktaya temas etmişti.

Sözlerine heyecanla devam eden Vaneski:

— Şimdi, bakınız Sör; kanaatimce bu nesnenin yapımına on yıl önce, bilgilerle donatılmaya da sekiz yıl önce başlanmış. Öyle anlaşılıyor ki, bunu o zaman yer küreden başka bir yerde imal etmek için herhangi bir neden görülmemiş. Varmak istediğim nokta şudur: O zamandan bu yana, bu nesneyi yeryüzünde yaratma fikrini etkilemiş olan herhangi bir şey olmalı. Bunu yok etmek için bu kadar masraf yapıldığına bakılırsa, bilinmeyen bir tehlikesi var demektir, şeklinde açıklamada bulundu.

— Durum bu ise, o zaman bu nesnenin işlevini niçin basitçe devre dışı bırakmıyorsunuz? diye sordu.

Bu soru üzerine ellerini yana açan Vaneski:

— Evet, bu sorunuzun cevabı, öyle sanıyorum ki daha önce ileri sürdüğüm neden olsa gerektir. Robot çok şeyler biliyor ve bu bilgi dünyası yok edilmek isteniyor, dedi.

— Peki, bu bilginin ilgi alanının ne olduğunu biliyor musunuz? diye sordu.

— Hayır Sör, maalesef bilmiyorum. Fakat, anlaşılan o ki, tehlike çok büyük olsa gerek.

William Branchell'in subay ve personelinin eğitim konferansı bilgi işlem şirketinin laboratuvarındaki toplantı salonunda yapılmıştı.

İlk olarak konuşan Kaptan Quill, söz konusu projenin gizli olduğuna ve Dr. Morris Fitzhugh'un söyleyeceği şeylerin büyük bir dikkatle dinlenmesine işaret etti.

Bundan sonra sözü alan Fitzhugh'un asabiliği yüzüne vurmuştu. Bir üniversite profesörünün mimikleriyle konuşmaya başlayarak, sanki belirli bir süreye riayet edercesine, konuşmasının zamanından önce bitmemesi çabasında olduğu izlenimini veriyordu.

— İşi bildiğinizden eminim, derken, sanki anlataca-

ğı şeyler oradakiler tarafından biliniyormuş havasını yaratarak, onlardan peşinen özür dileme yoluna baş vurmak ister gibiydi.

Ve konuşmasını şöyle sürdürdü Dr. Fitzhugh:

— Bununla beraber, meseleyi baştan itibaren ele alarak, bugünkü durumuna kadar incelersek, bildiklerimizi daha çok pekiştireceğimiz kanaatindeyim. Asıl problem, kendiliğinden öğrenme yeteneğine sahip olan bir robotun yapılmasından kaynaklanıyordu. Herkesçe bilinen bir hesap işlem hafızası zoraki olarak eğitilebilir, yani teknik bir adam kontrol sistemlerinde değişiklikler yaparak, robotu, bir önce yaptığı şeylerden daha değişik şeyler yapmaya sevk edebilir, hatta tamamen yeni şeyler bile yaptırabilir ona.

Dolayısıyle, başlangıçta istediğimiz şey, kendiliğinden öğrenen ve kontrol devrelerinde yapılması gereken değişiklikleri dışardan bir müdahale olmadan yapacak olan bir robot idi.

Bu durum esasen, kesinlikle öyle göründüğü kadar zor değil. Hepiniz konuşan yazı makinasını tanıyorsunuz; bu makina konuşulan sözcüğü baskı işaretlerine dönüştürür. Gayet basit bir makina olan bu cihaz, emredileni harflerle verir. Şimdi ise, ikinci bir bilgi işlem cihazının birincisine bağlı olduğunu ve komutlarla birincisinin kontrol devrelerini etkileyerek değiştirebileceğini kabul edelim. Bundan sonra yapılması gereken şey yalnızca...

Robot uzmanı konuşurken Mayk etrafına bakındı; konuşmanın tamamiyle can sıkıcı olmaya başladığı dinleyicilerin yüzlerinden belli oluyordu. Çünkü, buraya geliş maksatları, uçuş konusunda verileceğini sandıkları talimatları almaktı. Hal böyleyken, kendilerine robot tekniği üzerine yorucu bir konferans veriliyordu.

Mayk kişisel olarak uçuş nedeni ile pek ilgilenme-

mekle beraber, bunu personele anlatmaya neden gerek duyulduğunu düşünüyordu. Snookums niçin suya sabuna dokunmadan gemiye yüklenmiyor ve kalması gereken yere nakledilmiyordu? Böyle yapılsa, herhangi bir açıklama zaruretine gerek kalmazdı. Gemi personeli niçin eğitilmekteydi?

— Böylece, diye devam eden Fitzhugh, sözlerini şöyle sürdürdü: Hafızaya Lagerlöf - Prensiplerinin fiziksel uygunluğunu kazandırmak gerekli olmuştur: **Öğrenmek esnek olmayan bir darbenin sonucudur.** Denklemleri bir yana atıyorum, fakat bir organizma ancak kendisine dışardan nüfuz eden faktörlerin etkisinden tamamiyle kurtulamadığı zaman öğrenir düşüncesi de bu denklemlerin ardında saklıdır. Demek oluyor ki, bu etkiden tamamen kurtulursa önceden olduğu gibi kalır, yani hiçbir şey öğrenmemiş demektir. O halde organizma değişmelidir.

Bu sözlerden sonra burnunu ovuşturan Fitzhugh, bakışlarını önündeki adamların üzerinde dolaştırarak, yüzlerini inceledi. Hafifçe gülümsediği ağız şeklinden belli oluyordu. Şöyle devam etti:

— Bazılarınız, bu konuşmayı uzatarak sizleri niçin sıktığımı düşünüyordur. Fakat, inanın ki bu gereklidir. İlgi alanınız olan bu makinanın bilinen herhangi bir bilgi işlem cihazı olmadığını açıklamak istiyorum. Buradaki herkes en basitinden en karmaşığına kadar makinalarla uğraşmıştır. Biliyorsunuz ki, bir makinaya ne tür bilgilerin, yani nasıl bir harici gücün verilmesi konusunda çok dikkatli olunmalıdır.

Diyelim ki Mars'a bir uzay gemisi ayarladınız ve ona gezegeni çarparak delmesi direktifini verdiniz. Gemi bu durumda direktifinize uygun hareket etmeyi deneyecektir ve tabii ki yok olacaktır.

Fitzhugh'un bu sözlerine gülen dinleyici grubu kendilerini biraz rahat hissettiler ve konuya karşı ilgi

duymaya başladılar. Böylece konuya pür dikkat kesilen bir dinleyici grubu sağlanmış oldu.

— Ve buna —diye ilave eden Dr. Fitzhugh— bu tür bilgilerle programlanan bir uzay gemisinin çok tehlikeli olabileceği hususunu da katmalısınız, dedi.

Bunun üzerine daha sesli bir gülüşme oldu.

— İyi. Öyleyse öğrenme yeteneğine sahip olan bir mekanizmanın ne bir tehlike teşkil etmesi, ne de kendi kendini tahrip etmesi nasıl sağlanır? Bu sorunla, daha Snookums'u yaptığımız zaman karşı karşıya kaldık. Bu yüzden, Amerikalı bir biokimyager ve filozof olan bir deha tarafından yüz yılı geçkin bir süre önce ortaya atılan meşhur üç kanunu esas alarak hareket etmeye karar vermiştik.

Bu kanunlar şunlardır:

Bir: Bir robot bir insanı yaralayamaz veya onu hareketsiz kılarak zarar görmesine neden olamaz.

İki: Bir robot kendisine verilen direktiflere, bir nolu kanuna ters düşmedikleri sürece uymak zorundadır.

Üç: Bir robot, öz varlığını koruma konusunda verdiği çaba bir veya iki nolu kanuna ters düşmediği sürece, bu robot öz varlığını korumalıdır.

Sözlerinin etkisini artırmak için biraz ara veren Fitzhugh şöyle devam etti:

— Bunlar tabii ki ideal olan kurallardır. Bu kuralları keşfeden bilgin bile bunların ancak zor durumlarda uygulanabileceğine işaret etmişti. Bir robot mantıklı bir makinadır, ama onu tam bir insan olarak tanımlamak bir problem yaratır. Beş yaşındaki bir çocukta bir robota direktif verecek yetenek var mıdır? Eğer bu çocuk bir insan olarak tanımlanacaksa, o zaman onun çok değerli bir makinayı bozma pahasına da olsa bir robota direktif vermesi mümkündür. Buna karşılık, beş yaşındaki bu çocuk bu tanımın dışın-

da tutulursa, bu takdirde robot çocuğun yaralanmasına neden olmak zorunda kalmayacaktır.

Cebindeki sigara takımlarını aramaya başlayarak şöyle devam etti:

— Bu durumu kendimiz için kolaylaştırarak, mevcut problemi Snookums'u izole ederek çözdük. Yani yetişkin insanlardan başka bir yaratık görmemesini sağladık. Örneğin, bir şempanze ile bir insan arasındaki farkın ona kavratılması, ancak çok büyük gayretlerle olabilir. Kıllanma ve çok düşük olan zekâ farkı, bir şempanzeyi insan tarifinin dışına niçin itsin? Öyle ya, her yerde bol kıllı ve kıt akıllı insanlara rastlanmaktadır. Tabii, sözüm meclisten dışarı.

Tekrar salonda gülüşmeler başladı. Mayk'ın Fitzhugh'a beslediği saygı da büyüyordu; bu adam böyle katı bir konuyu kolaylaştırmasını biliyordu.

Gülüşmeler kesilince Fitzhugh:

— Şimdi de varlığını korumak kuralının ne anlama geldiğine bir göz atalım, diyerek sözlerini şöyle sürdürdü: Doğruyu söylemek gerekirse, bu kanun bizi az kalsın çıldırtacaktı. Snookums diye nitelediğimiz ve insana benzeyen bu palet ayaklı küçük mekanizma, aslında Snookums değil de, insanların bir eli veya gözü olarak tanımlanabilir. William Branchell'in bir nolu yük kabininde bulunan hafıza tahrip edilmediği takdirde, Snookums kendi öz varlığını hiçbir zaman tehdit etmez.

Mayk, Dr. Fitzhugh'un o andaki açıklamalarını yarım kulakla dinlemişti. Çünkü, onun ve oradaki bütün erkeklerin dikkatleri, o sıra içeri giren Bayan Crannon'un üzerinde toplanmıştı. Bayan Crannon Dr. Fitzhugh'a yanaşarak kulağına bir şeyler fısıldayınca, o da olur anlamında kafasını salladı. Sonra Bayan Crannon salonu terketti.

Bunun üzerine Fitzhugh konferansı bitirmek için acele etmeye başladı:

— Konuyu kısaca özetleyelim:

Madde bir: Snookums'un belleği, sekiz yıllık gayretli bir çalışma ile verilen bilgileri kapsamaktadır. Bu bilgi hazinesi William Banchell için yapılan toplam masraflardan çok daha değerlidir; bu değer milyarlar tutarındadır. Demek oluyor ki, robot sökülemez. Aksi takdirde bu bilgi hazinesi yok olur.

Madde iki: Snookums'un düşünce sistemi mantık esasına göre yapılmış olmakla beraber, bu sistemin, mantık kurallarına tek başına uymaya imkân vermeyen komple bir çalışma düzeni vardır. Bu yüzden de robot dengesizdir.

Madde üç: Snookums'a, kendi başına deney yapabilme yeteneği kazandırılmıştır. Ona bunu yasaklamak, bir çocuğu çocuksu davranışlarından ötürü dövmek gibi bir şeydir. Ayrıca, böyle bir davranış düşünce sisteminin ağır bir tahribata uğramasına neden olabilir. Böylece serbest davranış faktörleri —ki bunlar Snookums'ta mevcuttur— azami sınırları aşar ve robot çıldırmak gibi bir durumla karşı karşıya kalır.

Madde dört: Duygu ve acı kavramlarının mantıkla ilgileri yoktur. Snookums da çok sınırlı olmakla beraber, bu özelliklerden mahrumdur.

Bu arada piposu'nun ağızlığını kullanarak az önce açıkladığı maddeleri parmaklarıyla tek tek saydıktan sonra, pipoyu cebine soktu ve ellerini arkasına bağlayarak şöyle devam etti:

— Kısacası diyeceğim şu: Snookums geminin her yerinde serbest dolaşmak durumundadır. Bu arada bizlerin dikkat etmesi gereken husus, yanlış bir düğmesine basmamaktır.

Öyleyse bu durumla ilgili birkaç açıklamada bulunalım: Snookums'a kızgınlık göstermeyeceksiniz. Böyle bir durum, bir plağa sinirlenmek gibi kötü bir şey-

dir. Çünkü, plak katlanılması zor bir müzik türü çalmaktadır.

Snookums'a yalan söylemeyiniz. Söyleyeceğiniz şey, onun gerçek olarak bildiği şeylere uymazsa, ki bunu yapmayınız, sizi temin ederim ki, beklediğiniz karşılığı vermeyi reddedecektir. Böyle bir durum da onu bulaştırmaya yetecektir. Zira o, insanın yalan söylemeyeceğini öğrenmiştir.

Snookums sizden herhangi bir bilgi rica ederse, sorulan şey hakkında hiçbir tereddüdünüzün olmadığından emin olsanız bile, lütfen ona kısıtlamalarda bulunun. Örneğin şöyle söyleyiniz: Umarım bu konuda bildiklerim yanlış değil, ama bildiğim kadarıyla... Bu başlangıç sözlerinden sonra ona bilgi veriniz. Bununla beraber, olur ya, şayet sorulanın cevabını gerçekten bilmiyorsanız, ona bu durumu açıklayarak şöyle söylemeniz gerekir: Bu konuda hiç bilgim yok, Snookums. O anda bilmiyorsanız......

Konuşmasına devam ediyordu, ama hiç şüphe yok ki, William Branchell'in subay ve personeli gerekli dikkati göstermiyordu. Sıkıntılı düşüncelere dalmışlardı. Öyle ya, denenmemiş ve alel acele yapılmış bir gemi ile bu yolculuğa çıkmak zorunda olmaları yeterince kötü bir durumdu. Üstüne üstlük de, bu iki yüz seksen kiloluk aptal beyinli çocuğun orda burda serbestçe dolaşması gerekli miydi yani?

Demek ki gerekliydi.

Fitzhugh:

— Son olarak belirtmek isterim ki, Snookums'un dünyamızdan niçin uzaklaştırılmak istendiği sorusunu kendi kendinize mutlak sorun. Size şu kadarını söyleyebilirim: Snookums atom enerjisi konusunda çok şeyler biliyor, dedi.

Bunun üzerine kafasını eğen Mayk, öfkeyle karışık güldü; teğmen Vaneski'nin hakkı varmış, diye geçirdi

içinden. Snookums tehlikeliydi, yalnızca bir grup insan için değil, bütün gezegen için.

Bu durumda yarı yetişkin suçlular tayfasına Snookums'u da katmak gerekiyordu.

***

Branchell uzay gemisi Antartika'dan Greenwich saati ile tam 21.00'de kalkış yapmıştı. Üste, geminin yükü sanki Snookums değil de kendileriymiş gibi bir hava vardı.

Yedek depolar doldurulmuş, büyük tahrik jeneratörleri tekrar tekrar kontrol edilmişti. Gemi kalkış zamanından ancak iki saat önce uçuşa hazır duruma getirilmişti.

Gemiye en son Snookums bindi; gerçekten de ilk defa gemide bulunmuş olduğu söylenebilirse tabii. Küçük robot paletleriyle yol alarak biniş asansörüne girdi ve yukarı çıkartıldı. Bayan Crannon onu hava tünelinde bekliyordu, yanında da Mayk vardı. İlgi alanı robottan ziyade Leda Crannon idi.

Snookums hava tüneline girince, bayan Crannon ona:

— Merhaba tatlım, uçuşa hazırsın, değil mi? diye sordu.

Yaşlı sesi ile:

— Evet, Leda, karşılığını veren Snookums: Benim kabinim nerede? diye sordu.

— Gel benimle, onu sana göstereyim. Komutan Gabriel'i anımsadın mı?

Bunun üzerine kafasını çevirerek Mayk'ı inceleyen robot:

— Ha, evet, bana yardım etmek istemişti, karşılığını verdi.

— Yardıma ihtiyacın var mıydı? diye mırıldanarak sordu Mayk.

— Evet. Deneyim için. Sen de benden yardımını esirgemedin. Çok naziktin. Leda birinin başkasına yardım etmesine naziklik der.

Mayk robota, kendisini insanlar için bir şey sanıp sanmadığı sorusunu sormak istediyse de vazgeçti. Bu suni yaratıkta her şey mümkündü.

— Bugün ne yaptın, tatlım, diye sordu Leda.

— Yalnızca Dr. Fitzhugh'un sorduğu soruları cevaplandırdım. Otuz sekiz soru sordu bana. Sonunda da kendisi için büyük bir yardım unsuru olduğumu söyledi. Demek ki ben de nazik biriyim.

— Elbette öylesin, karşılığını verdi Bayan Crannon.

Koridor boyunca yürürlerken:

— Zavallı, diye mırıldandı Mayk.

— Bir şey mi oldu, Komutan? diye sordu Leda.

— Yo, hiçbir şey olmadı. Pek önemli bir şey yok. Snookums tatlı ve küçük bir herif, değil mi? diye sordu.

Alevli bakışlarıyla:

— Ben de öyle buluyorum onu, karşılığını verdi Leda.

Bu arada gayet ciddi bir tavır takınan Mayk, Snookums'un parlayan çelik kafatasına parmağıyla vurarak:

— Kaç yaşındasın bakıyım, küçük? diye sordu.

Bu soru üzerine kısık gözlerle bakan Leda, Mayk'ı uyarmak istemişti. Ama Mayk bu uyarıyı anlamamazlıktan geldi. Snookums ise az önce kendisine sorulan soruya:

— Sekiz yıl, iki ay, bir gün, yedi saat, otuz üç dakika ve on saniye, karşılığını verdikten sonra: Ama ben küçüğüm, ben bir robotum, dedi.

Bunun üzerine Mayk ona, bu gerçeği Leda'ya da öğretip öğretmediğini soracaktı, ama vazgeçti. Son üç gün zarfında boş olduğu zamanlar Leda'yı gözleme fır-

satı bulmuştu; Snookums'a karşı bir anne gibi davranması onu rahatsız ediyordu. Varlığını sanki yalnızca bu küçük robota adamıştı. Belki de bu davranışıyla Mayk'ı dize getirme eğilimindeydi, ama Mayk bu ihtimale de inanmıyordu.

— Kabine girelim, canım, diyen Leda, Mayk'a dönerek soğuk bir ifade ile: Burada birazcık bekler misiniz, sizinle konuşmak istiyorum, dedi.

Askerce bir selam veren Mayk:

— Belki daha sonra Bayan Crannon, kalkışı hazırlamak için enerji ünitesine gitmeliyim. Herhangi bir füzenin yardımı olmadan bu dev sistemi yerçekimine karşı havalandırmamız oldukça eğlenceli olacak, karşılığını verdi.

— Peki, daha sonra olsun, diye sakin bir ifade kullanan Leda, Snookums'la birlikte aceleyle oradan ayrıldı.

Mayk da rahat bir nefes alarak ters yöne doğru uzaklaştı. O anda Leda'yı bir ahlak timsali olarak nitelemediği kesindi. Aceleyle enerji ünitesine girdi.

Gemi personeli arasında hemen hemen Mayk'a yakın bir bünyeye sahip olan kişi, herhalde üstçavuş Multhaus idi. Mayk'dan beş santimetre daha kısa olmakla beraber, yüz on kilo ağırlığındaydı. İşletme teknisyeni olarak zirvedeydi ve uzay gemisi için gerekli olan tahrik enerjisini el kumandalı bir jeneratörün yardımıyla tek başına sağlamaya hazırmış gibi bir izlenim veriyordu.

Fakat, ne Mayk ne de Multhaus bünyece levazım subayı önyüzbaşı Keku'nun eline su dökemezlerdi. Keku gerçekten bir devdi: İki metre beş santimlik bir boy, yüz yirmi beş kiloluk bir ağırlık ve bünye hemen hemen hiç yağ bağlamamış.

Mayk tahrik ünitesine ait olan kontrol kabininin kapısını açınca, garipçe etrafına göz gezdirdi; Keku ile

Multhaus karşılıklı olarak bir masada oturmuşlardı. Sağ kol dirseklerini masaya dayayarak, sağ ellerini kenetlemişlerdi. Kol kasları erguvani üniformalarının dışından belirgin bir hal almıştı. Hiç birinde kımıldama yoktu.

— Oo, eğleniyorsunuz çocuklar, diye konuştu neşeli bir tonla.

Peng! Multhaus'un kolu yıkıldı; Mayk içeri girince Multhaus bir an için boş bulundu ve Keku bu anı iyi değerlendirmişti.

Her ikisi de ayağa fırladı. Multhaus çaktırmadan yıkılan kolunu ovuşturmaya çalışıyordu.

— Özür dilerim Sör, diyen Multhaus: Biz yalnızca...

— Tamam tamam, ne yaptığınızı ben gördüm ya. Normal olarak kim kazanır?

Bunun üzerine sırıtan önyüzbaşı Keku:

— Ekseriyetle o, Komutan. Onun işini bitirmek için kalt kuvvet yeterli değil, karşılığını verdi.

Yüzbaşının gözlerinin içine bakan Mayk:

— Halter çalışması yaparsanız, hiç yenilmezsiniz. Kalkışa daha zaman var. Bir tane daha tutuşturabiliriz, tabii ki Multhaus her bakımdan hazırsa, dedi.

— Bunun üzerine:

— Ben çoktan hazırım Sör, diyen Multhaus bir sandalyeye süzüldü.

— Hemen bir sigara içelim, sonra deneriz.

Keku koltuğuna gömülerek bir sigara yaktı. Mayk da masanın kenarına oturdu ve kafası bir şeye takılmış gibi:

— Philip Keku —Masum Merak—, nasıl bir isim bu böyle? diye sordu.

— Bu isim tam bana göre. Doğululara has bir isim olarak geliyor kulağa, değil mi? diye sordu.

Mayk yüzbaşıyı süzdükten sonra:

— Fakat siz doğulu değilsiniz, olsanız bile pek anlaşılmıyor. Polinezyalı olabilirsiniz, dedi.

— Doğru tahmin ettiniz Komutan. Kökūm Hawai'ye dayanır. Gerçek ismim Kekuanaoa'dır. Fakat, uzay üssüne girdiğim zaman, bu asıl ismimi hiç kimse telaffuz edemediği için, kısalarak Keku oldu.

Mayk gülerek:

— İsminiz büyüklüğünüzü simgeliyor. Kekuanaoa. Yanılmıyorsam Hawai'deki kral ailesinden geliyor bu soy, dedi.

Bu sözlere sırıtan Hawaili:

— Doğru. Ağırlığı tam sizin kadar olan benden küçük bir de kız kardeşim vardır. Büyük babam ise yüz yirmi dört yaşında ve yüz yetmiş beş kilo ağırlığındayken öldü, dedi.

— Ölüm nedeni ne idi Sör? diye merakla sordu Multhaus.

— Beyin zedelenmesi ve çoğu kemiklerinin kırılması yüzünden öldü; Ford arabasıyla yüz kırk sürat yaparken bir hurma ağacına bindirdi. Sersem ihtiyar tavuk, sanki arabasından daha büyüktü.

Bu sözler üzerine gülen üç adam odayı çınlattı.

Birkaç dakika daha sohbet ettikten sonra, sigarasını kül tablasına bastıran Keku, kalktı ve:

— Görevime dönmeliyim, moruk her an bağırabilir, dedi.

Aynı anda da hoparlörde tıkırtılar işitilmeye başlandı:

— Dikkat! Dikkat! Kalkış on beş dakika sonra! Kalkış on beş dakika sonra!

Keku sırıtarak Mayk'a selam verdi ve odadan ayrıldı.

Arkasından bakan Multhaus:

— Vay canına! Bu bir kâhin mi Komutan? diye hayretini belli etti.

Branchell'in kalkışı, işin içinde olmayanların düşündükleri kadar kolay bir iş değildi. Bir uzay gemisi on-

lara göre, büyük bir asansörün görünmez bir boşluğa kayması gibi gürültü ve patırtıyla havalanır.

Bu gemi derin bir stad çukurunda ve şekilsiz bir kriyotron belleğin çevresine monte edilerek imal edilmişti. Havalanmaya başladığı zaman, çukurun çatısı elektro motorların tahrikiyle yana doğru kayıp açılınca, Antarktika'nın korkunç fırtınasına giriş ortamı hazırlanmıştı.

Ama, gemi her şeye rağmen kazasız ve beląsız havalanmıştı.

Mayk ile üstçavuş Multhaus sinirleri gerilmiş olarak ibresi tehlike noktasının yakınında titreşen ölçekli skalayı gözlüyorlardı. Gemi yerçekiminin çekme gücüne karşı koyarak ve uzayın yapısını kendi gücünün takviyesi için bir karşı yatak gibi kullanarak, dünyanın manyetik alanını delip geçmekteydi. Çıkardığı uğultu, en düşük oktavlı bir noktanın titreşmesi veya bi kontrbasın tınlaması gibiydi.

Yerçekimi kuvveti azaldığı zaman, geminin hızı linear değil de, logaritmik olarak artıyordu. Atmosferin üst tabakaları gibi süzülüp, canlı bir yaratık gibi titreyerek, nihayet yerçekiminin etkisinden kurtulmuş ve uzaya dalmıştı. Hızı güneşe bağlı ve onun gökyüzü hızına dikey olarak saniyede yaklaşık elli kilometreye ulaşınca, lg olan geminin dahili çekim kuvveti ve ivme dışı alanları bu hızın etkisiyle sabit kalmaya başladıkları için, Mayk tahrik mekanizmasının mümkün olabilen en düşük hıza düşürülmesini emretmişti.

Bu talimattan sonra:

— Durum nasıl Multhaus? diye sordu.

Her ikisi de ölçü sayılarını kontrol etmekle meşguldü. Multhaus'un okumakta olduğu sayılar daha önce bir elektronik teknisyeni tarafından küçük bir bilgi işlem cihazına programlanmıştı.

Mayk'ın sorusuna düşünerek cevap veren Multhaus şöyle dedi:

— Öyle sanıyorum ki, bu makina görevini başardı Sör. Gemiye alınması çok iyi oldu. Enerji faktörlerinden çıkan şu sonuçlara bakınız hele! Şu ana kadar harcadığımız enerji hemen hemen hiçbir şey değil.

Yaklaşık bir saatten beri dünyanın yerçekimi ve manyetik alanların zorlamasıyla kontrol sistemlerinde bir tahribatın meydana gelip gelmediğini tesbit etmeye çalışıyorlardı; birkaç akım devresinin tekrar ayarlanması gerekiyordu o kadar, ama kesinlikle bir değişiklik yapmaya gerek yoktu.

Geminin, uzaydan bakılınca hatırı sayılır bir büyüklüğe sahip olduğu görülen bir gezegenden takviyesiz olarak kendi imkânlarıyla kabiliyetini önceleri birazcık kötümser yorumlamış olan Multhaus, tahrik sistemlerini yapmış olan adama karşı büyük bir saygı duymaya başladı.

Köprü ile bağlantı kuran Mayk Kaptan Quill'e, geminin tam hızla yol almaya müsait olduğunu bildirdi.

Dev gemi köprünün kumanda emirlerine uyarak, burnu ve tahrik ekseni hedefe doğruluncaya kadar bir sapma yaptı.

Bu arada Kaptan Quill hoparlör vasıtasıyle: Tam hız, Bay Gabriel, anonsunu yaptı.

Gemi sürekli artan bir hızla güneşe yönelik bir yönde yol alırken, Mayk skala ibresinin hareketini yeniden gözlemeye başladı. Suni olarak sağlanan ve geminin içinde hissedilebilen ivme 1 gramda kaldığı halde, tam güneşe doğru katedilen hız, hayret edilecek bir boyuta ulaşmıştı. Gemi ışık hızını aştığı zaman, pratikte dış gözlemcilerin gözlerinden kaybolmuştu. Hal böyleyken hızı devamlı yükseliyordu.

Nihayet motorlar maksimum güçlerine ulaşmışlardı. Gemiyi bundan daha hızlı tahrik etmeleri müm-

kün değildi: Matematikçilerin koyduğu kurallara uygun olarak, gemiye sıfır numaralı kabinden ahenkli bir çalışma temposuyla, homojen bir hız kazandırdılar. Branchell hedefe doğru yol almaktaydı artık.

Bu geminin hangi maksatla yapıldığını ne kadar da bilmek istiyorum? diye konuştu Keku.

Bu söze Mayk güldü, gemi doktoru Mellon ise biraz mahcupça sırıttı. Teğmen Vaneski de hiçbir şey anlamamışçasına bakınarak:

— Bununla neyi kastettiniz, Sör? şeklinde dev Hawailiye bir soru yöneltti.

Subay gazinosunda kahve içiyorlardı. Kaptan Quill, birinci adam Jeffers ve Komutan von Liegnitz köprüde idiler. Dr. Fitzhugh ile Leda Crannon da Snookums'la meşgul oluyorlardı.

Keku'ya bakan Mayk, Teğmenin sorusuna cevap vermesini bekliyordu.

— Neyi mi kastettim? Tam söylediğim şeyi kastettim, Bay Vaneski. Bu geminin ne tür bir gemi olduğunu öğrenmek istiyorum. Bir savaş gemisi olmadığı son derece kesin. Öyleyse bu kategoriyi bir yana atalım. Araştırma gemisi de değil, çünkü araştırmanın gerektirdiği donanıma sahip değiliz. O halde bir yolcu gemisi? Hayır, bu da değil. Çünkü, Dr. Fitzhugh ile Bayan Crannon sivil teknik danışman olarak görev yapmakta olup, tam anlamıyla geminin personelinden sayılırlar. Bütün bunları düşününce, acaba bu bir yük gemisi değil mi? diye soruyorum kendi kendime.

— Elbette, diyen Vaneski: Bir nolu yük kabinindeki elektronik beyin yük sayılamaz mı acaba? diye sordu.

— Bundan tam anlamıyla emin değilim. Bu beyin

gemi için entegre bir eleman olarak yapıldığından dolayıdır ki, bir yük sayılıp sayılamayacağı hususuna doğrusu aklım ermiyor, dedi ve Mayk'a bakarak: Sizin bu konudaki fikriniz nedir, Komutan? diye sordu.

Mayk'ın karşılık vermesini beklemeyen teğmen Vaneski, araya girerek:

— Fakat, hedefe vardığımız zaman beyin gemiden çıkarılıp orada bırakılacak, öyle değil mi? Bu durum da bir yük gemisinde bulunduğumuzu kanıtlamaktadır! sözleriyle bir zafer kazanmış gibiydi.

Keku gözlerini Mayk'ın yüzünden ayırmadığı gibi, hiçbir şey de söylemedi. Göreve henüz yeni başlamış olan düşük rütbeli biri sıfatıyla araya girip laf etmek saygısızlıktı. Keku bu davranışa önem vermeyerek, hiçbir şey söylenmemiş gibi halâ Mayk'ın cevabını bekliyordu.

Fakat Mayk, Keku'nun sorusuna suskun kalmayı ve her şeye rağmen Vaneski'ye cevap vermeyi kararlaştırdı.

Yaptığı saygısızlığa amirinin davrandığı gibi, tamamen ilgisiz kalarak cevap vermek yerine, bir Komutan olarak onu hoş görebilirdi. Ve gayet sakin konuşmaya başlayarak:

— Evet, fakat bu beyin gemiye yüklenmiyor ki Bay Vaneski. Gemiyi sökme işi ise tamamen başka bir şeydir. Korkarım ki, bu nedenden dolayı gemiyi bir yük gemisi olarak nitelemek mümkün değil, dedi.

Karşılık vermeyen Vaneski, renkten renge giriyordu. İşlediği hatayı sanki aniden farketmiş gibiydi. Söyleneni anladığını göstermek için, başını hafifçe sallamıştı, ama görünüşü sözlerini tasdik eder gibi değildi.

Vaneski'yi içinde bulunduğu güç durumdan kurtarmak için gemi doktoruna dönen Mayk:

— Sizin bu konudaki fikriniz nedir, Mellon? diye sordu.

Kısık kısık öksürmeye başlayan Mellon ciddi bir tonla:

— Şu anda edindiğim izlenim şu ki, bu gemi bir sağlık hizmetleri gemisidir, karşılığını verince, Mayk göz kırptı, Keku da kaşlarını kaldırdı. Yutkunan Vaneski ise Mellon'a bakmak için gözlerini Mayk'tan ayırdı, fakat halâ susmaktaydı.

Doktorun sözleri ilgisini çekmiş gibi davranan Mayk:

— Bu düşüncenizi biraz daha açıklar mısınız, sevgili doktor, diye konuştu.

— Ben bu karara bir doktor sıfatıyla vardım. Anlatılanlara bakılırsa, Snookums yeryüzünde katlanılamayacak kadar tehlikeliymiş. Buradan da onun ya gezegene, yahut da hepsine değilse bile insanlığın ekseriyetine zarar verebilecek kapasitede olduğunu çıkarıyorum, şeklinde açıklamada bulunduktan sonra, fincanını kaldırdı ve bir yudum çekti. Kimse sözlerini kesmiyordu. Şöyle devam etti doktor: Gezegenin sağlık ve selameti için Snookums yeryüzünden uzaklaştırılmıştır. Bu olayı ben, insan vücudundan zararlı bir tümörü kesip çıkarmaya benzetiyorum. Hal böyle olunca, gemimizin bir sağlık hizmetleri gemisi olduğunu rahatlıkla söylemek mümkündür. İspatlanması gereken de buydu zaten.

— Kusura bakmayın, ama... diye konuşmaya başlayan Vaneski derhal sustu.

Espri olsun diye ileri sürülen bu delilin teğmen Vaneski tarafından çok ciddi karşılandığını neşeyle farkeden Mayk:

— Bay Mellon, siz kazandınız! dedi. Bunu söylemekle beraber, Mellon'un şakacı bir mizaha sahip oluşuna da hayret etmişti.

Elini kaldırarak:

— Durun bakalım! diye bağıran Keku: Sevgili doktorumuzun bu analizi karşısındaki hayretim kimse-

den düşük değil, ancak bu tahlilin sınırı yoktur. Dolayısıyle bu konuyu kapatmadan önce, Komutan Gabriel'i dinlememiz iyi olur görüşündeyim, dedi.

Hayır anlamında başını sallayan Mayk:

— Yenilgiyi kabul ettiğim akla gelmiyor mu? diye karşılık verdi. Aslında Keku'nun isteği üzerine, Snookums'un öğrenme periyotlarına işaret ederek, bu gemiyi bir eğitim gemisi olarak tanımlamak istemişti, ancak bu düşünce biraz çocuksu ve fazla basit bir şey geldi ona.

Açıklamada bulunmayacağını belirttikten sonra saatine baktı ve:

— Özür dilerim beyler, benim işim var, diyerek kalktı. Leda Crannon'la bir randevusu vardı ve bunu açıkça söylemek istememişti.

Gazinonun kapısını kapatarak çıkmakta olduğu an Vaneski'nin şu sözlerini işitti:

— Ben hala bu geminin bir yük gemisi olduğunu iddia ediyorum.

Koridordan salına salına aşağı doğru inerken derin bir nefes çekti. Teğmen tabii ki haklıydı. Bu da işin üzücü tarafı, diye düşündü. Sonra da, amaaan, bu konunun canı cehenneme, diye geçirdi içinden.

Leda Crannon Mayk'ı daha önde de, Dr. Fitzhugh ile paylaştığı büroya kahve içmeye davet etmişti. O davette bir fincan kahve içen Mayk, Leda ile sohbeti uzatabilmek için, bir düzineden sonra bir düzine daha devirmeye bile razıydı. Ona öyle vurulmuştu ki, kendinden bahsetmekten başka bir şey söyleyememişti. Leda yalnızca güzel olmakla kalmayıp, zekiydi de.

Bunun dışında ahlaki yönden de Mayk'ı çok etkilemişti. Snookums'u gemiye alırken, yapmaması gerektiği halde yaptığı davranışlar kızın hoşuna gitmişti. Hele hele Snookums'a yaşını sorması ve kafasına vurması; gerçi bu yüzden birkaç ciddi paylamayı sineye

çekmek zorunda kalmıştı. Gayet tabii ki, özür de dilemişti.

Özür dilediği zaman kız gülmüş ve şöyle demişti:

— Neyse, o olayı unutalım. Öfkelendiğim için özür dilerim.

Gemide Leda'ya ilgi duyan tek adam kendisi olmadığını biliyordu. Germen ırkına mensup olan Jakob von Liegnitz, nazik davranışlarıyla onu gerçekten çok etkilemişti. Lew Mellon ise onunla sık sık felsefi sohbetlere dalıyordu. Bu sohbetlerde gözlerini ondan hiç ayırmıyor, yumuşak, etkileyici bir ton kullanıyordu.

Bunların her ikisi de Antarktika'da görevli olduğu için, Leda'yı kendisinden daha önce tanıma fırsatı bulmuşlardı.

Ancak, bu adamlardan hiç birini kafasına takıp dert edinmedi. Kendi kişiliğine ve yeteneğine yeterince güvendiği için, bu konudaki gelişmeleri oluruna bıraktı.

Neşeyle büronun kapısını açarak, dudaklarında bir gülümseyişle içeri girdi.

— O, merhaba, Komutan Gabriel, sözleriyle karşıladı onu Dr. Morris Fitzhugh.

Mayk dudaklarındaki gülümseyişi kaybetmemeye gayret göstererek:

— Leda burda mı? diye sordu.

Fitzhugh gülerek:

— Hayır, Snookums'la ilgili birkaç problem çıktığı için, en az bir saat onunla uğraşmak zorunda. Kahve de bitmiş, ama yine de bir fincan içersiniz, dedi.

Teşekkür eden Mayk, gazinoda bile bir fincandan fazla içmediğine işaret etmekle birlikte:

— Peki, memnuniyetle Doktor, dedi ve Fitzhugh kahve doldururken oturdu.

— Krema, şeker?

— Sade olsun, lütfen.

Sıcak kahvesinden bir yudum çekinceye kadar ge-

çen kısa bir sessizlikten sonra şöyle konuştu Mayk:

— Dr. Fitzhugh, konferansta Snookums'un atom enerjisi hakkında çok şeyler bildiğini söylemiştiniz. Bunu daha açık ifade edebilir misiniz, yoksa bu konu gizli midir?

Piposunu cebinden çıkararak doldurmaya başlayan Fitzhugh düşünceli bir edayla:

—. Gayet tabii ki bu konuyu büyük bir çoğunluğun bilmesine mani olmak zorundayız. Ancak, gemi subayı olmanız dolayısıyle size bu konuda bilgi verebilirim. Fakat, bu konunun yine de ulu orta ve arkadaşlar arasında konuşulmamasını memnuniyetle karşılarız. Öyle sanıyorum ki, arkadaşlarınız da bu işin önemini biliyorlardır.

Mayk sessizce başını salladı.

— Pekala. İşletme tekniğinde uzman olmanız sıfatıyla sıkıştırma faktörü'nün ne olduğunu bilirsiniz, değil mi?

Bu soru, soruyu soran tarafından cevabı beklenmeyen bir nitelik taşıyordu. Sıkıştırma faktörü yüz yılı aşkın bir süreden beri bilinmektedir. Uygun yapıdaki manyetik bir alandan hareket eden yüksek iyonlu bir gaz püskürtmesi, normal gaz püskürtmelerinde olduğu gibi, yayılacağı yerde, daralma ve sıkışma eğilimi gösterir. Bu etki, devamlı gelişme göstermiş olan manyetik hidrodinamik ile daima kontrol edilmiştir, öyle ki, burada bir örnek göstermek gerekirse, ilim adamlarının hidrojen çekirdeklerini sürekli daha sıkı bir yanaşma düzenine getirebilmiş olduklarını söylemek gerekir. Bending - Konverteri geçen yüzyılın sonlarına doğru nerdeyse tüm dünyanın ekonomik sistemini mahvedecekti. Çünkü, dünyaya bir açık enerji kaynağı sunmuştu; Sam Bending'in küçük siyah kutusu suyu heliyuma, oksijene ve enerjiye dönüştürerek büyük bir enerji sağlıyordu. Bu konverter olduk-

ça düşük ve ucuz sarfiyatı temin etmek maksadıyla yapılabilmekteydi; örneğin, bir geminin, bir otomobilin veya bir fabrikanın işletilmesi gibi işler için. Hava ile kolayca karışıyordu, zira normal havadaki nem oranı, bu konverteri yeterli enerji ile beslemeye yetiyordu.

O ana kadar kullanılan diğer bütün enerji üretme yöntemleri bir gecede saf dışı bırakılmıştı. Pratik olarak bedava elektrik üretebilme imkânlarına sahip olan kimse elektrik için hiç para ödemek ister miydi?

Enerji üreten milyarlık tesisler, değerlerini tamamen yitirmişlerdi. Koca hidroelektrik santrallar, binlerce buharlı türbinler, güçlü metallere sahip atom reaktörleri bu alanda kullanılamaz hale gelmişlerdi. Şirketlerin o ana kadar sahip olduğu bu tür aksiyonel girdiler, bir daha çıkmamak kaydıyla sıfıra düşmüştü. Bakırın değeri de yıkıcı sonuçları ile birlikte bir bomba gibi düşmüştü; çünkü, artık üreticileri tüketicilere ulaştıran milyonlarca kilometrelik bakır kablolara ihtiyaç yoktu.

1929 - 1942 yılları arasında meydana gelen buhran, 1986 - 2000 yılları arasındaki buhranla kesinlikle mukayese edilemezdi. Dünyanın her uygar ülkesi bundan etkilenmişti, hem de çok büyük ölçüde. O zamanlar Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri olan Perrot von Monaco yönetimi eline geçirmemiş olsaydı, bu krizler yüzünden ülke yönetimlerinde meydana gelen sarsıntılar, boyutları farkedilemeyen felaketlere yol açabilirdi. O, Rooswelt ve Lincoln gibi anayasayı kurallar gereğince zorlamadı; ona yasayı aşan mutlak yetkiler kazandırdı. Ayrıca, bu işi, adı geçen Amerikalıların yaptığı gibi, şahsi kazanç elde etmek için değil, bilakis insanlığın korunması için yapmıştı. Bütün bu iyi niyetli çalışmalarına rağmen eski cemiyet sistemini kurtarmayı başaramamıştı, ama ona yakın bir dünya idaresi kurmuştu.

Bu düşüncelerle kafasını meşgul eden Mayk, Snookums'un da Bending - Konverteri gibi dünya ekonomisini felakete sürükleyebilecek yenilikler keşfedip etmediğini düşündü.

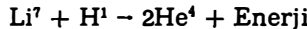
Bu arada minyatür çakmağını çıkararak piposunu yakan Fitzhugh şöyle dedi:

— Snookums sıkıştırma faktörünü lityum hidridle birlikte tatbik edecek şekilde bir yöntem buldu. Gerçi burada, Bending - Konverteri ile sağlanan akım reaksiyonunun aksine, hemen hemen bir kütle reaksiyonu söz konusudur. Bununla beraber bu reaksiyonu sağlayacak olan cihazın yapılışı da Bending - Konverteri kadar basittir.

Bu açıklamanın üzerine:

— Aman Tanrım! diye mırıldandı Mayk.

Lityum hidrid - LiH - her atom lityum için bir atom hidrojen demekti. Bir hidrojen çekirdeği yeterli güç ile bir lityum çekirdeği ile birleştirilecek olsa şu basit sonuç elde edilirdi:

$$Li^7 + H^1 \rightarrow 2He^4 + Enerji$$

Bir atom lityum - 7 artı bir atom hidrojen - 1, bir atom heliyum - 4 ile bir miktar enerji hasıl eder. Bir gram lityum hidrid bir çalkantı ile yaklaşık elli sekiz kilowat saatlik bir enerji sağlayabilirdi. Bu maddenin yarım kilosu yedi tonu aşkın TNT'nin hasıl edeceği açık enerjiye eşdeğerdi. Üstelik bu maddeden yapılan bomba şirin ve temiz bir özelliğe sahipti; yalnızca heliyum, radyasyon ve ısıdan ibaret olan bir bomba. Yirminci yüzyılın ilk ellili yıllarında böyle bir bomba tasarlanmış ve LiH, parçalanan bir atom çekirdeğinden imal edilmiş olan bir bombanın içine alınmıştı, işte, uygulanan patlatma yöntemi buydu. Ne var ki, merkezi reaksiyonun çevresinde bulunan güçlü metal, yüzlerce kilometrekarelik bir alanda öldürücü etkiler

yapan sayısız türde radyasyon artıkları bırakıyordu.

Sözün gelişi, bir kişinin bir an için küçük bir cımbıza sahip olduğunu ve bununla tek bir lityum molekülünü kaldırarak, her iki çekirdeği birbirine sıkıştırabileceğini kabul edelim. Bu düşünce elbetteki safiyane bir düşüncedir, en basitinden cımbızla, fakat söz konusu bu sıkışma ya başka bir şekilde meydana gelecek olsa......

Snookums bu işi yapabilecek bir duruma gelmişti.

Bütün bunları hayalinden geçiren Mayk:

— Bahçede veya ambarda herkesin imal edebileceği atom bombaları, diye söylendi.

Fitzhugh da aynı şeyleri düşünmüş olacak ki, korkulu bir edayla başını öne eğerek şöyle dedi:

— Kesinlikle öyle. Bu imalat yöntemini değişikliğe uğratıp kamuoyuna sunmak suretiyle, insanlara bu bombayı imal etme imkânını vermemeliyiz. Birleşmiş Milletler Yönetimi, termo nükleer bombaların konvansiyonel tiplerinin yapımını bütün insanlar için imkânsız kılan gözetim yöntemlerine sahip olmakla beraber, bu yöntemler tazyik bombaları için geçerli değildir.

Kısa bir süre düşünen Mayk:

— Bunun başka nedenleri de olsa gerek. Zira, Antarktika bu bilgiyi gizli tutacak kadar insanlık aleminden yeterince tecrit edilmiştir, en azından buna karşı bir tedbir alınıncaya kadar. Öyleyse, Snookums yeryüzünden niçin uzaklaştırılıyor? diye sordu.

— Snookums'un kendisi tehlikelidir, karşılığını veren Fitzhugh: O, yeni bilgiler keşfetmeyi deneyen suni bir güdüye sahiptir. Ona istediği bilgileri vermek suretiylo bu güdüsünü etkisiz bırakarak, tehlikeli bulduğumuz deneylerine mani olabiliriz. Ancak, ya tamamen bize de yabancı olan yeni şeylerin izindeyse... görüyorsunuz ya, biz de yeni şeyler bulmanın peşin-

deyiz. Öyle sanıyoruz ki, Snookums maddenin tam çözülüşünü bulmanın izinde, dedi.

Bu sözlerden sonra endişeli bir suskunluk hüküm sürdü. En korkunç bomba, süper atom bombası. Bu tasarı teorik olarak, yalnızca madde ile antimadde arasında ilgi kurma düşüncesiyle geliştirilmişti. Ancak, bunların her ikisi de patlatıldıktan sonra geride saf enerji bırakmanın yanında, bütün canlıları yok edecek bir güce sahiptiler. Böyle bir bomba lityum hidrid tazyik bombasından elli bin kat daha etkili olabilecek güçteydi. Bu boyutta olan bir enerji birkaç saliseliğine salıverilecek olsa, öyle bir sis karanlığı oluşurdu ki, bilinen hidrojen bombası bu karanlıkta bir mum ışığı gibi görülürdü.

LiH - tazyik bombası kontrol edilebilirdi; bu maddenin sadece çok az bir miktarı kullanılarak, yapacağı tahribatın herhangi bir şehrin bir kısmında sınırlandırılması mümkün olabilirdi. Maddenin tam çözülüşü edilmesi çok daha zor bir işti. Tek bir hidrojen bombanın tam olarak çözülmesi binde birlik erg ile sağlanabilirdi, ancak düşük miktarlarda da olsa içinde madde bulunmazdı.

— Görüyorsunuz ya, onu yeryüzünden uzaklaştırmak zorundaydık, diye konuştu Fitzhugh.

Bunun üzerine Mayk:

— Evet, ya bu yapılacaktı, yahut da onun yapacağı deneyler önlenecekti, dedi.

— İkinci şıkkın Snookums için iyi olmayacağı görüşündeyim, diyen Fitzhugh şöyle devam etti: Snookums'u sınırlamak, ona verilen bilgiler gereğince yapılması gereken bütün çalışmaları yok etmek demekti. Onun kontrol sistemleri mükemmel bir iradenin sınırlarını aşabilirdi. Bunun da insani düşüncedeki anlamı, onun akıl hastası olduğu ve artık kullanılamayacağı olurdu. Snookums'un bir makina olarak değeri

ası sekiz milyar dolardır. Bunun yanında, ona programladığımız bilgiler ile onun bu bilgi hazinesi sayesinde yaptığı hesaplarla çıkardığı sonuçların değeri ne... Bu cümleyi bağlamadan omuzlarını silkerek: Bu değere kim paha biçebilir ki? Bilginin değerini para olarak ifade etmek mümkün mü ki? diye sözlerine son verdi.

***

William Branchell uzay gemisi ışık hızının üstünde bir hızla yeryüzünden uzaklaşırken subaylar, diğer gemi personeli ve teknik danışmanlar görevlerini aksaksız yerine getiriyorlardı. Bu düzenli gidişi bozan tek şey, gemideki yükün rahatsız edici bir parçasıydı.

Snookums bir ajandı.

Frostbeule üssünde, çalışmak için girip çıktığı laboratuvarlarla bağlantısı kesildiği için, bunun yerine kendini insanların meseleleri ile uğraşmaya vermişti. Yapımından itibaren geçen yedi yıla kadar insanlarla olan ilişkileri çok az kişiyle sınırlıydı. Hatta William Branchell'in yapımı sırasında bile, mutluluğu için mutlaka gerekli olan özgürlüğe kavuşturulmamıştı.

Buna rağmen insanlara karşı özel bir ilgi duymaya başlamıştı. Bu ilgiyi keşfettikten sonra yapmaya başladığı araştırmalar sınırlayıcı kurallara bağlı olmuyordu ve artık temel bilim dallarını değil de, insanlığı araştırmaya karar vermişti. Subaylar, üç günde Snookums'u en iyi şekilde nasıl atlatacakları konusunda bir yöntem geliştirmişlerdi.

Komutan Jakob von Liegnitz, Branchell'in subay gazinosunda oturmuş, bir deste oyun kâğıdını karıştırmakla meşguldü. Bu adam orta boylu, yaklaşık bir yetmiş üç boylarında, göğüs kafesi kabarık, omuzları geniş, kalçaları dar olan bir dış görünüşe sahipti. Oldukça uzun olan açık kahverengi saçları peruğa ben-

ziyordu. Gözleri biraz kısıktı; takındığı yüz ifadesine göre, ya uykucu, yahut da kızgın bir insanın gözlerini andırıyordu.

Mayk önyüzbaşı Keku ile birlikte içeri girdiği zaman, von Liegnitz kâğıtların yarısı masada iken diğer yarısını dağıtmaya başlamıştı.

Keku:

— Merhaba, Jake. Yeni bir şey var mı? diye sordu.

Mayk da:

— Bari iki paketçik daha getirin ki, bir sabır taşı gibi bekleyebilelim, dedi.

Bunun üzerine uykucu mimiklerle bakan von Liegnitz:

— Daha da sıkıcı şeyler olabilir Mayk, ama şu anda aklıma gelmiyor. Ne dersiniz, briç oynasak nasıl olur? diye karşılık verdi.

— Dördüncü birine ihtiyacımız var, diyen Keku: Bu niçin Pete olmasın? diye tahminde bulundu.

Olmaz anlamında başını sallayan Mayk:

— Moruk uyuyor, dolayısıyle Pete de görev başındadır. Vaneski delikanlısı olmaz mı, bana kalsa pek de fena oynamıyor? diye konuştu.

— Bu da olmaz, karşılığını veren von Liegnitz, o da görevdedir, dedi.

Hayret edercesine kaşının birini kaldıran Mayk:

— Neden? Bilmediğimiz bir arızamız mı var yoksa? Bakım - onarım subayı şu anda neden görev başında olsun? diye sordu.

Vakut bir edayla:

— Buranın huzur ve düzenini o sağlıyor, karşılığını veren von Liegnitz, görevini de tam yetki ile yapıyor, bu görevi bir numara olarak da yapabilir, dedi.

Bu açıklamaya sırıtan Mayk:

— Gene Snookums mu? diye sordu.

Bu arada kâğıtları toplayarak karıştırmaya başlayan von Liegnitz:

— Doğru. Sorduğu soruların karşılığını beklediğinden beri onunla ilgileniliyor. Genç teğmenimiz bu mekanik ajanı bir saat süreyle bizlerden uzak tutma direktifini aldı. Ondan sonra da yemek vakti araya giriyor. Halâ bir dördüncüye ihtiyacımız var, dedi.

Araya giren Keku:

— Bana sorarsanız bir beşinciye ihtiyacımız var, en iyisi poker oynayalım, dedi.

— Haydi dağıtın öyleyse, diye konuştu Mayk.

Aradan bir saat bile geçmemişti ki, gazinonun kapısını açan teğmen Vaneski, oradaki üç subayı da selamladıktan sonra, rahat durumuna geçerek:

— Bütün tezat ve zorluklara rağmen görevimi yapmış bulunuyorum. Beyler, şimdi de bunun ödülünü bekliyorum, dedi.

Bunun üzerine, Mayk'ın koltuğunda oturan ve o anda ikinci sekizliyi çeken Keku, kâğıtlarını masanın üzerine atarak oyundan çekildi ve teğmene dönerek:

— Ödül mü? diye sordu.

Evet anlamında başını sallayan Vaneski:

— Açık kartlı bir oyun için beş dolar. Bir saat süreyle bu mekanik yaratık için lügat parçaladım. Bu da, normal görevinden daha çok çalışmak demektir, dedi.

Mayk da:

— On dolara yükseltiyorum, karşılığını verdi.

Von Liegnitz'in:

— Gördüm, demesi üzerine, kâğıtlarını açan Mayk: Üç sekizli, dedi. Ve omuzlarını silken von Liegnitz'in hayretli bakışları arasında masadaki parayı cebine indirdi.

Bu arada Keku:

— Vaneski beş papele açık oynamak istiyor, duymadınız mı? diye konuştu.

Alnını kırıştırarak teğmene bakan Mayk olur anlamında başını salladı ve:

— Gerçi böyle bir oyun oynama tarzım yok, ama karşımdaki şansını denemek istiyorsa, ona da hayır demem, dedi.

Böylece masanın ortasına beşer dolar atan dört adam kimin dağıtacağına karar vermek için kart çektiler. Bu iş Mayk'a düşünce, dağıtmaya başladı ve ortak kullanım için beş kart açtı. Adam başına üçer kâğıt dağıtıldığı zaman Vaneski'nin elinde bir papaz vardı. Dördüncü turda bir papaz daha alınca sırıttı. Bu arada Mayk'a da bir as gelmişti. Beşinci turda bir üçlü alan Vaneski, Mayk'ın ikinci ası çekmesi üzerine ciddileşti. Böylece oyunu kazanan Mayk, elini masadaki yirmi dolara uzatırken, genç teğmen anlaşılmaz bir tonla:

— Hiç de kötü bir dağıtıcı değilsiniz, Komutan, diye bir laf attı.

Bu lafa sert bir bakışla karşılık veren Mayk bir an için sinirlenmesine rağmen, delikanlının yüzündeki ifadenin üzüntülü bir sırıtıştan başka bir şey olmadığını görünce yatıştı.

Yirmi doları cebine indiren Mayk:

— Kör talih diye buna derler, sözüyle dalgasını geçerek: Artık yemek vakti de geldi, dedi.

Kararlı bir tonla:

— Bir dahaki oyunda cevap veren durumda ben olacağım Mayk, diye konuşan Keku: Siz ve bu Germen asıllı bana göre çok şanslısınız, dedi.

Von Liegnitz de sakin bir edayla:

— Mayk'ın oyununda daha çok para kaybedersem ben de keskinleşeceğim. Fakat, şimdi çok fena acıktım, dedi.

Mayk o öğleyin kendisini sürekli rahatsız eden ta-

rif'siz ve nahoş bir hissin etkisiyle tahrik ünitesinde dolaşıp durmuştu. Neden rahatsız olduğunu bir türlü kestiremeyince, her şeyi sebepsiz bir sinirliliğe bağlamıştı. Sonra fiziksel bir şeylerin farkına vardı. Böyle bir değişiklik seziyordu.

Bu duyguya kapılışından otuz saniye sonra ne olup bittiği konusunda diğerlerinden çok daha önce bilgi sahibi olmuştu. Bilgi sahibi oluşundan yaklaşık yarım dakika sonra da söz konusu durum bütün gemi mürettebatına malum olmuştu.

İki hertzlik bir sesi insan kulağı duyamaz; kulak zarının hareketi o kadar hızlı olmadığı için, duyu sinirleri sesi iletmezler. Sinirler uyarılmadan önce, titreşimin üç ile dört oktavı aşması gerekir. Hal böyleyken, akustik titreşim gerekli olan enerjiye sahipse, duyulmadan da hissedilebilir.

Branchell'deki bütün arıza kaynakları esas itibariyle tesbit edilmemişti ve ilgililer bunu biliyordu. Kalkışla birlikte ilerleme kaydetmesi kaçınılmaz olan bu arıza, herhangi bir şekilde ortaya çıkacaktı.

Geminin çevresindeki dış alan bu kez değişikliğe uğramıştı; saniyede iki titreşime sebebiyet veren bu alan, gemiyi sarsmak suretiyle ayırma doğrultusunda tehdit eden bir sarsıntı oluşturuyordu. Ani bir şekilde yükselen gemi belirli bir yükseklikte kalıyordu. Bu durum bütün mürettebatın üzerinde, öğleyin yediklerini kusacakları hissini uyandırıyordu.

Gemideki asıl görevliler bu nahoş duruma alışıktı. Sayısız deney uçuşları yapmış olmanın yanında, iki nokta arasında sabit olarak imal edilen bir gemide böyle şeylerin olabileceğini daha önceden hesaba katmanın gerektiğini de biliyorlardı. Bu sarsıntı tehlikeli olmamakla birlikte, katlanılır gibi değildi.

Gemide bulunan herkes beş dakika içerisinde karın ağrılarına ve aşırı titremelere tutulmuştu.

Mayk ve teknisyeni neyin yapılması gerektiğini bildikleri için, derhal işe koyulmuşlardı. Tam işe başladıklarında, Kaptan Quill'in hoparlördeki sesi şöyle soruyordu:

— Tahrik ünitesi, burası köprü. Bu nahoş durumun giderilmesi daha ne kadar sürecek?

Cihaz panosundan gözlerini ayırmayan Mayk:

— Bunu söylemek oldukça zor, Sör, diye karşılık verdi. Multhaus'a da; A-77'yi kontrol ediniz, diye mırıldandı.

Quill kısık bir sesle:

— Bana bu konuda bir tahmin söyleyebilir misiniz? diye tekrar sordu.

Mayk kaptanın bu sorusu üzerine alnını kırıştırdı. Bu soru kaptana uygun düşmüyor, çünkü o bu konuda yapılacak olan bir tahmini Mayk kadar iyi biliyordu. Bu kanaate varan Mayk:

— Bunu tam olarak kestirmek kolay değil, Sör. Eski Gainsway, saniyede dört girişim tonu çıkaran tüpler tespit edilinceye kadar sekiz saat süreyle bu şekilde sarsılmıştı, karşılığını verdi.

Quill tekrar:

— Arıza neden derhal bulunamıyor? diye sordu.

Bu soru üzerine Mayk, Fitzhugh'un da kendi işini Quill ile birlikte dinlemekte olduğunu anladı. Demek ki, kaptanın arzusu, Mayk'ın robot uzmanına bir açıklama yapmasıydı.

— Geminin iç omurgasında on altı tane jeneratör tüpü vardır. Bu tüpler geminin çevresindeki imajiner kübikte bulunan dört köşegenin her ucunda ikişer tane olmak üzere dağılmışlardır. Bunlardan asgari iki tanesi periyodik olarak görevlerini yerine getirmiyor, yani muhtemelen her bir tüpün diğerine uygunluğu tesbit edilmelidir. Bu işlemin yapılmasında yüz yirmi kontrol işleminin yapılması gerekir. Şansımız olur da

arızalı tüpleri ilk hamlede bulabilirsek tamirat olayı on dakikada biter. Buna karşılık arızayı bütün girişimlerin sonunda bulursak, o zaman bu duruma yirmi saat daha katlanacağız demektir. Ancak, burada yalnızca iki tüpün arızalı olması şartının mevcut olduğunu da belirtmek gerekir. Arızalı tüp sayısı üç ise......, diye açıklamada bulunan Mayk son cümleyi bitirmedi.

Bu arada hoparlördeki sesin Dr. Fitzhugh'a ait olduğunu anlayınca sırıttı. Öyle ya, doğru öğüt vermişti. Şöyle diyordu Fitzhugh:

— Başka bir alternatif yok mu, Bay Gabriel? Bu kontrolleri gemiyi durdurarak yapmanız mümkün değil mi, böylece bütün bunlara katlanmak zorunda kalmazdık?

— Maalesef bunu yapamayız Bay Fitzhugh. Bunu yapamayışımızın birinci nedeni, öldürücü değilse bile, dış alanı devre dışı bırakmanın tehlikeli olacağı hususudur. Bu durumda dahili alan durumunu korumaya devam ederse bile, bağıntısız bir gecikme bizim için iyi olmaz. İkincisi; alan tüplerini, çalışmamaları halinde kontrol edemeyiz. Bozuk bir tüpün arızası kolayca gözükmez. Bu yüzden tüplerin birbirleriyle karşılaştırılmaları gerekir ve bunun için de diğer yöntemlerde kullanılan süre kadar zamana ihtiyaç vardır. Bütün bunlara rağmen de gemiye nüfuz eden bu rahatsız edici etki değişmez.

— Peki, peki, ama Tanrı aşkına çalışmalarınızı yoğunlaştırın, karşılığını veren Dr. Fitzhugh: Bu sarsıntı Snookums'un beynine de etki ediyor. Bu etkiyi birkaç dakika içinde yok etmezsek, ne gibi tahribatlara yol açacağını Tanrı bilir! dedi.

Gayet sakin: Elimden geldiği kadar uğraşıyorum, karşılığını veren Mayk: Aynı şey benim personelim için de geçerlidir, ama bizim dışımızda kalanlar bize

şans dilemekten ve sükunet içinde çalışmamızı istemekten başka bir şey yapamıyorlar, dedi.

Yavaş bir sesle:

— Anlıyorum, diyen Dr. Fitzhugh tekrar: Evet sizi anlıyorum. Teşekkür ederim Komutan, dedi.

Bunun üzerine başını Sallayan Mayk, tekrar işine döndü. Durum çok kötü değildi. Daha kötüsü de olabilirdi. Zira Branchell gelişigüzel yöntemlerle ve alel acele yapılmıştı. Homojen olarak seyreden iki titreşimin etkisiyle maruz kalınan bu sarsıntı normal bir gemide meydana gelseydi daha büyük tahribatlara sebep olabilirdi.

Sarsıntının başlamasından on iki dakika sonra ön indüksiyonlu enerji kabinindeki tüplerin birinde pozitif reaksiyonel bir titreşim görüldü. Bu titreşim giderilmeyecek olsaydı, tüm ön indüksiyon sistemini durdurmaya yönelik bir etki yapacaktı. Dış alan tüplerinde kademe arızası aranırken daha tehlikeli bir arızanın tespit edilmesi yüzünden, bu arama işleminden vazgeçilmek zorunda kalındı. Acil durum cihazları panosunun bağlantısını yapan Multhaus, diğer elemanlar hararetle yeni sezilmiş olan hatanın kaynağını ararken, bu panoya el ile kumanda etmeye başladı.

Bir anot osilasyonuna el ile kumanda etme işlemi tamamen sezgiye bağlı olan bir iştir; herhangi bir düzenlemeye gidilmesi gerektiği hususunun mevcut cihazlar tarafından gösterilmesi beklenirse, çok geç kalınabilir. Bundan ötürü makinalardan önce davranılmalı ve gelecek olan tehlikenin gerçekleşmesi beklenilmeden önce, derhal karşı kontrola geçmenin hesapları yapılmalıdır. Böyle bir durumda yalnızca zamanın muhasebesi yapılmamalı, her şeyden önce düzenin büyüklüğü de göz önüne alınmalıdır. Aşırı sevk ve kumanda ihmal kadar tehlikelidir.

Panonun önünde duran Multhaus her iki elinde bi-

rer verniyer skalası tutuyordu ve gözlerini de osiloskopun okranına dikmişti. Kırmızı dolgun yüzünde bir gerilim, alnında ise ter damlacıkları vardı. Osiloskopta ortaya çıkan yeşil bir çizgiyi dengede tutmaya uğraşırken, parmakları nerdeyse hareketsiz, ağzı da dilsiz kesilmişti.

Sürekli lanet okuyan Mayk tehlikeli bir boyuta ulaşan reaksiyon eğiliminin ortaya çıktığı devre sistemini bulmaya uğraşıyordu. Bu arada diğer teknisyenler de ölçme cihazlarını çıkarıp çıkarıp takıyorlar, tuşlara basıyorlar ve takımları ellerinden düşürmüyorlardı.

Snookums bu yoğun çalışmanın tam orta yerinde çıkageldi.

Snookums'un kendi varlığının tehlikede olduğunu bilip bilmediği meçhuldü. Onun beyni insanlarınkinin aksine ağrı ve duygu özelliklerinden yoksundu. Bundan başka robot tekniğinden de haberdar değildi. Bir kere, beyninin bir nolu yük kabininde olduğunu bilmiyordu. Bu konuyu bütün ayrıntılarıyle düşündüğü zaman, beyninin kafasında olduğuna hükmederdi.

Buna rağmen bir şeylerin yolunda olmadığını biliyordu ve merak hücreleri faaliyete geçtiği an, arızayı araştırmaya başlamıştı. Koridorun birine girip yola koyulduğunu gören Leda Crannon arkasından:

— Nereye gidiyorsun, Snookums? diye bağırmıştı.

— Bilgi sahibi olmak istiyorum, karşılığını veren Snookums yavaşlamıştı.

— Bekle! Ben de geliyorum!

Leda Crannon sarsıntının Snookums'un beyninde yaptığı etkiyi biliyordu ve burada bir tahribat meydana gelirse, bu tahribatın küçük robotun davranışını nasıl tehdit edeceğini görmek istiyordu. Tilki avındaymış gibi koridorda Snookums'un peşine düştü.

Bir aşağı bir yukarı derken, ambarlara, oturma odalarına, kontrol kabinlerine ve banyolara girip çıktılar.

Ortalarda ani olarak oluşup yok olan şaşkınlığı Snookums'un farketmediği görülüyordu. Belirli yerlerde durarak, metal elleri ile duvar ve yerleri elledikten sonra başka bir yöne yöneliyordu. Leda Crannon onu çok yakından takip ediyor ve mürettebata üstü kapalı açıklamalarda bulunmayı deniyordu. Snookums'un bir algılama yeteneği olsaydı ve Leda Crannon da bunu robot uzmanları kadar kararlı bir şekilde reddetmeseydi, bu robotun gizliliklerden hoşlandığına yemin edilebilirdi.

Snookums sarsıntının başlamasından on yedi dakika sonra işletme ünitesine yöneldi ve durdu. Başka bir şeyler de yolunda değildi. Önce kapıda durarak Mayk'ın mırıltılarından bir şeyler çıkarmaya çalıştı; teknisyenlerin kısa kısa konuşmaları, takımların çıkardığı ses, geminin kendi gürültüsü, tahrik mekanizmasından çıkan sesin garip titreşimi, mikrofon kulaklarına intikal eden şeylerdi. Labirent kriyotron geminin derinliklerinde sürekli kontrol yaparken, beyni de önündeki manzarayı kavrayıp işlemişti. Snookums meşguldü.

Zeminde Snookums'un izini kaybeden Leda Crannon işletme ünitesine girmesine mani olmak için geç kalmıştı. Bağırmaya cesaret edemedi, çünkü hayati önemi haiz bir işle meşgul olan adamları bağırarak rahatsız edebileceğini biliyordu. Yorgunluktan rahat bir nefes almak için kapıya yaslanmaktan başka yapacak bir şeyi kalmamıştı.

Snookums, Multhaus'un oturarak kontrol ettiği cihazlı panoya doğru ilerleyerek hemen hemen otuz saniye süreyle orada dikilip kaldı. Teknisyenler onu farketmemişti, zira durumu değerlendiremeyecek kadar meşguldüler. Ayrıca uzun zamandan beri de bu robotun varlığına alışıktılar. Snookums daha sonra tüm üniteyi dolaşmaya başlayarak bütün ölçme cihazlarını

gözlemeye koyuldu. Yalnızca tahrik sistemine ait olan ünitelerı değil, teknisyenlerin bağladığı bütün kontrol aygıtlarını da.

Palet ayakların sesini duyan Mayk etrafına bakındı; hem Snookums'u hem de halâ kapıda yaslanmış duran ve soluyan Leda Crannon'u gördü. Birkaç saniye Leda'yı seyrettikten sonra bakışlarını ondan ayırarak Snookums'un hareketlerini gözlemeye başladı ve Leda'ya:

Onu dışarı çıkarın! diye fısıldadı.

Son anda ölçme sonuçlarının geçirildiği listeyi gözden geçiren Snookums vurdumduymaz bir şekilde bu listeyi eline aldı ve iyice okuduktan sonra, tekrar nazikçe masada oturan teknisyene iade etti.

Bu olaydan sonra Leda'nın bir şeyler söylemesine fırsat vermeden Mayk'ın yanına gitti ve:

— 391-JF ile büyük DK-37'nin arasında bulunan devreye bak. Kablo muhafaza kutusunun titreştiğini ve bu durumun da girişim tonu fazında olduğunu göreceksin. Titreşmeye neden olan boşluk artı - eksi yüzde on toleransı ile yaklaşık milimetrenin yarısı kadardır. Bu sarsıntı DK-37'ye yaklaşık dört derecelik bir sapmayla ulaşmakta ve akımın tümü geçmeden önce blokaj mandalı tepki göstermektedir. Ayarlama sistemi de bu yüzden aşırı dengeleme yapmaya zorlanmaktadır ve... şeklinde bilgi verdi.

Mayk onu daha fazla dinlemedi. Snookums'un ifade ettiği şeyleri bilerek söyleyip söylemediğini kestirememişti, ama bu robotun işaret ettiği arızanın olaya sebep olabileceğine kanaat getirmişti.

Açıklamadan sonra derhal robotun işaret ettiği yerin muhafaza kabinine giderek kapağını açan Mayk bozuk olan kısmın gayet açık bir şekilde görüldüğünü farketti. Bunun üzerine gerekli direktifleri vermesiyle birlikte oradaki teknisyenler arıza kaynağına doğru koşuşmaya başladılar. Snookums da bu arada düşün-

celerinin tam bir analizini yapmaya çalışıyordu, ama onu kimse dinlemiyordu. O da bunu önemsemedi.

Aradan beş dakika geçtikten sonra:

— ... ve tüplü yükleme alanı işte bu arıza yüzünden titreşmektedir, şeklinde sözlerini bağladı.

Snookums'un önce arızayı göstermesi, sonra da bu konuda açıklamada bulunması Mayk'ı sevindirmişti. Bununla birlikte titreşme olayı ile de başlayabilir ve devre hakkındaki düşüncesini konuşmasının sonunda söyleyebilirdi, ama o bir kere böyle yaratılmıştı işte. Çok kıvrak muhakeme yeteneği ile sonuç olarak vardığı noktaya önce değinmişti, sonra da bu vargının icapları gereğince olayı geriye götürmüştü. Başka türlü davransaydı belki de çok geç olurdu.

Snookums'un işe nereden başlanacağını söylemesinden sonra, onarım fazla uzun sürmedi. Mayk ellerini bir çaputla silerek ayağa kalktı ve sade bir ifadeyle:

— Teşekkürler Snookums, bize çok büyük yardımda bulundun, dedi.

Snookums ise:

— Güleyim bari, çünkü seviniyorum, karşılığını verdi. Çelik suratı ile gülmesi mümkün değildi, ama Mayk'a da güler gibi gelmişti.

Bu arada Multhaus'a dönen Mayk:

— Tamam Multhaus, arızayı giderdik, kontrol cihazlarını devre dışı bırakabilirsin, dedi.

Bir konsantrasyon seti ile çevrili olan Multhaus'un elleri hassas dereceli cihazlarda, gözleri osilatöre yönelik öylece olduğu yerde oturmuş, hiç kımıldamıyordu.

Kolu çeviren Mayk:

— Haydi Multhaus, kımıldayın, daha girişim tonu ile uğraşmak zorundayız, dedi.

Ta ki yeşil işaret kaybolunca, göz ve kaşlarını korkuyla oynatan Multhaus cihazları bırakıp saf saf güldü. Giriş sinyali kesildikten sonra, tam bir dakika

süreyle yeşil işaretin hareket etmesini beklemişti.

Mayk tekrar:

— Haydi, tüm dış alanı karıştıran tüpleri yeniden arayacağız, dedi.

Onların konuşmalarını can kulağıyle dinleyen Snookums yanaşarak:

— Jeneratör tüpleri; üç, dört ve on üç. Üç nolu tüpte kademe arızası vardır, nedeni ise... şeklinde açıklamada bulunmaya başladı.

Son sözünü kesen Mayk:

— Bunları daha sonra anlatırsın. Şimdi derhal bu tüplere gitmeliyiz. İlk danışmanlık görevini başarı ile yerine getirdin, inşallah şimdi de söylediklerin doğrudur, dedi.

Teknisyenler tekrar işe koyulmuşlardı.

Dış alanın devre sistemi beş dakika içinde Mayk ve Multhaus tarafından ayarlanmıştı. Sarsıntı oynak bir şekilde seyrediyordu. Kendisini birkaç defa hissettirerek, önce saniyede 2,7 şiddetindeki titreşime yükseldi. Sonra 1,4 hertze düşerek daha sonra tekrar yükseldi. Hal böyleyken, sarsıntının şiddeti giderek hissedilmeyecek derecede düştü ve nihayet 0,5 hertze inerek, kısa bir süre bu oranda kaldıktan sonra, tamamen kayboldu.

Bunun üzerine Multhaus:

— Aman yarabbim! Üç tüpün kademe salgısı yarım saatten daha kısa bir sürede giderildi! Eğer bu bir rekor değilse, üniformamı siyaha boyayarak başıma papaz takkesi geçiririm, dedi.

Yorgun, fakat sevinçli görünen Leda Crannon alçak bir sesle:

— İçeri girebilir miyim? diye sordu.

Sırıtarak:

— Elbette. Belki de... karşılığını veren Mayk, son sö-

zünü bitirmeden anons hoparlöründen gıcırtılar gelmeye başladı:

— İşletme ünitesi, burası köprü, diyen ses kaptan Quill'e aitti ve şöyle devam etti: Yanılıyor muyum, yoksa sarsıntıyı giderdiniz mi?

— Her şey yolunda Sör, karşılığını veren Mayk: Sistem tekrar hatasız çalışmaya başlamıştır, dedi.

— Kaç tüpte salgı tespit edildi?

— Üç tanesinde.

— Üç! diye hayretle tekrar eden kaptan: Bu kadar kısa zamanda bu işi nasıl başardınız? diye sordu.

Görüntü ekranından farkedilecek şekilde bir pozisyonu alan Mayk:

— Bunlar basit işler Sör, bir çocuk bile hakkından gelebilir, karşılığını verdi.

***

Mayk'ın kamarasındaki sabit yatağın kenarında oturan Leda Crannon, sigara ve ateş aldıktan sonra Mayk' ın sunacağı kahveyi beklemekteydi.

Mayk kahveyi bayan Crannon'a sunarken:

— Size memnuniyetle alkollü bir içki sunmak isterdim, ancak ben de çok az içerim, öyle ki, gemi subayı olarak sahip olduğum imtiyazı kullanarak gemiye kaçak içki bile sokmadım, dedi.

Bunun üzerine gülen Leda:

— Çok güzel, çok güzel. Ben de zaten nadiren alkol alırım. İçtiğim zaman da ya şarap, yahut da çok kolalı viski içerim. Ayrıca kahveyi de gerçekten severim, şeklinde karşılık verdi.

Bu arada koridor boyunca yürüyen birinin ayak seslerini duydular. Mayk kasten açık bıraktığı kapıdan dışarıya baktı; teğmen Vaneski geçiyordu. Kamaraya bir göz attı ve sırıtarak yoluna devam etti. Bu delikanlı nasıl hareket edileceğini biliyor, Leda ile soh-

bette olduğum sürece inşallah diğerleri de bunun gibi davranırlar, diye geçirdi içinden Mayk.

— Bu iş sık sık olur mu? Seri onarımı değil de, girişim tonunu kastediyorum.

— Hayır, karşılığını veren Mayk: Sistem bir kere dengeye kavuşunca, tüplerin birbirlerine göre sahip oldukları denge de muhafaza edilir. Şu anda bu eğilimden dolayı herhangi bir tüpte kademe arızası meydana gelmez. Buradaki sistem arızalanan tüpleri çalıştırmaya uğraşır, ama er ya da geç tüplerden biri oyunbozanlık eder ve arızalananı kendi halinde bırakarak, bize sezdirecek şekilde hepsinin aynı anda ihanet etmelerine sebep olabilir. Bununla birlikte, bütün arızalı tüpleri ayarladığımız zaman, sistem tüm işletme süresi boyunca dengeli bir şekilde çalışır, diye açıklamada bulundu.

— Bu sözlerle, bir deney uçuşunda yapılması gerekenleri kastediyorsunuz, değil mi?

— Evet, sebeplerden biri bu olabilir, karşılığını veren Mayk: Bu soru, tüplerin olağanüstü haller dışında beş yüz işletme saatlik bir süreçte zorluk çıkarmaları halinde akla gelir. Aslında bu geminin yapılış şeklini gördüğüm zaman da aynı şekilde rahatsız olmuştum, dedi.

Hayretten gözlerini açan Leda:

— Oysa, ben bu geminin oldukça iyi tasarlanıp yapıldığını düşünmüştüm, dedi.

— Oo, elbette, her şey fevkalâde düşünülmüş. Bu konuda endişeniz varsa, herhangi bir tehlikenin var olmadığını söylemeliyim. Bunun için oldukça bol para sarfedilmiştir.

Başını öne eğen Leda kahvesinden bir yudum çekerek:

— Bunu biliyorum, fakat bu geminin yapımında başka bir yöntem uygulanabilir miydi sorusuna cevap bulamıyorum, dedi.

Aynı anda:

— Ben de, diye ilave eden Mayk kahvesinden bolca bir yudum çekerek: Size iki soru sormak istiyorum. Bir: Snookums işletme ünitesine gelmeden önce ne yaptı? Quill, onun geminin her yanında sizin yoğun takibinizde olduğunu söylemişti.

Bunun üzerine gülen Leda:

— Geminin her yerinde titreşmenin şiddetini saptayarak bir sismograf rolünü oynadı. Böylece, hangi tüplerin sıradan kaydığını size söylemek için gereken bilgilerin bir kısmını sağlamış oldu, karşılığını verdi.

— Her uzay gemisine büyük bir beyin monte etmemiz gerektiği görüşü bende yavaş yavaş gelişiyor, diyen Mayk: Yani, Snookums'tan yeterince böyle hayret verici şeyler öğrenebilirsek, demek istiyorum.

— Peki, öteki sorunuz neydi?

— Ah... evet. Bu projede niçin çalışmış olduğunuzu sürekli olarak kendi kendime sormuştum. Bir psikoloğun robotlarla ne işi olabilir? Bu konudaki bilgisizliğimi bağışlarsınız herhalde.

Bunun üzerine gülen kız, Mayk'a hayretle küçük gümüş çanların kulağa hoş gelen seslerini anımsattı. Leda onu o kadar büyülemişti ki, kafasına takılan soruya açıklık getirmeye başladığı zaman, romantik eğilimlerini zor zaptetmişti.

— Ben çocuk psikolojisi dalında uzman bir insanım Mayk. Öyle sanıyorum ki, bu işe ya denenerek alındım, yahut da daha ziyade ağır basan görüşüme göre, yanlış bir faraziyenin neticesi olarak. Düşünsenize, Snookums'un beyninde cereyan eden ilk iki faaliyet yüzünden devre sistemleri karışmıştı.

— Bu beynin hatları karıştırdığını kastediyorsunuz galiba, diye konuştu Mayk.

Bunun üzerine tekrar gülen kız:

— Bu cümleyi Fitz'in yanında sakın kullanmayın.

Çünkü o zaman size, sistemlerin optimal irade sınırlarını aştıklarını söyleyerek ters düşecektir, dedi.

Pokerde blöf yapmak suretiyle bir robotun beynini şapşala çevirdiğini hatırlayan Mayk sırıtmaktan kendisini alamadı ve:

— Bu duruma nasıl varıldı? diye sordu.

— Gerçi, bu konudaki bütün ayrıntıları şu anda bilmiyoruz, ama bu durumun, öğrenmede gerekli olan yavaş dinleme temposuyla ilgili olacağı sanılmaktadır. Lagerlöf prensibini biliyor musunuz?

— Fitzhugh, uçuştan önce yaptığı eğitim konferansında bundan bahsetmişti. Bu durumun her nasılsa elastiki olmayan geri tepme olayı ile ilgisi vardır.

— Evet, örneğin çelik bir bilya bir ile bir buçuk metrelik bir yükseklikten çelik bir plakanın üstüne düşürülünce geriye fırlar; bu olayda sanki tam bir esneklik vardır. Olay tekrarlanırsa, sonuç yine aynı olur. Demek ki bilya hiçbir şey öğrenmemiştir. Fakat, kurşun bir bilya düşürülürse, çelik kadar sıçramadığı görülür ve çarptığı noktadan düzleşir. Bu bilya tekrar düzleşen tarafından düşürülürse, çarpmadan sonraki hareketi öncekinden biraz daha değişik olur. O halde bu bilya bir şeyler öğrenmiş demektir.

Mayk çenesini sıvazlayarak:

— Bu özel yorumlar insan beyninin davranışı ile benzerlikler kurmaya yöneliktir, değil mi? diye sordu.

— Doğru. Bazı insanların aklı çelik bir bilya ile karşılaştırılacak kapasitededir. Gerçi onlar da öğrenirler, ama öğretilen beyinlerine intikalini sağlayıp kavratmak için oldukça fazla çalıştırılması gerekir. Diğer bir kısım insanların aklı ise cam bir bilya gibidir. Bunlar kesinlikle hiçbir şey öğrenmezler. Yeterince sıkıştırıldıkları zaman da parlarlar.

— İyi, güzel de, bu anlattıklarınızın Snookums'la ilgisi ne?

Gülümseyerek:

— Ya sabır, diyen Leda: Kurşun bilya benzetmesi aslında çok basittir. Zeki bir beyin kısmen de olsa dinlenmeye zaman bulmalıdır, anlıyor musunuz. Bu beyine kısa sürede sürekli yüklenilirse ya sürmenaj olur, ya da herhangi bir şeyi öğrenmekten vazgeçer, ya da her iki tepkiyi birden gösterir. Bu beyin ilk olarak çalıştırıldığı sıralar, sanki basit bir bilgi işlem tesisiymiş gibi robot uzmanları tarafından gelişigüzel programlanmaya başlanmıştı. Çok çabuk öğrenmeye zorluyorlardı. Öğrenme şokundan kurtulması için zaman tanımıyorlardı. İnsanda olduğu gibi, robotun beyni ile dimağı arasında da bir fark vardır; beyni azıcık cismani bir şeydir, helyum sıvısının içinde kriyotron hücrelerden ibaret bir yığın. Fakat, kavrama sistemi, beyine takılan veya beyin tarafından işlenen tüm bilgi ve reaksiyon türlerinin toplamıdır.

Bilgiler çok seri bir şekilde verilince ve kavrama sistemi de bu durumu reddedince, beyin öğrenme sokundan kurtulma fırsatı bulamamıştı. Bu duruma katlanamayan robot zıvanadan çıkmıştı. Robot uzmanları bu durumda beynin işlevine daima son vererek tüm bilgi malzemesini çıkarıp, yeniden başlamak zorunda kalmışlardı. Dr. Fitzhugh'un, olayın yanlış uygulandığına ikinci denemeden sonra karar vermesiyledir ki, programlama işleminin öncekilerden değişik şekilde yapılmasına geçildi.

— Anlıyorum, diyen Mayk: Demek ki, bilgiler robota bir çocuk gibi yavaş verilmeliydi, dedi.

— Doğru. Peki, şimdi söyleyin bakayım, çocukların öğrenim problemlerini bir çocuk psikoloğundan daha iyi kim bilebilir? diye sordu.

Gözlerini kahve fincanına diken Mayk, sallanan sıvının yüzeyine düşen ışıklı panoların parıltılarını seyre koyuldu. Leda'yı kamarama, Snookums hakkında bilgi almak için davet ettim, diye düşündü kendi kendi-

ne. Fakat, şimdi de Leda hakkında bilgi sahibi olmanın Snookums'tan çok daha önemli olduğunu farketti.

Bu düşüncelerden sonra başını kaldırmaksızın:

— Ne kadar zamandır Snookums ile birlikte çalışıyorsunuz? diye sordu.

— Sekiz yılı aşmıştır.

Bunun üzerine başını kaldıran Mayk:

— Biliyor musunuz, bunun için daha çok genç görünüyorsunuz. En fazla yirmi beş yaşında gösteriyorsunuz, dedi.

Göründüğü kadarıyla biraz çekingence gülümseyen kız:

— Snookums'la konuşmak için mi? Çok naziksiniz. Yirmi altı yaşındayım, dedi.

— Yani daha ömrünüzün baharında kendinizi Snookums'a adadınız?

— Evet.

Kız yirmi beş yaşından da daha genç görünmeye başlamıştı Mayk'a. Biraz da bir manastırda yetiştirilmiş olan mahcup genç bir kızı andırıyordu.

Şöyle devam etti kız:

— Ben aslında olağanüstü bir çocuktum. Yedi yaşımda annemi kaybettim ve Dad... evet, bu adam bu durumda küçücük bir kızla ne yapacağını belli ki kestirememişti. Beni el üstünde tutan iyi bir insandı, ama eğitimime hiçbir şekilde başlayamıyordu. Bir teste tabi tutulduktan sonra normalin üstünde olduğum anlaşılınca, beni İtalya'da bulunan özel bir okula gönderdi. Dimağımın normal yöntemlerle uygulanan dini eğitimle angaje edilmemesi gerektiği görüşündeydi. Bu görüşünde belki de haklıydı. Ayrıca yaygın eğitim sistemini de kafası pek almıyordu. Bazı garip fikirleri olan bir adamdı. Onu yalnızca yaz tatillerinde görüyordum. Diğer zamanlarda okula gidiyordum. Onun yanında olduğum zaman bana tüm dünyayı göstermeye çalı-

şırdı. Ayrıca öğretmenlerimiz de mükemmeldi. Bu şekilde bir eğitim almış olmaktan hiçbir zaman yakınmam. Çoğunluğu teşkil eden diğer çocukların eğitiminde bazı farklılıklar vardı, ama ben aklımı kullanma şansını bulmuştum.

— Bu okulu tanıyorum. Sözünü ettiğiniz okul Floransa'daki Cesare - Alfieri Enstitüsüne aittir, değil mi?

— Evet, yoksa siz de mi orada bulundunuz? diye hayretle sordu kız.

Hayır anlamında kafasını sallayan Mayk:

— Hayır, ben bulunmadım, ama arkadaşlarımdan biri bulundu. Paulwitsch diye birini tanıyor musunuz?

Bunun üzerine, oyunda birisi tarafından çimdiklenmiş gibi sevinçli bir tavır takınan kız:

— Sör Gay? Serge Paulwitsch'i kastediyorsunuz galiba?

— Herhalde, diye karşılık veren Mayk: Mefisto gibi bir adamdır, dedi.

— Sör Gay'in ta kendisi bu; kızların çoğu, hatta hemen hemen bütün erkekler de ondan korkuyorlardı. Hatırladığım kadarıyla benden tahminen üç yaş daha büyüktü.

— Ona niçin Sör Gay diyorsunuz? Yalnızca ön isminden dolayı mı?

— Biraz öyle, biraz da tam bir centilmen olduğu için. Bununla neyi kastettiğimi anlıyor musunuz bilmem ama, gerçekten büyük bir insandı. Onu iyi tanıyor musunuz?

— Tanımak? Aman Allahım, onsuz işyerimi yürütemezdim.

— İş yeriniz mi? Fakat, onun çalıştığı yer, sözünü bitirmeden hayretle gözlerini ve ağzını açarak parmağını Mayk'a doğrulttu ve: Öyleyse o işyerinin sahibi sizsiniz, evet Melek Mayk! M. R. Gabriel! Tabii! diyerek gülmeye başladı. Bütün bunlarla bir bağlantı kur-

mayı nasıl da akıl edemedim! Vay canına! Ben de sizin herkes gibi bir uzay birliği komutanı olduğunuzu sanmıştım! Melek Mayk, işte böyle bir şey! dedi ve aniden sustuktan az sonra: Afedersiniz. Yalnızca çok hayret ettim, hepsi bu kadar. Siz gerçekten M. R. Gabriel misiniz, M. R. Gabriel - İşletme Tekniğinden? diye sordu.

Bunun üzerine Mayk, hayatında nadiren düştüğü sıkılganlık duygusuna kapılarak:

— Elbette. Siz bunu bilmiyordunuz demek? dedi.

Kafasını sallayan kız:

— Hayır. Melek Mayk'ı ben, masasının arkasında oturan en az altmış yaşında, fena huylu, yaşlı bir deha, bir kuyruklu yıldız yörüngesi gibi eksantrik ve Karun' dan daha zengin birisi olarak düşünmüştüm. Şu andaki görünüşünüz tahminlerimi alt üst etti, hepsi bu.

Mayk gülerek:

— Birkaç on yıl daha beklerseniz, şöhretime layık olmaya çalışırım, dedi.

— Demek ki siz Serge'nin patronusunuz. Nasıldır acaba? On altı yaşımdan beri onu hiç görmedim.

— Bıyık bıraktı, karşılığını verdi Mayk.

— Olamaz!

— Evet, evet.

Oynaş bir çekingenlik gösteren kız elleriyle gözlerini kapatarak:

— Aman Allahım, ne kadar da çirkin! dedi.

— Sizden bahsedelim, diyen Mayk: Siz Serge Paulwitsch'ten çok daha güzelsiniz, dedi.

— Evet, ümit ederim! Fakat, gerçekte anlatılacak fazla bir şey yok. Okula gittim; on dört yaşımda fen dersleri, on altı yaşımda felsefe dersleri aldıktan sonra, on sekizimde doktorluk ünvanını kazandım. Daha sonra bilgi işlem şirketinin hesabına çalışmaya başladım ve halâ bu işle meşgulüm. Hiç nişanlanmadım, hiç de evlenmedim. Başka bir şey var mı?

— Tarifi mümkün olmayan bir sayfa desem, nasıl? diye konuştu.

— O, evet komutan, satırı olmayan bir sayfa.

— Öyleyse bunu şimdiden değiştirmeyi deneyeceğim konusunda sizi şimdiden uyarmak isterim.

Kızın gülümseyişi bu sözün üzerine yerini hayret ve biraz da korkuyla karışık bakışlara terketti ve:

— Bu konuda gerçekten ciddi misiniz? diye alçak bir ses tonuyla sordu.

— Elbette, karşılığını verdi Mayk.

***

Melek Mayk kapıdan içeri girdiği zaman kumanda köprüsünde görev yapan subay komutan Pete Jeffers' di. Jeffers geminin durumu hakkında bilgi vermeye yarayan cihaz kolonlarını gözlerinin önüne alarak sırtını kapıya dayamış duruyordu.

Çok uzakta bulunan yıldız kümesinin nokta şeklindeki ışık parıltıları geminin uç kısmındaki büyük kubbeden göze çarpmaktaydı.

Öbür tarafa geçen Mayk, Pete Jeffers'in omuzlarına vurdu ve:

— Meşgul müsünüz? diye sordu.

Yavaşça dönen Jeffers sırıtarak:

— Ah, siz misiniz üstadım! Hayır, yapacak hiçbir şeyim yok. Dışarıda da yıldızlardan başka bir şey olmadığı gibi, onlara bir müddet sonra bile yaklaşmamız söz konusu değil. Neden sordunuz ki, bir şey mi vardı? diye karşılık verdi.

Ezilip büzülen Pete:

— Bir tek atmak ister misiniz? Gemiye biraz konyak almıştım. Tesadüf ya işte, şişenin biri şurdaki telefon kutusundadır, dedi ve sorusuna cevap beklemeden konuşma cihazı için muhafaza görevi yapan kutuya gitti. Bu arada konuşmaya da devam ediyordu:

– Bu Fransız konyağı fevkalâde bir şey. Fransızlar ona 'Eau de vie', yani hayat suyu derler. Bilesiniz diye söylüyorum, bilmiyorsanız tabii. Bir şişe nasıl, yeter mi? Oo, istiyorsanız elbet! Bir şişe ve ağzına kadar doldurduğu iki bardakla geri geldi ve: Sizin içkilerden bunun yerini ancak viski tutabilir. Bunun ismi de Uisgebeatha'dan gelmekte olup, nasıl olduğu bilinmeyen aptalca bir tesadüfün eseri olarak buna da hayat suyu denmektedir. Şimdi burada oturup, şöyle birazcık kafa dinlemeye ne dersiniz? dedi.

Mayk duvarda sabit olan masanın üstünde oturmuştu. Jeffers de onun yanında yerini aldı ve:

— Hele bir içkinizi bitirin bakalım küçük arkadaşım, daha sonra ne olup bittiğini yaşlı amca Pete'ye anlatırız, dedi.

Yarım dakika süreyle gözlerini konyak dolu bardağına diken Mayk, bardağını bir dikişte içti ve derin bir nefes çekerek: Perişanlığım gerçekten çok belli oluyor mu? diye sordu.

Mayk'ın bardağını ikinci defa dolduran Jeffers:

— Bunu rahatlıkla söylemek mümkün. Birlikte çalıştığımız sıralar bir defa olsun böyle görmemiştim sizi. Ne oldu bakalım, dün öğleden sonra meydana gelen tehlikeli duruma karşı gösterilen geç bir reaksiyon mu yoksa? diye sordu.

Kronometreye bakan Mayk, zamanın Greenwich'e göre sabahın iki buçuğu olduğunu gördü. Jeffers köprü görevini gece yarısından öğleye kadar devralmıştı ve Quill de bu süre zarfında dinlenmeye çekilmişti.

Mayk her şeye rağmen zamanın bu kadar ilerlemiş olduğunu farketmemişti.

Jeffers'in son sorusu üzerine:

— Reaksiyon mu? Hayır, beni etkileyen bu değil. Bakın ne diyeceğim Pete. Siz beni tanıyorsunuz, uysal

bir insan olduğumu söyler miydiniz, diye sordu.

— Elbette.

— Babam daima, tesadüfen edindiğin dosttan kendini koru, derdi, meğer haklıymış. Normalde taşınıp düşünmeden bu koca ağzımı açmam, değil mi?

— Gayet tabii.

— Kendimi çok dikkatli bir insan olarak tanımlamamakla birlikte, zamanım olursa, yapacağım işe girişmeden önce bu işi iyice taşınıp düşünürüm. Doğru mu?

— Benim de kanaatim öyle, karşılığını verdi Jeffers.

Bardağından bir tadımlık kadar yudumlayan Mayk:

— Ve buna rağmen yaklaşık sekiz saat önce söylemeyi hiç tasarlamadığım bir şey söyledim. Hiç düşünmeden Leda'ya şıp diye evlenme teklifi yaptım, diye açıklamada bulundu.

Buna gülmeyen Pete Jeffers sadece:

— Bu karara nasıl vardınız? diye sordu.

Mayk olanı biteni anlattı. Sözleriyle birlikte bardağı da boşalınca, bardakları üçüncü defa dolduran Jeffers koltuğuna yaslandı ve:

— Bana bir konuyu açıklayın Mayk. Fakat cevap vermeden önce iyice düşünün. Herhangi bir kayba uğramadan bu aşk macerasından kurtulma şansına sahip olsaydınız, söylediklerinizi geri alır mıydınız? diye sordu.

Bu soru Mayk'ı derin düşüncelere sevketmişti ve cevap verinceye kadar kronometrenin ibresi birkaç tur atmıştı. Nihayet:

— Hayır, hayır, bunu yapmazdım, karşılığını verdi.

Bunun üzerine dudaklarını dili ile sıvazlayan Jeffers, bu konudaki düşüncesini şöyle söyledi:

— O halde durumunuz hiç de fena değil. Aşık olmaktan başka hiçbir rahatsızlığınız yok.

Üçüncü bardağı bir dikişte içen Mayk ayağa kalktı

ve. Teşekkürler Pete, korkum da buydu zaten, dedi.

Durun bakayım, nereye gidiyorsunuz, biraz daha oturun hele. Şimdi ne yapmak istiyorsunuz?

Bu soruya sırıtan Mayk:

— Onun kalbini fethetmek ve alıp eve götürmekten başka ne yapabilirim ki? karşılığını verdi.

Aynı şekilde sırıtarak karşılık veren Jeffers:

— Fakat, rakipleriniz var, dedi.

Yüzü soğuk bir ifadeye bürünen Mayk:

— Jake von Liegnitz'i kastediyorsunuz. Hislerim bana, onun kesinlikle evlilik dışı şeyler aradığını söylüyor, dedi.

— Aşk erkekleri gerçekten de asil yaratıklar durumuna sokuyor. Bu sözlerle, onun Leda'yı sevgililerinden biri yapmak istediğini kastediyorsunuz. Belki de haklısınız. Nitekim bunun normal bir reaksiyon olduğunu da söyleyebilirim. Bu yüzden Jake'ye darılmak yakışık almaz.

— Bunu yapmayacağım. Fakat, darılmayacağım derken, ona karşı elim kolum bağlı olarak oturacağımı kastetmiyorum.

— Elbetteki oturmayacaksınız. Ayrıca, bu da normal bir reaksiyondur.

— Peki Lew Mellon için ne dersiniz? diye soran Mayk, onun da Leda'ya olan ilgisi hakkında bilgi almak istedi.

— Lew... Ona dair bir bilgim yok. İlgisinin Leda ile sohbetten başka bir şey olmadığını sanıyorum, hepsi bu kadar. Ancak, eğer Leda ile ilgileniyorsa, o zaman mesele çok ciddi demektir. Çünkü, o da Leda gibi koyu bir Protestandır.

Olunması gerektiği kadar inanç sahibi değilim diye düşünen Mayk, yüksek sesle:

— Keşiş tabiatlı oluşu gözümden kaçmamıştı zaten, dedi.

Bunun üzerine gülen Jeffers:

— Evet, ama evlenmeyecek kadar da keşiş ruhlu değil. Şu anda üs'te olsaydık, rakip çevreniz daha da kabarık olurdu. Öyle ya, bu figüre sahip olan bir kadının; özür dilerim! Leda Crannon'un fiziki ve fikri avantajlarına sahip olan bir kadının ilgi çekmesi normal değil mi? diye sordu.

— Doğru, dedi Mayk.

— Ama, ben yine de Lew Mellon için canınızı sıkmamanız gerektiği görüşündeyim. Fakat, Jakob von Liegnitz söz konusu olunca, ona bir şey diyemem.

Seri olarak kafasını sallayan Mayk:

— Bu konuyu kapatalım artık. Şu ana kadar işlek olan zihnim bir çift mavi göz yüzünden karmakarışık bir hal aldı. Yatmaya gidiyorum, iyi geceler! dedi ve ayağa kalkıp Jeffers'e göz kırparak: Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim, dedi.

— Bu bana zevk verdi, üstadım. Bir daha öğüde ihtiyacınız olursa, yine bana baş vurunuz ki, size akla hayale sığmayan sapık nasihatlerde bulunayım.

— Hiç olmazsa açık konuşuyorsunuz, haydi iyi geceler Jeffers.

Mayk'ın köprüyü terketmesinden sonra, komutan Jeffers de konyak şişesini kaldırdı.

Kamarasına giden Mayk, beş dakika geçer geçmez uykuya daldı.

Kamarasının karanlığında meydana gelen gürültünün etkisiyle uyandığında, ne kadar zaman uyumuş olduğunu kestiremedi. Kalkıp oturdu. Askılı yatağı hafifçe sallanıyordu, ama ses çıkarmıyordu. Odada çıt yoktu. Hafızasını zorlayarak, kendisini uyandıran gürültünün ne olduğunu anlamaya çalışıyordu. Sesli değil, fakat alışılmamış bir şeydi. Oturma kabinine uygun düşen bir gürültü değildi. Yavaş bir gürültüydü, ama nasıl bir ses çıkardığını hatırlaması imkânsızdı.

Bununla birlikte sinirleri ona, odada kendisinden başka bir şeyin bulunduğunu söylüyordu. Yakınlarında bir yerden sıcak bir hava yayılıyordu. Bu sıcaklık, klima cihazının sağladığı serin havada rahatlıkla hissedilebilirdi. Ayrıca kokusu da sıcak yağ —makina yağı— kokusuna benziyordu. Bu koku hafif olmakla beraber, yok olmayan bir kokuydu.

Kafasını çok zorlayan Mayk, bu gürültünün nasıl bir şey olduğunu çıkardı. Bu ses, motorla tahrik edilen palet ayakların zeminde çıkardığı gıcırtıydı. Elini yavaşça duvara doğru uzattı ve gömülü anahtara bastı. Loş ışık kamarayı aydınlatınca: Snookums bu, diye mırıldanan Mayk:

— Burada ne işin var? diye sordu.

Ellerini göğsünde kenetli tutan küçük robot birkaç saniye hareketsiz kaldı. Mayk'ın içinde de ansızın, bu metal yüzün bir şeyler anlatan bir ifadeye bürünmesi arzusu uyandı. Snookums nihayet sadık koruyucusuna benzeyen yaşlı sesiyle:

— Bilmeye ihtiyacım var, dedi.

Mayk az kalsın: Gecenin bu saatinde ne bilgisi bu? diye soracaktı, ama saate bakınca, Greenwich zamanına göre ve aynı zamanda gemi için de geçerli olan zamana göre yedi buçuk olduğunu gördü.

Bunun üzerine Mayk:

— Bilmek istediğin nedir? diye sordu.

— Dans edebilir misin?

Bu soruya şaşıran Mayk:

— Evet, dans edebilirim, karşılığını verdi. Bu karşılığı vermekle birlikte, bir an için Snookums'un kendisini parkenin üzerine valse davet edeceği şeklinde yersiz bir düşünceye kapıldı.

— Teşekkür ederim, diyen Snookums, rüzgârın yönünü gösteren bir levha gibi dönerek kapıya gitti, açtı ve gözden kayboldu.

Gözlerini kapıya diken Melek Mayk, sanki kapının arasından robotun beyninin derinliklerine bakmaya çalışıyor gibiydi. Yüksek sesle:

— Bu da ne demek oluyor şimdi? diye sordu.

Kadife kaplama kamaranın sessizliğini bozacak bir yankı bile çıkmadı.

***

Branchell'in güvertesinde aksayan bir şey vardı ve Mayk bunun nereden kaynaklandığını anlamak için epeyce uğraşmıştı. Snookums'un garip sorular sorduğu kişinin yalnız kendisi olmadığını öğrenmişti. Bu küçük robot birdenbire göze batan saçma sapan şeyler sorma tutkusuna kapılmıştı. Keku sırıtarak, Snookums'un kendisine, Komutan Gabriel'in gerçekte kim olduğunu bilip bilmediğini sorduğunu söylüyordu.

Bunun üzerine Mayk da Keku'ya:

— Peki, siz ne cevap verdiniz? diye sordu.

Ellerini yana doğru açan Keku şöyle söyledi:

— Bilinen formüle baş vurarak, bundan tam emin olmadığımı söyledikten sonra, sizin Melek Mayk olarak tanındığınızı ve işletme tekniğinde büyük bir isim olduğunuzu açıkladım ona.

Multhaus da, Snookums'un kendisine uçuşun maksadı hakkında sorular sorduğunu bildiriyordu. Başçavuşun verebileceği en tabii cevap şu olmuştu: «Bu konuda bilgim yok Snookums.»

Diğer yandan, yüz hatları devamlı endişeli bir hal alan Dr. Morris Fitzhugh da, Snookums'un bu gibi tuhaf sorular sorma nedeninin kafasını meşgul ettiğini Mayk'a itiraf ediyor ve şöyle diyordu:

— Bana yalnızca bilgi toplamak istediğini söylüyor. Fakat, sözlü bir emir üzerine, bu bilgilere neden ihtiyaç duyduğunu açıklamaktan kaçınıyor.

Mayk elinden geldiğince Leda Crannon'dan uzak du-

rıyordu; bir geminin güvertesinde aşk oyunlarına yer yoktu. Bunu göze batacak şekilde yapmıyor, bilakis bütün gün meşgul görünmeye uğraşıyordu. Ayrıca Leda da çok meşguldü. Snookums'u göz önünde tutmak ve onu korumak yavaş yavaş zorlaşan bir problem haline gelmişti. Başlangıçta onu sürekli olarak gözleme yoluna baş vurmamıştı; birincisi, bu fiziksel açıdan mümkün değildi. İkincisi ise, sürekli olarak kontrol altında tutulacak olursa, bu küçük robotun kendi kendisini geliştiremeyeceği görüşündeydi. Fakat, ilk defa şimdi robotun beyninde dolaşan şeylerin ne olduğunu hiç sezemiyor ve tayin edemiyordu. Bu yüzden çok endişeleniyordu. Dr. Fitzhugh ile, Snookums'un bu garip davranışı hakkında epeyce konuşmuşlardı.

Mayk beklediği bazı şeylerin olmasını bir fırsat olarak gözlüyordu. Ne beklediğini kesinlikle kendisi de bilmemekle beraber, bir şeyler yapacağından son derece emindi. Bunun yanında, akşama katılacakları hoş bir briç partisinin bir kargaşalık çıkarmak için uygun bir fırsat olmayacağını da düşündü.

Pete Jeffers kamarasında uyurken, kaptan Quill köprüdeydi ve seyir defterini yoklamakla meşguldü.

Subay gazinosunda elindeki kartlara bakan Mayk, oyundaki eşiyle anlaşıp anlaşamayacağı sorusunu kafasından geçirdi. Elinde pikin ası, dokuzlusu ve yedilisi; kupanın onlusu, altılısı ve ikilisi; karonun valesi; onlusu, dokuzlusu, dörtlüsü, üçlüsü ve ikilisi ile sineğin sekizlisi vardı.

Eşi Vaneski sinekle oyunu açmıştı. Keku oyunu iki sineğe yükseltti. Mayk da üç karo dedi. Çünkü, kendisi ile Vaneski, Keku ile von Liegnitz'in yanında zayıf kalıyorlardı. Von Liegnitz pas geçti. Vaneski ise beş karo diyerek Mayk'ı destekledi. Keku ile Mayk pas geçtiler, von Liegnitz de kontur çekti.

Durum iyi görünmüyor diye düşündü Mayk. Kupa

papazı Keku'nun elinde olsa gerekti; von Liegnitz'in kupa üçlüsü oynayarak oyunu başlatmasıyla başka bir şık kalmamıştı. Mayk Vaneski'nin puansız kâğıtlarını devraldıktan sonra, genç teğmen de oyunu gözlemek için Mayk'ın arkasına geçip durdu. Bu arada içeri giren gemi doktoru Lew Mellon'u kimse dikkate almamıştı. Bunun anlamı büyüktü; içeri girdiğini biliyorlardı ama, o andan itibaren ona aldırış etmemişlerdi. Öyle ya, duvarla kaynaşacak kadar renksiz biri olarak görünmüyordu.

Mayk yedi el almıştı, sekizinci eli Liegnitz'in karo beşlisine kaybetmişti. Eli alan bu Alman asıllı, kupanın dokuzlusunu oynayınca, Mayk bu adamın oyunu çantada keklik zannettiğini anlamıştı ve dokuzluya eşinin kızını koydu, Keku de zaferle papazı koydu, ama küçücük karo dörtlü ile çakıldı.

Bir tesadüf eseri tam o sırada başını kaldıran Keku, müteakip el için papazı oynayan seyir subayı von Liegnitz'e bakmıştı. Bakar bakmaz da ayağı ile von Liegnitz'in sandalyesine ani bir vuruş yaparak:

— Jake! Dikkat! diye bağırdı.

Az kalsın geç kalacaktı; yüzü öfke ve kin ile karışık belirsiz bir hal alan Mellon, tam Jakob von Liegnitz'in arkasında durmuş ve elindeki ağır İngiliz anahtarını seyir subayının kafasına öldüresiye sallamıştı. Sandalyesi devrilmeye başlayan Liegnitz derhal yanladı. Anahtar omzuna isabet etmişti. Derin bir inilti çıkardı, fakat yıkılmadı. Gemi doktoru anlaşılmaz bir tonla bağırarak anahtarı ikinci hamleye kaldırdı. Bu arada ayağa kalkan Keku Mellon'un üzerine atıldı. Mayk da Mellon'u arkadan kavrayarak, ağır aleti elinden almayı denemeye kalkıştı.

Mellon onu görmüşe benziyordu. Çünkü, aynı anda yana sıçrayarak arkaya bir tekme salladı ve topuğunu Mayk'ın baldır kemiğine isabet ettirdi.

Bu arada ayağa kalkan von Liegnitz, Mellon'un darbeye inen anahtarlı kolunu koltuğunun altına alarak sıkıştırdı ve öteki eliyle yüzüne ani bir yumruk attı. Mellon yediği yumruğun etkisiyle sendeleyerek Mayk'ın kollarına düştü. Mellon'un elinden anahtarı almaya başaran von Liegnitz, aynı anahtarla doktorun çenesini hedef aldı. Keku seyir subayının bileğini kavradığı an, öldürücü silahın hedefi bulmasına ramak kalmıştı.

Liegnitz'in eli mengeneye sıkışmış gibiydi. Bu arada Mellon:

— Seni!... diye bağırdıktan sonra, anlaşılması güç bir dizi küfür savurdu ve: Sana söylüyorum, Leda Crannon'u rahat bırak! dedi.

— Kendinize gelin be! diye kızan Mayk: Allah kahretsin, ne oldu size böyle? diye sordu.

Von Liegnitz, Keku'nun elinden kurtulmaya çalışıyordu, ama dev Hawaili ondan daha güçlüydü. Bu arada ana diliyle konuşmaya başlayan seyir subayının okuduğu lanetlerin çoğu anlaşılmıyordu.

Fakat, bunlara kulak asmayan Mellon:

— Seni vicdansız, ahlaksız herif... diye bağırdı, ama laf doğrayışının ardı arkası kesilmiyordu.

Topuğunu beklenmedik bir anda Mayk'ın ayak parmaklarının ucuna indirdi; isabet ettiremedi, ama en azından buna teşebbüs etmişti. Mayk'ın parmakları düşündüğü yerde olsaydı, gayesine de ulaşmış olacaktı. Fakat Mayk daha atak davranmıştı. Mellon aynı zamanda da kurtulmaya teşebbüs etmişti. Bu arada Mayk'ın zorlanarak durumunu değiştirmesi, doktora nerdeyse ellerinden çıkma fırsatı sağlamıştı ve atılarak, Keku tarafından sıkıca tutulan von Liegnitz'in gevşek elinden ağır aleti çekip aldı.

Mayk'ın bu durumda, doktoru bir yumrukla etkisiz hale getirmekten başka yapacak bir şeyi kalmamıştı.

Mellon aldığı bu yumruğun etkisiyle içi boş bir çuval gibi yere yığıldı.

Bu arada dinlenen ve kendine gelen von Liegnitz:

— Beni bırakın Keku, artık kendime geldim, dedi ve yerde hareketsiz yatan doktora bakarak, onu bu yola sevk eden şey ne olabilir? diye sordu sakince.

— Omzunuz nasıl? diye sordu Mayk.

— Çok fena ağrıyor, ama bir yerimin kırıldığını sanmıyorum. Bunu için yaptı dersiniz?

— Siz kıskanmaktan tamamen sapıtmışa benziyor, diyen Keku: Üs'te iken Leda Crannon'u sinemaya götürmeniz herhalde hoşuna gitmemiştir, dedi.

. Halâ şaşkın şaşkın yerde baygın yatan doktora bakmakta olan Jakob von Liegnitz nihayet:

— Ben Leda'yı yalnızca birkaç kez davet etmiştim. Onun bundan rahatsız olmadığını sanıyordum, diye konuştuktan sonra sözlerine kısa bir ara vererek: Bu herif aklını kaçırmış olmalı, dedi.

— Nefesi alkol kokuyor, diyen Mayk: En iyisi onu kamarasına götürüp, ayılıncaya kadar oraya kilitleyelim. Bu durumda kaptana da haber iletmeliyiz. Siz onu taşıyabilir misiniz, Keku? diye sordu.

Evet anlamında başını sallayan Keku, çöktü ve ellerini Mellon'un koltuklarına geçirerek, onu kaldırdı ve omzuna attı.

— İyi, diyen Melek Mayk: Ben de peşinizden geliyorum, şayet uyanır da kavga çıkarmak isterse, göğüs boşluğuna bir tane daha patlatırım, dedi.

Bu olay devam ettiği sürece şaşkın bir halde kenarda durmuş olan Vaneski'nin beti benzi uçmuştu.

— Jake, siz ve Vaneski kaptana bilgi verirsiniz, diye sözlerine devam eden Mayk: Ayrıca ona, Mellon'u kamarasına yerleştirir yerleştirmez bizim de geleceğimizi söyleyiniz, dedi.

— Tamam, diye karşılık veren von Liegnitz omzunu

ovuşturuyordu.

— Oldu, Keku, diyen Mayk: İleri, marş, dedi.

Mellon'un kamarasını açan düğmeye basan önyüzbaşı Keku kapıyı iterek açtı ve ışık düğmesine basınca, ışık panoları yanarak odayı güneş ışığı parlaklığında aydınlattılar.

— Yatağın üstüne atın onu, dedi Mayk.

Keku baygın doktoru yatağın üstüne atarken, Mayk da kamarayı gözden geçirdi; temizdi, hemen hemen çok temiz. Bilgi için baş vurulan tıp kitapları alfabetik sıraya göre bir rafta duruyordu. İkinci bir etajerde İngilizce baskılı uluslararası bir ansiklopedi ile birkaç sözlük vardı. Bu sözlüklerden bir kısmı tıbbi ve dini terimleri kapsıyordu.

Masanın üstünde York - tercümeli bir İncil ile bunun yanında da birkaç tane boş yaprak ve bunları tutan bir çalar saat vardı.

Elbiseleri kurallara uygun olarak askılara asılmış, ayakkabıları alt tarafta çifter çifter dizilmiş ve resmi görev şapkaları yan yana konulmuştu.

Kamarada dolaşıp duran Mayk her tarafı gözden geçiriyordu.

Bunu gören Keku:

— Ne oldu, ne arıyorsunuz ki? diye sordu.

— Onu zıvanadan çıkaran içki şişesini arıyorum, karşılığını verdi Mayk.

— Yazı masasındaki alt çekmecenin solunda. Fakat, bir şişe porto şarabından başka hiçbir şey bulamayacaksınız. Mellon kesinlikle içki içmedi.

Çekmeceyi açan Mayk:

— Durumuna bakılırsa bu bir şişeyi belki de bulamam, dedi ve bulduğu şişenin yarı dolu oluşuna şaşarak: Bir şişeden fazla içkisi var mıydı? diye sordu.

— Bildiğim kadarıyla hayır. Demin de söylediğim gibi, çok az içerdi. Yatmadan önce bir bardak porto şarabı almak en büyük zevkiydi.

Kaşlarını çatan Mayk:

— Peki, nefesine ne demeli? diye sordu.

— O kadar vahim değil. İki veya üç bardaklık kadar.

Mayk şişeyi masanın üstüne koydu ve duvardaki küçük bir dolaba giderek onu açtı. Bu dolap gemi doktorlarının kullandığı standart bir ilaç dolabıydı.

Bu arada kaptan Quill'in: «Bay Gabriell,» diye sesi çınlamadan önce, hoparlörde kısa süren bir gıcırtı olmuştu.

— Evet, Sör, karşılığını verdi Mayk. Subay ve mürettebatın kamaralarında görüntü ekranı yoktu.

— Bay Mellon nasıl? Gemide doktorlara 'Doktor' diye hitap edilmezdi. Çünkü, subayların çoğu herhangi bir doktorluk ünvanına sahiptiler.

Mayk, küçük yapılı doktoru iç çamaşırlarına varıncaya kadar soyup, üstünü örten Keku'ya baktı.

— Henüz ayılmadı Sör, ama soluması normale dönmüşe benziyor.

— Peki nabzı?

Bunun üzerine Mellon'un sol bileğini kavrayan Keku, saate bakarak atardamarların atışlarını saymaya başladı.

— Bir saniye Sör, sayıyorum, karşılığını verdi.

On beş saniye sonra saydığı atışları dörtle çarpan Keku:

— Yüz dört ve oldukça zayıf, dedi.

Mayk, Quill'e:

— Yardımcı doktora haber vermeniz iyi olur. Bu adam ne vücutça, ne de kafaca iyi bir durumda değil, dedi.

— Peki, doktor geldiği zaman siz ve Keku yukarıya çıkın. Gemimde cereyan eden bu nahoş olayın ayrıntılarını bilmek istiyorum.

— Bunu öğrenmek isteyen tek kişi siz değilsiniz, Sör.

***

Zaman, gemi zamanıyla gece yarısıydı. Ayrıca hem zamanlılık kanunlarının müsaade ölçüsünde, İngilte-re'de de Greenwich zamanına göre gece yarısıydı. Her ne olursa olsun, sabit yıldızlararası bir uzay uçuşundan dönüş yapan bir gemideki kronometreler Greenwich zamanından yalnızca birkaç saniye saparlar. Çalışma sistemleri moleküler bir titreşime dayalı olan bu saatlerde, teorik olarak herhangi bir sapma meydana gelmezdi. Buna rağmen meydana gelen sapmaların nedeni, şu ana kadar tam olarak açıklanamamıştı.

Mayk uykuya dalabilmek ümidiyle, kronometreler, gemi zamanında meydana gelen sapma veya bunlara benzer sıkıcı şeyler konusunda düşünmeye çalışıyordu.

Kafası bu düşüncelerle meşgulken, Beale - denklemlerinin türevini almaya başladı; nötr uzayda tahrik prensibi bu denklemlerle çözülmüştü. Gemiyi hareket ettiren uzay değildi; tabiatıyla zamanda meydana gelen farklılık olayının nedeni olan uzayı gemi hareket ettiriyordu, çünkü zaman olayı düzenden çıkmıştı.

'Evet, zaman tahrip olmuş: Onu düzenlemek için dünyaya gelişim bir rezalet ve tasa unsuru!'

Hamlet, diye düşündü Mayk. İlk perde, beşinci sahnenin sonu. Fakat o, zamanı düzenlemek uğruna niçin doğmuştu? Ayrıca, gerçekte bozulan şey ne idi ki? Uygun düşmeyen her şey kuşku dışıydı. Ve perdenin sonunu niçin ikinci bir perde daha takip etmiyordu? Bir şeyler daha mı olacaktı? Saat başka bir zaman gelinceye kadar çalışır. Şu tam guguklu saate baksana, iyi ve yaşlı Keku - saati...

Ve böylece Mayk uykuya dalmıştı...

Ansızın uyanınca rüyasında gördüğü dev kuğu kuşu uçup gitmişti. Bu defa onu uyandıran şey bir gürültü değildi. Başka bir şey, bir gürültünün kesilmesi gibi bir şey. Ölmekte olan birinin iniltisi gibi. Elini uzatarak ışıkları açan anahtara dokundu. Hiçbir şey ol-

madı. Kamaradaki kapkaranlık durum devam ediyordu. Garip bir sessizlik vardı. Nerdeyse durmakta olan motorların titreşimi henüz duyulmaktaydı, ama...

Klima sistemi.

Kamarada herhangi bir havalandırma hareketi yoktu. Hafif bir serinlik sağlayan bu havalandırma kesilmişti. Alçak gerilim akım devrelerinde bir arıza çıkmış olsa gerekti. Çıkan arıza ne olabilirdi acaba? Tesadüfi bir arıza değildi bu. Ters faktörlere bağlı olan üç sistemi aynı anda devre dışı bırakan garip bir olayın meydana gelmesi gerekirdi. Ve bu da akımı kesecek kadar önemli olmuştu.

Standart kablo ile iki yedek kabloya ana jeneratörden akım gelmiyordu. Geminin haberleşme sistemi, klima cihazları, aydınlatma tertibatı ve yarım düzine tutarında diğer kontrol sistemleri ile birlikte devre dışı kalmıştı. En azından, çağ dışı bir kibrit veya çakmak ile ışığa kavuşmak gibi ümitsiz bir arzuya kapılan Mayk, yatağından sürünerek inip, elbisesini aramaya başlamıştı. Üniformasını giyince, kemer cebindeki çakmağını buldu. Onu çıkarıp yaktı; sağladığı sarı ışık, zifiri karanlıkta tahmin ettiğinden de çok olmuştu. Karanlığa alışan gözlerle yanık bir sigaranın parıltısıyla kitap bile okunabilirdi. Bunun yanında çakmağın çıkardığı ışık çok daha fazlaydı.

Buna rağmen yeterli değildi. Keşke bir el lambası olsaydı diye geçirdi içinden Mayk.

Dış koridordan sesler geliyordu. Mayk'ı uyandıran hafif gürültü, akımın kesilmesiyle zayıf bir ses çıkararak açılan kapının gürültüsüydü. Gemideki kapılar, bu gibi durumlarda birinin mahsur kalmasını önlemek için otomatik olarak açılırdı. Seri bir şekilde giyim işini tamamlayan Mayk kapıya gitti. Koridora varınca dona kaldı; koridorda bir şey vardı. Bir kimse veya bir şey.

Bunu nasıl öğreneceğini bilmiyordu, ama bir şeyin olduğundan emindi. O kadar emindi ki, sanki koridor apaydınlıktı. Ayrıca dışarda olan şey Mayk'ın kendisini görmesini arzulamadığı kesindi.

Bir anlık hareketsiz bekleyiş Mayk'a karşı konulması mümkün olmayan bir öfke kazandırdı. Ancak, bu öfke kin dolu bir öfke değil de, sık sık hayati tehlikeler atlatan ve iki defa görünmez bir saldırgandan kıl payı kurtulan ve 'Hak oyunu üçtür' ata sözüne inanmayan bir insanın kapıldığı öfkeydi.

Yanan çakmağı halâ elinde tuttuğunu farketti ve kendi kendine kızarcasına: «Lanet olsun! Gene aklımı peynir ekmekle yedim,» dedikten sonra döndü ve geriye, yatağının yanına gitti. Bu davranışıyla dışarda pusu kuran rakibinde, derhal geri dönmüş olduğu hissini uyandırmak istemişti. O anda çakmağını da söndürmüştü. İçeri girince yatağın kenarına oturdu ve hemen botlarını çıkardı. Onları elinde tuttuğu halde gayet sessizce kapıya doğru ilerledi. Kapıya vardığı zaman botlarını arkasından kamaraya fırlattı. Botlar yere düşüp, gürültü çıkardığı sırada da çarçabuk kapıyı geçti. Üç adımla koridorun karşı duvarına varmıştı. Duvara dayanarak birkaç metre gittikten sonra, beklemeye başladı.

Kendisi kamarasına açılan kapının bir tarafında, bilinmeyen rakibi de öbür tarafında idi. Mayk, tanımadığı rakibi bir girişime geçinceye kadar beklemek istiyordu. Geçen süre kırk beş saniye olduğu halde, Mayk'a dakikalarca uzun gelmişti. Subay ve mürettebat görevlilerce uyandırılmakta olduğu için, geminin diğer yerlerinden sesler geliyordu kulağına. Klima sistemi çalışmamaya devam ettiği takdirde, gemideki yaşamın uzun sürmesi mümkün değildi.

Bekleyiş aniden son buldu. Koridorun Mayk'ın ar-

kasında kalan kısmı kavisli idi ve o taraftan gelen birinin yüksek sesle söylediği şeyler şöyleydi:

— Ben komutanı gidip alıyorum, siz de bu arada diğerlerini uyandırın.

Multhaus'tu bu.

Koridorda bir ışık belirdi. Başçavuşun elindeki lambanın ışığı koridorun duvarlarına yansımaktaydı. Mayk, bu ışığın etkisiyle açığa çıkacağını ve rakibi tarafından iyice görüneceğini anlamıştı.

Karanlıkta önünde bir şeyler keşfetmeye çalışırken, Multhaus'un ayak sesleri de işitilmeye başlanmıştı. Bununla birlikte elindeki el lambası da ortalığı daha çok aydınlatmaktaydı.

Nihayet vızıltıyla hareket eden palet ayaklar üzerindeki varlık ortalık henüz karanlıkken ileri doğru atıldı ve Mayk'ın omzuna metalik sertlikte bir darbe indirerek onu duvara doğru savurdu. Aynı anda Multhaus da köşeyi dönmekteydi ve Snookums onun üzerine doğru yürüyordu. Bunu gören Mayk:

— Multhaus! Dikkat! diye bağırdı.

Başçavuşun elindeki lambanın ışığı küçük robotun metalik vücuduna düşmüştü. Olayı seyreden Mayk:

— Snookums! Dur! diye emir verdi.

Buna aldırmayan Snookums şaşkın Multhaus'a da bir çengel atarak köşeye savurdu ve karanlıkta kayboldu.

Multhaus telaşla:

— Ne oldu Sör? diye sordu.

Multhaus'un sorusuna:

— Bilgi işlem şirketince hazırlanan yazılı robot tekniğinin birinci ve ikinci kanunu üzerine bir kurs. Neyse, bunu şimdilik bir yana atalım. Elektriğe ne oldu? diye sordu.

— Hiç haberim yok Sör. Bu ünitenin görevlisi Breckwell'dir.

— Haydi gidelim, hepimiz havasızlıktan boğulmadan önce arızayı gidermeliyiz.

Snookums'un geldiği yönde Mayk'ın peşi sıra koridoru inen Multhaus somurtkan bir çehre ile:

— Arıza giderilinceye kadar birisi gerçekten korkacak. Zifiri karanlık ile kötü havada böyle şeyler her zaman olur, dedi.

— Bugün nöbetçi subay kim? diye sordu Mayk.

— Teğmen Vaneski, sanıyorum. İsmi listede olsa gerektir.

— İnşallah köprüyü haberdar etmiştir. Komutan Jeffers kendinden geçmiş olacak, fakat değiştirilmeden önce orayı bırakamaz. Haydi, daha hızlı!

Mayk ile Multhaus tahrik ünitesinin alçak gerilim merkezine vardıklarında, ışıkların sönmesi üzerinden yaklaşık beş dakika geçmişti. Ünitenin kapısı açıktı ve el lambasının ışığı sayesinde görülen iki kişiden biri yerde yatıyor, diğeri de onun önünde dizleri üstüne çökmüştü. Mayk ile başçavuş içeri girdikleri zaman, diz çökmüş olanı dönüp baktı. Bu adam teknisyen başçavuş Fleck'ti. Yerde yatan ise başçavuş Breckwell'di.

Mayk Fleck'e amirane bir tavırla:

— Ne oldu? diye sordu.

— Bilmiyorum Sör. Işıklar sönünce ben yukardaydım. Bir lamba bulmam çok kısa sürmüştü. İçeri girdim, fakat o arada takım dolabında bir gürültü duydum. Dolabı açtığım zaman içinden Breckwell çıktı.

Mayk sertçe:

— Öldü mü? diye sordu.

— Hayır Sör, sanmıyorum. Kafasına bir darbe yemişe benziyor, ama soluması normal.

Adamın yanında diz çöken Mayk, nabzını yokladı. Biraz zayıf olmakla beraber, kalp atışları düzenliydi. Elini yatanın kafasında dolaştırınca, bir şişlik buldu ve:

— Bir golf topu kadar şişliği var, ama bir kırık olduğunu sanmıyorum, dedi.

Bu arada koridorda ayak sesleri duyuldu. Teknik gruptan altı kişi kapıdan içeri girdi. Amirlerini orada hazır gördükleri zaman, oldukları yerde ayakta beklemeye başladılar.

— Birkaç kişi Breckwell ile ilgilensin. Siz, Leister ve Knox onu kenara kaldırın ve yüzünü yıkayın. Hayır, bekleyin. İlk önce pompaları çalıştırmalıyız. Ona sadece dikkat edin.»

Adamlardan biri:

— Bir yudum sert içki onu ayıltır, dedi.

— Doğru, diyen Mayk:

— Ne aptallık! Gemide tek şişemiz dahi yok. Fakat, siz gene bildiğiniz en iyi şeyi yapın. Sizlere dikkat edemeyecek kadar meşgulüm. Hepinizi gözlerimin önünde tutamayacağıma göre, herkes başının çaresine baksın, dedi.

Teknisyen:

— Tamam Sör, dedi ve sırıtışını zaptederek şişenin saklı olduğu yere doğru koştu.

— Dunstan, siz ve Ghihara toz olun ve koridorları gözleyin. Bu tarafa doğru bir subay gelecek olursa bana bağırın.

Bu üçlü, koro şeklinde:

— Başüstüne Sör, diye bağırdı.

— Peki, şu hediyeyi görelim bakalım, dedi.

Multhaus da bu arada bütün kabinleri açarak içlerine bakmıştı. Kontrol edilecek olan devre sistemlerine çok ışık düşürmek maksadıyla herkes elindeki lambayı köşedeki yazı masasının üstüne koyduktan sonra, Mayk ile Multhaus'un etrafında toplanmıştı.

Bu arada Multhaus:

— Üç tane 600 B9 - yüksek kapasiteli yedek ara kab-

losuna ihtiyacım var, dedi. Sesinde iğrenme ve öfke vardı.

Meydana gelen hasara bakan Mayk:

— Başka bir şey görüyor musunuz, Multhaus? diye sordu.

— Hayır efendim, hepsi bu kadar.

Başını sallayan Mayk:

— Takriben beş dakika sonra ana devre sistemi çalışacak ve elektriğe kavuşacağız. Bunu takip eden on dakikalık süreden sonra da yedek hatlar devreye girecek. Soğukkanlılıkla işinize devam edin, Multhaus. Burada bana ihtiyacınız yok. Ben olan biten bütün bu nahoş hadiselerin aslı astarı ile ilgilenmeye gidiyorum, dedi.

Koridora çıkarak köprüye çıkmakta olan Mayk kaptan Quill'e rastladı.

— Ne oldu? diye sordu kaptan.

— Bilmediğimiz birisi alçak gerilim hatlarına bağlı olan şalteri çekip kopardı efendim. Endişe etmeyiniz, elemanlarım üç dört dakika içinde ışıkları yakarlar, dedi.

— Kim yaptı bunu?

— Bunu bilmiyorum. Fakat, her kimse en kısa zamanda ortaya çıkarmalıyız. Gemide hoşuma gitmeyen çok şey oluyor.

— Şüphesiz. Aşağıda her şeyin yolunda olduğundan emin misiniz?

— Kesinlikle efendim. Bu tahribattan dolayı kafanızı daha fazla yormanıza gerek yok. Şimdi ise bütün düşüncelerimizi bu işi yapması muhtemel olanın üzerinde yoğunlaştırırsak, onu ortaya çıkarabiliriz.

— Bir fikriniz var mı?

— Birkaç, diye karşılık veren Mayk: Anons sistemi çalışmaya başladığı an bütün subayları toplantıya çağırmanızı öneririm, hatta bayan Crannon ile Dr. Fitz-

hugh'u da, diye görüşünü belirtti.

— Niçin?

— Çünkü Snookums zırdelice hareketler yapıyor. En azından bir adama saldırdı ve doğrudan doğruya verilen emre riayet etmedi.

— Kime saldırdığını söylüyorsunuz?

— Bana, dedi Melek Mayk ve köprüye giderlerken olanları kaptan Quill'e anlattı.

Kapıda onları soluk bir yüzle teğmen Vaneski karşıladı; selamını verdikten sonra:

— Komutan Jeffers'i az önce haberdar ettim, efendim. Alçak gerilim hatlarında bozuk olan bir şey var, dedi.

Kaptan Quill alaycı bir tonla:

— Bunu ben de öğrenmiş bulunuyorum. Yeni şeyler var mı? Ne buldunuz? Ne oldu? diye sordu.

— Işıklar söndüğü zaman gazinoda kahve içiyordum. Bir el lambası alarak derhal tahrik ünitesine gittim. Alçak gerilim odası boştu. Orada birinin görev başında olması gerekirdi, fakat ben hiç kimseyi görmedim. Teknisyen olmadığım için içeri girmeyi uygun görmedim ve haber vermek için buraya geldim. Ben...

Tam bu sırada ışıklar yanmıştı. Aynı anda da klima sisteminin vızıltısı duyuldu.

— İyi, bay Vaneski, diyen Quill: Aşağıya inerek ilgilenin. Orada bir adam yaralı. Revire götürülmesini sağlayın. Yardımcı doktor gelince de oradan ayrılırsınız, dedi.

Vaneski gözden kaybolduğunda Quill ile Mayk köprüye girmişlerdi. Pete Jeffers anons cihazının yanında duruyor ve şöyle diyordu:

— İyi, görev alacak subayları bildiriyorum, gemiyi araştıracağız. Her kimse fazla saklanamaz. Mayk ve Quill ile konuşmadığı gibi, başka bir düğmeye basarak: Bay von Liegnitz! Jake! diye anons etti.

Uyuklayan bir ses:

— Evet? Nasıl? Ne oldu? şeklinde karşılık verdi.

— Her şey yolunda mı?

— Benim burda mı? Evet. Ben uyudum. Niçin sordunuz?

— O halde yataktan kalkmanızdan başka hiçbir şey olmamış, uyku tulumu. Mellon'un kamarasından kaçtığını öğrenmiş bulunuyoruz. Belki sizinle bir kere daha kavgaya tutuşur da.

Von Liegnitz kısaca:

— Dikkat ederim, karşılığını vermişti.

— Oldu, diyen Jeffers derin bir nefes alarak kafasını kaldırdı ve: Haberleşme tertibatı çalışmaya başladığı zaman yardımcı doktor, Mellon'un kamarasında olmadığını bildirmişti, dedi.

— Bir bu eksikti, diyen kaptan Quill: Şimdi gemide elini kolunu sallayıp dolaşan bunak bir robot ile deli bir insanımız var. Yine de bir gorili gemiye almayışımıza seviniyorum, dedi.

— Bilmiyorum, ama aramızda bir goril olsa, daha emin olurduk gibime geliyor, diye ilave etti Mayk.

Jeffers sakince:

— Yardımcı doktora bakılırsa, Mellon'un durumu delilikten de daha vahimmiş. Ona güçlü bir uyuşturucu iğne yaptığını ve normal olarak ayağa kalkmasının mümkün olamayacağını söyledi, dedi.

— Kapılar açılınca kaçmış olmalı, diyen kaptan Quill elinin içiyle dazlak kafasını sıvazladı. Bu arada gür kaşlarını da tehdit edici bir pozda çattı ve aniden: Uyuşturucu silahları dağıtın, bay Jeffers. Her subay ve her üstçavuş birer tane alsın. Bu meseleyi halledinceye kadar yapılması gereken bütün acil işleri verilmiş sayıyorum, dedi.

***

Melek Mayk sağ elindeki şok tabancasını eliyle tartıyor ve bununla Snookums'u etkisiz duruma getirmenin mümkün olmadığını biliyordu. Bunun yanında, Mellon'un bir saldırıya girişmesi halinde, bu silahın süpersonik püskürtmesi onu elektrik çarpmışa döndürerek baygın hale getirir ve yara vermeden yıkılmasını sağlardı. Fakat Mayk, bu silahla robotun metal gövdesine etki yapına konusunda ciddi şekilde endişeliydi. Bu robotun sinirlerini etkilemek, bir istiridyeyi körletmek gibi zor bir şeydi.

Snookums, çevresinde ne olup bittiğini saptamaya yarayan suni uyarı organlarına sahipti, fakat bu organlar bir canlının sinirleri gibi değildi ve hiç şüphesiz ki bir şok tabancasının bunların üzerinde istenen etkiyi yapması imkânsızdı.

Bu düşüncelere dalan Mayk, acaba onu etkisiz duruma getirmenin bir yolu var mı? diye kendi kendine sormuştu. Bu arada merkezi merdivenden aşağı iniyordu; bu merdiven uzun ve spiral biçimde olup, köprüden geminin içine geçişi sağlıyordu. Kendisi gibi bir şok tabancası taşıyan Multhaus ile ellerinde birer İngiliz anahtarı bulunduran dört teknisyen arkasından geliyorlardı. Mayk veya başçavuş Mellon ile baş edebilirlerdi; teknisyenler de Snookums'u yakalayacaklardı.

Mayk emrindeki teknisyenlere:

— Snookums size saldırırsa, palet ayak ve kollarına vurun. Vurma işine başlamadan önce, ona olduğu yerde kalması emrini verin. Buna rağmen üzerinize yürümeye devam ederse, o zaman ön görülen yerlerine vurursunuz, direktifini verdikten sonra Multhaus'a dönerek: Mellon üzerime atılırsa, fakat elinde bıçak veya tabanca olması şartıyla şok atışı yapacaksınız. Dolayısıyla silahınızı kullanma durumunda kalırsanız, elverişli bir pozisyon yakalayayım diye beklemeyin; böy-

le bir durumda haliyle ikimizi de şoke etmiş olacaksınız. Olsun, ben bayılmayı ölmeye tercih ederim. Tamam mı? diye talimat verdi.

— Tamam, diyen Multhaus: Aynı durum ben ve diğerleri için de geçerlidir efendim, karşılığını verdi.

Böylece merdiveni inmeye başladılar. Mayk, bir kavgaya tutuşulacağını hiç ümit etmiyordu. Baş vurulan bu yöntemde esas itibariyle bir tersliğin olduğunu ve şok tabancaları veya İngiliz anahtarlarını kullanmanın, durumu sadece kötüleştireceği duygusuna kapılmıştı.

Snookums ile Mellon'u arayan tek grup onlar değildi. Keku başka bir gruba, komutan Jeffers de üçüncü birine kumanda ediyorlardı. Komutan von Liegnitz ise köprüdeki kaptanın yanında idi. Mellon daha önce von Liegnitz'e saldırdığı için, kaptan onların bir daha karşılaşmalarını istemiyordu.

Bu arada beklenmedik bir anda anons etmeye başlayan Quill şöyle diyordu:

— Bayan Crannon ile Dr. Fitzhugh az önce benimle konuştular. Snookums kamarasındadır. Her ikisi ile olup bitenleri müzakere ettim, şu anda Snookums'tan bilgi almaya çalışıyorlar. Mellon ise halen kayıptır.

Bunun üzerine Multhaus:

— Bir kişi eksildi, dedi.

Mayk da:

— Herhalde ötekini de buluruz, diye ilave etti.

Henüz üç basamak daha inmişlerdi ki, bir anons daha duyuldu:

— Yardımcı doktor, lütfen bakım ünitesinin takım odasında bulunan komutan Jeffers'in yanına gidiniz. Keku, adamlarınızı kamaralarına göndererek siz de komutan Jeffers'in yanına gidin. Komutan Gabriel, adamlarınızı yerlerine göndererek komutan Jeffers'e gidin. Bütün başçavuşlar silahlarını depoya götürsün.

Bütün mürettebat görevlerinin başına yahut kamaralarına dönsün.

Tabancasını tabancalığına sokan Mayk, Multhaus'a dönerek:

— Bu da ikinci fire, dedi.

Multhaus da:

— Görünüşe bakılırsa eğlenceden mahrum bırakıldık, karşılığını verdi.

— Tamam arkadaşlar, diyen Mayk: Anonsu duydunuz. Anahtarlarınızı takım odasına geri götürdükten sonra, yallah kamaralarınıza. Multhaus siz de onları teftiş ettikten sonra, tabancanızı depoya iade edin, talimatını verdi.

— Başüstüne, efendim, diyen Multhaus selam verdi. Selama karşılık veren Mayk, bakım ünitesine doğru yola koyuldu. Multhaus ile diğerlerinin konuyu merak ettiklerini biliyordu, ama kendi merakı da en azından onlarınki kadardı. Ne varki kendisi, merakını giderecek pozisyonda olmanın avantajına sahipti.

Büyük takım odasının duvarlarında dolaplar vardı ve bunlardan biri açıktı. Açık dolabın önünde yatan önyüzbaşı Mellon'un yanında komutan Jeffers ile yüzü bir ölününkini andıracak kadar solgun olan teğmen Vaneski duruyordu.

Pete Jeffers Mayk'ın içeri girmesiyle:

— Merhaba Mayk, dedi.

Mayk da:

— Ne oldu Pete? diye sordu.

Yerde hareketsiz yatan Mellon'u işaret eden Jeffers:

— Her tarafı aramak için içeri girmiştik; onu bulduk. Bay Vaneski şu dolabı açınca Mellon üzerine atıldı, o da şok tabancası ile ateş edince doktor yere yıkıldı. Kötü bir durumda. Nabzı hemen hemen hiç atmıyor, diyerek açıklamada bulundu.

Bunun üzerine o tarafa giden Mayk, gözlerini hare-

ketsiz yatan Mellon'a dikti. Bu arada kapıdan bir ses:

— Ne oldu? diye sordu. Yardımcı doktor Pierre Pasteur'dü bu. Bu adam, ismi ile son derece gurur duyan sevimli yüzlü, kısa ve şişman birisiydi. Büyük Louis' in neslinden geldiğini ispatlayamamıştı, ama başkalarının bu soy bağından şüphe etmelerine de izin vermiyordu. Gemideki bütün yardımcı doktorlar gibi tam bir doktor olmakla beraber atama emri henüz gelmemişti.

Sorduğu soruya Jeffers:

— Burada bir hastanız var, ona hemen bakmalısınız, karşılığını verdi.

Pasteur, Mellon'un yanına giderek yanında taşıdığı küçük siyah çantasından stetoskopunu çıkarıp taktı ve hastasının göğüs kafesini birkaç saniye dinledikten sonra, göz kapaklarını kaldırıp gözlerine baktı ve başını Mellon'un üstünden kaldırmadan:

— Buna ne oldu? diye sordu.

Jeffers:

— Şok tabancasıyla şoke edildi, karşılığını verdi.

— Nasıl düşmüştü, kafasını bir yere çarpmış mıydı?

— Bilmiyorum, belki de, karşılığını veren Jeffers, Vaneski'ye dönerek: Doğru mu söyledim, bay Vaneski? O size saldırınca, ben henüz kapıdaydım, diye konuştu.

Yutkunan Vaneski:

— Bilmiyorum, öyle olduğu gibi, evet gelişigüzel düşmüştü, cevabını verdi.

— Onu tutmadınız mı? diye sordu Pasteur.

— Hayır, hayır. Ben geriye çekilmiştim.

— Niçin, ne oldu? diye sordu Jeffers.

— Öldü, karşılığını verdi Pasteur alçak bir ses tonuyla.

***

Leda Crannon, Snookums için yapılan kamaranın önünde duruyordu. Sırtını ve ellerini kapıya dayaya-

rak kafasını öne eğmiş bekliyordu. Işık panolarından çıkan ışığın bakır rengine dönüştürdüğü kızıl saçları omuzlarına ve yanaklarına dökülmüş, nerdeyse yüzünü kapatmışlardı.

Mayk hafif bir sesle:

— Leda, diye seslenince, başını kaldıran kızın gözlerinin yaşla dolu olduğunu gördü.

— Mayk! Oh, Mayk! diyerek Mayk'a doğru atıldı ve boynuna sarılarak başını göğsüne dayadı.

— Ne oldu, Leda? Bir şey mi var?

Leda'nın Mellon'un ölümünden henüz haberdar olmadığından emindi. Kızı, bir çocuğu teskin edercesine kollarında tutuyordu.

— O delidir, Mayk, zır deli, derken sesi kısık ve ahenksiz çıkmıştı.

Mayk bu tepkinin tamamen duygusal olduğunu biliyordu. Yoksa doktoralı bir psikolog kesinlikle deli kelimesini kullanmazdı. Fakat, bir kadın olarak, hisseden bir yaratık olarak...

Fitz halâ onunla konuşuyor, fakat o-o, diye sözünü tamamlayamayan kız hıçkırmaya başladı.

Sabırla bekleyen Mayk hafifçe kızın saçlarını okşuyordu.

Çok kısa bir süre sonra:

— Sekiz yıl, dedi kız, sekiz yıl uğraştım ve şimdi o yok oldu.

— Yok olduğunu da nereden çıkarıyorsunuz? diye sordu Mayk.

Bunun üzerine başını kaldırıp Mayk'a bakan Leda:

— Mayk, o gerçekten size saldırdı mı? Dur, diye emrettiğiniz halde emrinizi dinlemedi mi? İşin adlı nasıl olmuştu? diye birkaç soru sordu. Mayk da ona, kamarasının önündeki karanlık koridorda olan biteni anlattı.

Tekrar hıçkırmaya başlayan kız:

— O yalan söylüyor, Mayk. Yalan söyleyebiliyor! dedi.

Mayk da başını sallamak suretiyle onu tasdik etti. Leda Crannon ta baştan beri Snookums ile, bir çocuk gibi uğraşmıştı. Onu eğitmiş, onun için endişe etmiş, başarılarını birlikte yaşamış ve onun mutluluğu için didinip durmuştu. Beyninin gelişmesini gözlemişti onun. Ve şimdi, hastaydı o, kayıptı. Leda da şimdi kendi kendine, bütün ailelerin yaptığı gibi —yanlış ne yaptım?— sorusunu sormaktaydı.

Sorulmayan bu soruya Mayk cevap vermedi, ama verseydi ne söyleyeceğini biliyordu. Buna benzer birçok durumlarda, ailelerin bir şeyi mutlaka yanlış yaptıkları iddia edilemez. Yetersiz malzeme veya düşük kalite gibi bir faktörün kullanılmış olması da buna neden olabilir. Bu durum insanlar açısından ele alınacak olursa, çocuğuna çok az bir miras devretmiş olacağını itiraf etmek zorunda kalan bir ailenin çocuğunun, eğitimde hata yapılmış olmasının açıklanmasından daha çok sarsılacağı söylenebilir.

Leda çocuğunu kaybetmişti, fakat Mayk ona, bu konuda yapabileceği hiçbir şeyi olmadığını söylemekten cekinmişti. Leda bu konuda hiçbir şey yapamazdı. Çünkü, birinci neden olarak, çözülmesi gereken ödevin malzemesi uygun değildi. İkinci neden ise, aslında kaybetmiş olduğu hiçbir şeyi yoktu. Halâ insani yaratıklarla değil, kuklalarla meşgul olmaktaydı.

Bu düşüncelerden sonra,

— Lanet olsun! diye fısıldayan Mayk, ağzının kızın kulağına yakın olduğunu farketmemişti.

— Evet, ya, dedi kız, sekiz yıl bu robotun beyninin doğru ve engelsiz işleyebilmesi için uğraştım. Akıllı ve mantıklı çocukların nasıl yetiştirildiklerini öğrenmek istemiştim. Bir teorim vardı ve bu teoriyi denemek istiyordum. Ya şimdi, cevapsız kalacağım, dedikten son-

ra, bir mendil alarak göz yaşlarını silmeye başladı. Elinden mendili alıp göz yaşı silme işini devralan Mayk:

— Bu teori ile neyi kastettiniz? diye sordu.

— Bunun artık önemi kalmadı. Fakat, üç robot kanununun değişik bir tarzıyla herkesin kendi dünyasında doğacağı fikrindeydim ve halâ da bu fikirdeyim. Bununla nereye varmak istediğimi biliyorsunuz. İnsanın kendi öz varlığını koruması gerektiğini bir yana bırakırsak, başkasını yaralamak, hatta öldürmek istemesi ve doğru olmayan şeyleri yapmaktan çekinmesi gerekir. İnsanın bu bilgilerle dünyaya geldiğine inanıyorum. Fakat, çocukların doğuştan sonra öğrendikleri şeyler, onları yoldan çıkarıyor. Her zaman kurallara uyma hususuna inanırlar, ama onları yanlış yorumlarlar. Bilmemki beni anlıyor musunuz?

Mayk konuşmaksızın evet anlamında başını salladı.

— Benim bu teorim doğru ise, o zaman örneğin, bir çocuk babasına karşı katiyyen itaatsiz olmaz. Aksi takdirde, babası durumundakinin gerçek babası olmadığına hükmetmiş olurdu. Babasının kendisini hiç dövmediğini çok erken yaşlarda farketmesi halinde, bu durum çocuğun kafasında baba olgusunu geliştiriverir. Fakat, bundan sonra ilk dayak yediğinde, şüphe duymaya başlar ve itaatsiz olur. Çünkü, artık bu adamın babası olduğuna inanamamaktadır. Düşüncelerimi kaba hatlarıyla aktarmakla beraber, beni anladığınızı umarım, dedi.

— Evet, karşılığını verdi Mayk. Leda'nın düşüncesi belki de tamamen sapık değil, diye düşündü; bildiği kadarıyla filozoflar, yüzyıllardan beri insandaki gerçek iyiliği işliyorlardı. Fakat, Leda'nın her nasılsa bu problemi yanlış ele aldığı duygusuna kapıldı. Buna rağmen onunla bu konuyu tartışmanın zamanı değildi. Leda biraz huzursuz olmuşa benziyordu ve Mayk da

onu gereğinden çok heyecanlandırmak istemiyordu.

Kendi iç dünyasında yaptığı bu yorumdan sonra Leda'ya şöyle bir soru sordu:

— Bu konuda Snookums'la birlikte çalıştınız mı?

— Evet.

— Sekiz yıl boyunca, değil mi?

— Sekiz yıl.

— Bilimsel olarak bildiklerini bir yana bırakırsak, Snookums'u bu derece değerli yapan bilgi bu mudur acaba?

Bunun üzerine hafifçe gülümseyen kız:

— Hayır. Elbetteki hayır. Yoksa bu saçma bir şey olurdu. Ona her şey programlanmıştır: Fizik, fizikötesi, kimya, matematik ve inanılmaz birçok şeyler. Dünyadaki birçok araştırma laboratuvarlarının bazı problemleri vardı ve Snookums bu problemlerle uğraşmış bir sistemdir. Benim üzerinde çalıştığım problem ona verilmedi; bu onu yanlış bir yola sevk edebilirdi. Bütün bunların artık hiçbir önemi kalmadı. O yalan söylüyor, dedi.

— Ne söyledi ki?

— İlk kuralı çiğnemediğini iddia ediyor; hiç kimseyi yaralamamış. Ve insanların emirlerini ise ikinci kurala dayanarak uyguladığı hususunda ısrar ediyor.

— Onunla konuşabilir miyim?

Hayır anlamında başını sallayan Leda:

— Fitz onunla ilgili bir analiz yapıyor. Bu yüzden beni bile dışarı çıkardı, dedi ve sertçe Mayk'a bakarak: Onu doğrudan doğruya yalancılıkla suçlamak istemiyorsunuz ya? Bu size yakışmaz. Benden de çok iyi biliyorsunuz ki, o yalnızca bir makinadır.Yapmak istediğiniz nedir, Mayk? diye sordu.

Hayır, diye düşündü Mayk, bu kız hala bu robotu insan olarak kabul ediyor. Aksi takdirde bir robotun bir insan gibi yalan söyleyemeyeceğini bilirdi.

Bu arada Leda:

— Gemide ne oldu, Mayk? diye sordu.

O da hafifçe:

— Lew Mellon öldü, karşılığını verdi.

Bu haber üzerine Leda'nın yüzünden kanın çekildiğini gören Mayk, genç kızın bir an için bayılacağını sandı, az sonra yanaklarının kızarmaya başladığını görünce rahatladı.

— Snookums, diye soludu kız.

Başını sallayan Mayk:

— Hayır. Galiba Vaneski'ye saldırmak üzereyken, bir şok tabancası ile şoke edildi. Bu olayın hayatına mal olmaması gerekirdi, ama buna rağmen öldü, diye konuştu.

— Aman Allahım, ben burada kahrolası bir makina için ağlarken, yukarıda zavallı Lew öldü, diyerek üzüntüsünü belirten Leda ellerini yüzüne kapadı ve kısık bir sesle: Artık göz yaşlarım bitti Mayk, ağlayamıyorum, dedi.

Mayk bir şeyler söylesem mi, diye düşünürken kapı açıldı ve Dr. Fitzhugh dışarı çıkarak kapıyı kapadı. Yüzünde garip ve ezik bir ifade vardı. Leda ile Mayk'a bakmış olmasına rağmen, onların ne durumda olduklarını anlamadığı belliydi.

Düşünceli bir pozda:

— Bir robotun ruha sahip olup olamayacağını hiç düşündünüz mü Mayk? diye sordu.

— Hayır.

Bu arada Leda da ellerini yüzünden çekerek gözlerini Fitzhugh'a dikmişti.

— Sorularımı cevaplandırmaktan kaçınıyor, diyen Fitzhugh: Sebep olarak da, sevgili Tanrım sorularınızı cevaplandırmama izin vermiyor, gerekçesini ileri sürüyor, dedi.

Kaptan Sör Henry Quill ölü doktorun kamarasının kapısını açmıştı, arkasında da Mayk vardı. Dünyaya döndükten sonra yakınlarına teslim edilmesi için doktorun eşyalarının paketlenmesi gerekiyordu. Kurallara göre, kişisel eşyaları ile uzay üssüne ait olan eşyaların tespiti iki subay tarafından yapılması lazımdı.

— Ölüm nedeni Pasteur tarafından belirlendi mi, Kaptan? diye sordu Mayk.

Başını sallayan Quill:

— Hayır. Fakat, otopsi yapmasına izin vermem için rica etmişti, karşılığını verdi.

— Kabul ettiniz mi?

— Hayır, cesedi morga kaldıracağız. Otopsi işini ise dünyaya bırakacağız, diyerek kamaraya göz gezdirmeye başladı.

— Otopsinin burada yapılmasına karşısınız, ama gemide üç tane suç zanlısına sahipsiniz.

Soğukkanlılığını muhafaza eden Quill:

— Gülünç olmayın, Mayk,» dedi.

—· Hiç de değil. Ben göğüs kafesine bir darbe indirmiştim, Pasteur güçlü bir uyuşturucu yapmıştı ona, Vaneski ise şok tabancası ile yere sermişti onu. Ve adam öldü. Bunun suçlusu kimdir?

— Muhtemelen herhangi biriniz değil elbet, bilakis üçünüz beraber, karşılığını veren kaptan Quill: Burada söz konusu olan şey, her üç olayın da görev sorumluluğu dahilinde yapılmış olmasıdır. Bu girişimlerde herhangi bir yaralama niyeti olmadığı gibi, öldürme amacı da kesinlikle yoktu. Elbetteki bir divan-ı harp mahkemesi kurulacak veya en azından bir soruşturma yapılacaktır. Fakat, kanaatimce siz ve diğer iki kişinin bundan zerre kadar korkacak bir şeyiniz yok, diye açıklamada bulunduktan sonra, Mellon'un masasından bir kitap alarak: Başlayalım, bay Gabriel. Yazı-

nız: Bir İncil, uluslararası bir ansiklopedi dizisi, İngilizce, otuz üç cilt ve bir de fihrist cildi.

Mayk kaptanın okuduklarını kaydediyordu:

— Oxford İngilizce dil sözlüğü - Webster, Tıp terimleri sözlüğü - Halberst, Canterbury ilahiyat sözlüğü, Hıristiyanlık ve sembolik mantık - Rahip K. F. Costin. Uzay tıbbı el kitabı.

Kaptan Quill kitapların başlıklarını okuyup getirilen sandığa istif ederken, listeyi tutan Mayk'ın hafızasında bir şeyler canlanmaya başlamıştı ve birden bire:

— Özür dilerim, şu kitaplara bakabilir miyim, Sör? diye izin isteyerek sandığın üzerine eğildi ve birkaç kitap çıkarıp aldıktan sonra, açılan sayfalara bir müddet bakınca: Vay canına! diyerek hayretini belirtti.

Bunun üzerine kaşlarını çatan kaptan Quill:

— Neler oluyor, bay Gabriel? diye sordu.

— Henüz emin değilim, kaptan, karşılığını veren Mayk, konuyu saptırarak elindeki kitapları kaldırdı ve: Bu, kitapları ödünç alabilir miyim? diye sordu.

— Şu aptalca soruyu sormama izin verin, bay Gabriel. Bu kitapları niçin istiyorsunuz?

— Onlara bir göz atmak istiyorum, efendim. Birkaç saat sonra iade ederim.

— Bay Gabriel, dün akşam olanlardan sonra, bazı şeyler çok garibime gidiyor. Elbette. Buyurun, alabilirsiniz, ama yarın sabah erken iniş yapmadan önce iade edilmelerini istiyorum.

Mayk kaptanın son sözü üzerine hayretle gözlerini açtı. Kaptan Quill ile seyir subayı von Liegnitz'in dışında ne kendisi, ne de başka biri uçuşun hedefini bilmiyordu. Dolayısıyla, söz konusu hedefe çok yaklaştıklarını hesaba katmamıştı ve kaptana cevap olarak:

— O zamana kadar iade edilmelerine gayret edeceğim, diye söz verdi.

— Pekala, öyleyse işimize devam edelim.

Sayım işini kırk beş dakikada bitirmişlerdi.

Bir uzay gemisinde her işe yetişmenin imkânı yoktu. Özür dileyen Mayk kamarasına gitti ve iki saat sonra Pete Jeffers ile konuşmak için subay gazinosuna bakmaya çıktı. Onu kamarasında bulamamıştı. Ancak, gerçekten de düşündüğü gibi, gazinoda masanın birinde yalnız başına oturmuş kahve içiyordu. Mayk içeri girince başını kaldırıp baktı ve yorgun bir edayla:

— Merhaba, Mayk, buyurun oturun, birlikte bir tek atalım, dedi.

Etrafa yayılan hafif bir koku, fincanda yalnızca kahve bulunmadığının delili idi.

— Hayır, teşekkür ederim Pete, ancak sizinle konuşmak istiyorum.

— Buyurun oturun. Bay Lew Mellon'un şerefine içiyorum, diyen Pete kahveyi işaret ederek: Bir yudum almak istemez misiniz? Onu birazcık yoğunlaştırdım, dedi.

— Hayır, teşekkürler. Sizinle Mellon hakkında konuşmak istiyordum. Onu iyi tanıyor muydunuz, Pete? diye sordu.

— Oldukça iyi; evet, doğru, oldukça iyi tanıyordum onu, karşılığını veren Pete: Dış görünüşüyle bana daima kusursuz bir adam olarak göründü, ama içinde nelerin dolaştığını bilemezdim, dedi.

— Bana da öyle geliyor, Pete. Bana, onun iyi bir İngiliz Protestanı olduğunu söylemiştiniz.

— Doğru.

— Peki, bunu nasıl anlamıştınız?

Bu soru üzerine alnını kırıştıran Pete:

— Aynen söylediğim gibi. Dini inceliyor, düzenli olarak kiliseye gidiyor ve dualarını okuyordu. Her bakımdan bir Hıristiyan ve centilmendi o, derken ses tonu kızgınca çıkmıştı. Sanki ölü arkadaşını küçük düşürmek istemişti.

— Peki, peki Pete, yalnız kızmak yok. Ben de onu fevkalade bir insan olarak kabul etmiştim.

— Aklını oynatıncaya kadar. Fakat, bu durum herkesin başına gelebilir, dedi.

— Mutlaka. Ama benim öğrenmek istediğim —lütfen tekrar kızmayınız— daha önce herhangi bir dengesizlik alameti gösterip göstermediği hususudur?

— Mesela?

— Kafama takılan şey, onun bir fanatik mi, yoksa sofu bir mezhep mensubu mu veya benzeri bir şey mi olduğudur.

— Hayır, bu sorunuza cevap vermem doğru olmaz. Çünkü o bu konuda pek konuşmazdı. Bunu siz de farketmişsinizdir. Bir papaz gibi davrandığını hiç görmedim. Sigara kullanır, ara sıra bir bardak şarap, hatta bazen kokteyl bile içtiği olurdu. Ayrıca ağır şakalar karşısında bile sinirlerine hakim olurdu. Ancak, şakanın çok ileriye gittiğini anladığı zaman, bulunduğu yeri terk ederdi.

— Evli olmadığı malum, diyen Mayk: Çevresi var mıydı? diye sordu.

— Elbette. Dans etmeyi seven, kadınlardan hoşlanan bir adama benziyordu.

Ansızın:

— Pete, vaktiniz varsa, ben de birlikte içmek istiyorum, diye konuştu Mayk.

— Memnuniyetle, diyerek sırıtan Pete Jeffers iki fincanı kahve ile doldurarak her birine birer ölçek konyak döktü ve birini Mayk'a uzattı. Konuşmadan içmeye başladılar.

Mayk on beş dakika sonra Leda Crannon'un Dr. Fitzhugh ile paylaştığı odadaydı. Leda yalnızdı.

— Şimdi nasılsınız? diye sordu kıza.

Zoraki gülümseyen Leda:

— Kendimi oldukça bitkin hissediyorum, karşılığını verdi.

— Büyüleyici bir görünüşünüz var, diyen Mayk abartmıyordu. Yorgun ve gergin görünmesine rağmen, güzelliğinden hiçbir şey kaybetmemişti.

— Teşekkür ederim, Mayk. Sizin için ne yapabilirim?

Bir sandalye çekip kızın yanına oturan Mayk:

— Fitzhugh nerde? diye sordu.

— Herhalde Snookums'tan bilgi almaya çalışıyor. Bir robotun ruha sahip olması çok korkunç, Mayk.

— Bu konuda konuşmak sizi rahatsız eder mi?

— Hayır, Mayk.

— İyi, öyleyse şu soruma cevap verin: Snookums İngilizce okuyabiliyor mu?

— Elbette. Ayrıca, Rusça, Almanca, Fransızca, Çince ve dünyadaki ana dillerin çoğunu da.

— O halde bir kitabı okuyabilir demek?

— Evet. Fakat, ancak eline verildiği ve konusunu alması gerektiği doğrultusunda direktif verildiği takdirde.

— Güzel, şimdi Snookums'un ilk defa herhangi bir alanda komple bilgilere sahip olduğunu farzedelim. Sonra, bu bilgi alanının kendi içinde tamamen mantıklı, bağıntılı ve akla uygun olduğunu kabul edelim. Hatta, bu alanın sembolik mantıkta kullanılan bir dizi prensip ve okutma sistemine indirgenebileceğini de var sayalım.

— Peki, sonra?

— Bir de, bir an için bu bilgi alanının milyonlarca insan tarafından kullanıldığını, fakat bunların çoğunun kullandıkları bu bilginin anlamını bilmediğini kabul edelim. Snookums böyle bir bilgi alanı ile uğraşabilir miydi?

— Tabii, niçin olmasın? karşılığını verdi Leda.

— Taşıdığı bu bilgi ile hiç deney yapma imkânına sahip olmasa bile mi? Bunun için gerekli olan teçhizat kullanım alanına sunulmasa bile mi?

— Astronomi fiziği gibi bir şeyi mi kastediyorsunuz?

— Hayır, düşündüğüm kesinlikle bu değil. Astro fiziksel bir teorinin doğrudan doğruya teste tabi tutulmasının mümkün olmadığını bilyorum. Şu ana kadar hiçbir insan laboratuvarda yıldız imal edememiştir. Ben daha çok, ne olursa olsun, Snookums'un kontrol edemeyeceği veya deneylerle açıklığa kavuşturamayacağı bir sistemden söz ediyorum. Kısaca ifade edecek olursak, fiziksel dünya ile bağıntısı olmayan bir sistemi kastediyorum.

Bunun üzerine düşünceye dalan Leda:

— Bu varsayımlara göre, Snookums bu alanda çalışacak olsa, sonunda mahvolacağı görüşündeyim. O deney yapmak için yaratılmıştır ve bu da ona uzun süre yasaklanırsa, o da irade sisteminin optimal sınırlarını aşar, dedi ve yutkunduktan sonra: Eğer aşmadıysa tabii, diye ilave etti.

— Bu konuyu düşündüm, hem de yalnız değil, dedi Mayk.

Bu arada kızan Leda aniden:

— Bu sistemin adı nedir, Allah aşkına? diye sordu.

— Size yabancı olmayan bir şey.

— Neden söz ediyorsunuz siz?

— İlahiyattan. Snookums'a tam anlamıyla Hıristiyanlık bilgileri pompalanmış, bütün mesele bu. Her yönüyle bir ilahiyat. Bu ilahiyatın rahip Costin tarafından belirlenen sembolik kavramları mantığın sade bir neticesi olup, bu mantık geçen iki bin yıl boyunca tesis edilmişti. Snookums bu kavramları, Costin'in eseri olmadan bile matematiksel sembol ve denklemlere dayandırabilirdi.

Bunları söyleyen Mayk, Mellon'un kamarasından al-

dığı kitabı Leda'ya göstererek sözlerini şöyle sürdürdü:

— Bir robotu altetmek için ruha ihtiyaç olmadığı gibi, duygulara da gerek yoktur. Fakat, deneysel maksatlara uygun düşmeyen kavramlarla yolunu şaşırması sağlanabilir. Bu durumda gerçek anlamda bir deli olması gerekirdi, ama henüz olmadı.

Şaşkın bir şekilde ona bakan Leda:

— Fakat, diye bir şeyler söylemeye yeltendi: Niçin, biliyor musun? diyen Mayk sözünü kesti.

— Hayır.

— Çünkü, Snookums deney yapabilecek bir şeyler buldu. Teolojik deney yapma hırsı için maddi bir kaynak keşfetmişti.

— Hayreti büyüyen Leda:

— Bu ne olabilir ki? diye sordu.

— Ben, dedi Mayk, ben Michael Raphael Gabriel. Ben bir meleğim; baş melek. Hatta, gerçekte üç büyük melek de benim. Snookums herhalde beni bu şekilde kabul ediyor.

— Fakat, bu saçma düşünceye nasıl kapıldı?

— İlk etapta İncil'den hareket ederek, karşılığını verdi Mayk.

— Bütün bunları bizzat kendisi tasarlayabilir miydi acaba?

— Mümkündür, ama yine de kuşkuluyum. Sözcüklerle de olsa, ona bir melek olduğum söylenmiştir, dedi.

— O kitabı görebilir miyim? diyen Leda Hıristiyanlık ve Sembolik Mantık adlı kitabı Mayk'ın elinden alarak orta yerden açtı ve: Birinin böyle bir çalışma yapmış olduğunu bilmiyordum, dedi.

— Ohoo, bu kitap yayınlandığı zaman ortalığı bir ölüm heyecanı sarmıştı. Bazıları, Hıristiyanlık ilminin gerçek oluşu nihayet matematiksel olarak ispatlanmıştır, diye iddia ediyorlardı, öyle ki, bütün gerçekçi

düşünürler bu iddiayı kabul etmekle karşı karşıya kalmışlardı.

Kitabın sayfalarını karıştıran Leda:

— Matematiksel yoldan ispatlanabildiği için, oklid geometriyi doğru olarak kabul eden insanlar gibi, buna da inananların var olduğuna bahse girerim, dedi.

Başını sallayan Mayk:

— Piskopos Costin yalnızca Hıristiyanlık dinindeki aksiyomların kendi içlerinde mantıklı olduklarını ispatlamıştır. Daha fazlasını yapamazdı veya yapmak istemedi.

— Peki, bu kitabın Snookums'a verildiğini nerden biliyorsunuz?

— Sayfalara baksanıza, Snookums'un metal parmak izleri görülmektedir. İnsan parmağı böyle izler bırakamaz. Mellon'un iki kitabı daha buna benzer bir tahribata uğramıştır.

Bu açıklama üzerine hayretle başını kaldıran kız:

— Ne, bu kitap Lew Mellon'a mı ait? diye sordu.

— Evet, öteki ikisi de; bir İncil ile bir ilahiyat sözlüğü. Hepsi aynı biçimde buruşturulmuş.

Gözleri parlayan Leda:

— Ama niçin? Niçin böyle bir şeyi yapsın?

— Bunun ne için yapıldığını bilmiyorum, diye yavaş bir sesle karşılık veren Mayk: Fakat, iyi niyetle yapılıp yapılmadığı konusunda kuşkuluyum. Bu durum esrarengiz bir olay gibi halâ sırrını koruyor. Leda, bu konuda haklıysam, Snookums'un garip davranışları bu duruma bağlıysa, onu iyileştirebilir misiniz? diye sordu.

Tekrar kitaba bakıp başını sallayan Leda:

— Sanırım evet. Fakat çok fazla bir çalışmayı gerektirecek. Bu konuyu Fitz ile konuşmalıyım. Ancak, bu kitaba ve diğer ikisine ihtiyacımız olacak, dedi.

Hayır anlamında başını sallayan Mayk:

— Kitapları veremem, ama fotokopilerini çekebilirsiniz, dedi.

— Öyle yapayım bari, fakat bu iş kitap başına takriben iki, üç saat kadar sürer.

— Öyleyse elinizi çabuk tutun. Yarın sabah erken ineceğiz.

— Biliyorum. Kaptan Quill bu konuda bilgi vermişti bize.

— İyi öyleyse, diyen Mayk ayağa kalktı ve, ne yapacaksınız? Snookums'u bu konuyu tamamen unutması doğrultusunda mı ikna edeceksiniz? diye sordu.

— Aman Allahım, tabii ki hayır! Bu durum hafızasına işlediği diğer bütün bilgilerle çok sıkı bağıntılıdır! Kısmen bilgi kaybına uğratılabilir, ama tüm bilgi hazinesini bu şekilde almak onu mahveder. Kerpetenle bir diş çekilebilir, fakat aynı şeyi kör bağırsakta yapmaya kalkışmak hastayı mutlak bir ölüme götürür.

Gülerek:

— Anlaşıldı, diyen Mayk, tamam, diğer kitapları da size sağlayacağım. Siz de hemen fotokopilerini çektirirsiniz. Fakat, lütfen dikkatli olun, dedi.

— Teşekkür ederim, Mayk.

Mayk koridor boyunca yürürken içinden lanet okuyordu. Olayları kendi seyrinde bırakmış olsaydı, Leda' nın Snookums'tan ayrılması belki de mümkün olacaktı. Ya şimdi, ilgisini tekrar uyandırmıştı. Fakat, bu işin aslında başka bir yolu da yoktu.

***

Branchell hedefinin çevresindeki bir yörüngede bulunmaktaydı. Mürettebat söz konusu gezegene inmeden önce esaslı bir testten geçirilmişti.

Bu gezegen rahat bir yer olmayıp, büyüklüğü bakımından dünyaya benzetilebilirdi, ama başka bir benzerlik bulmak mümkün değildi. Güneş biçimli bir yıl-

dızın çevresindeki yörüngesinin uzaklığı yaklaşık 880 000 000 kilometre idi. Bu da gösteriyor ki, kendi güneşine olan uzaklığı, Jüpiterin bizim gezegen sistemimize olan uzaklığından biraz daha fazlaydı. Bu gezegenin havası soğuktu; korkunç derecede soğuk. Ekvatorunun öğlen sularındaki sıcaklığı sıfırın üstünde 180 dereceye varıyor ve kutuplara doğru daha da yükseliyordu. Bu gezegeni kaplayan H_2O beyaz kristalimsi bir mineral şeklinde olup, bu mineral yapı yapmaya elverişli bir maddeydi. Buradaki atmosfer tabakası; metan, amonyak ve hidrojen maddelerinin karışım oranı çok az bir çekim kuvvetine sahip olduğu için, başka rakamlar verse de, Jüpiterin atmosferi ile aynıydı. Bu gezegen, atmosferinde dünyadan çok daha fazla hidrojen tutabilmekteydi; yani moleküllerin ortalama termal hızı oldukça düşüktü. Oksijene muhtaç bir canlının bu buzlu yüzeyde gelişmesi mümkün olmadığından, atmosferde bulunmayan oksijen, buzdaki hidrojen ve yüzey kütlesine bağlantılı olarak hapsedilmişti.

Bu gezegeni ilk olarak keşfetmiş olan uzay gemisi buraya Buzdağı ismini vererek, bunu ebedileştirmek için şanslı bir çavuşa vaftiz merasiminde: Robert Eisberg adı kondu, bu çavuş kâşif geminin mürettebatından biri oldu ve bu çavuş espri dolu bir kaptanın komutasına girdi.

Bu buz dağının, potansiyel bakımdan tehlikeli bir hal alan Snookums için ikametgâh olarak seçilmesi iki sebebe dayanıyordu; birincisi, maddenin mahvedici nitelikteki problemini gerçek anlamda çözdüğü takdirde, en kötü ihtimalle bu faydasız gezegeni havaya uçuracaktı. İkincisi; bu gezegendeki enerji sarfiyatı ile ilgili şartlar Frostbeule üssündeki şartlarla aynıydı. Sıcaklığın yalnızca 175 dereceye düşürülmesi gerektiği za-

manlar, elektronik beynin helyum çözeltisini soğutmak son derece kolay olacaktı.

Multhaus sıkıntılı bir şekilde iniş programındaki sayılara baktı.

Yan taraftan ona bakan Mayk:

— Ne oldu, Multhaus? İnsanı büyüleyecek bir şey yok mu? diye sordu.

— Bu manzaranın hoşuma gittiğini söyleyemem, ama gitmediğini de.

Bu sözü söyleyen Multhaus rapor çetelesine bakarak diliyle dudaklarını sıvazladı. Sanki geçen geceki olaylar hakkında soru sormaktan kendisini yiğitçe alıkoyuyormuş gibi bir hisse kapıldı ve sözlerini şöyle sürdürdü:

— Hoşuma gitmeyen şey, yalnızca jet tertibatı olmadan yapılacak olan inme olayıdır efendim, dedi.

— Bu durum benim de hoşuma gitmiyor, diye ilave eden Mayk: Fakat, başka bir şekilde inemeyiz. Jet tertibatı olmadan havalanabildiğimize göre, bunsuz da inmeyi başaracağız, dedi.

— Evet efendim, diye karşılık veren Multhaus, ama dünyadan manyetik alana, doğru bir açıyla havalanmıştık. Burada ise yüzeye doğru ineceğiz, dedi.

— Doğru, diyen Mayk, peki, ya ne yapalım? Motorlarla uğraşmamız gerekmediği takdirde, bunun hiç önemi yok. Gerçi bu gemi ile bir daha havalanamayız, ama bu da zaten ön görülmemiştir, dedi de: Kafanızı yormanıza gerek yok, Multhaus. Bir geminin yok olmasına tahammül edemediğinizi biliyorum, ama bu durum ta baştan itibaren bu gerçeklere göre ayarlanmıştır. Bunun gibi bir şans bir daha asla elinize düşmez, diye ilave etti.

Bu sözler üzerine denediği halde kendisini sırıtmaktan alıkoyamayan Multhaus:

— Peki, komutan. Uyuyan içgüdümü uyandırdınız.

Bir uzay gemisini enkaza dönüştürme doğrultusundaki gizli isteğim açığa çıkmış bulunmaktadır. Kendimi bundan alıkoyamıyorum. **Delirdim mi**, ne? diy konuştu.

— Henüz değil, diye gülerek karşılık verdi Mayk.

— Fakat, gaz tabakasının kırılması belli ki ölüme neden olacak, diye fikrini söyleyen başçavuş: Bu bir anlık kırılma olayında..., şeklinde devam ederken sözünü kesen Mayk:

— Tabii ki bu olay bizi birazcık sarsacak, ama bunu da atlatacağız. Şimdi yallah iş başına, dedi.

— Başüstüne efendim, karşılığını verdi Multhaus.

Bu buz dağındaki denizler sıvı metandan ibaret olup, bunun da içinde çözük amonyak vardı. Bu madde ekvatorun yakınlarında akıcı bir haldeydi; kristal amonyak kuzeyde donmuş bir tuz kütlesi oluşumundaydı.

Bilgi işlem şirketinin laboratuvarları için öngörülen ve kuzey yarı küredeki 40. enlem derecesinde olup, dünya ile kıyaslanacak olursa, bu yerin kendi ekvatoruna uzaklığı yaklaşık New York'un veya Madrid'in ekvatora olan uzaklığına tekabül ediyordu. Branchell bu buz dağının manyetik alanını bir açıyla delip geçecekti, ama ekvatora doksan derece düşen bir açıyla değil. Üssün her iki kutuptan herhangi birinde kurulma imkânı olsaydı, iniş çok daha rahat olacaktı, ama oralarda sabit olan bir kara parçası yoktu.

Mayk da Multhaus gibi, inişin bir jet fren sisteminin yardımı olmaksızın yapılmasını karışık duygularla değerlendirmekteydi, ancak geminin bu zorlanmaya dayanacağından oldukça emindi. Kafası bu düşüncelerle meşgulken köprüye çıkarak içeri girdi ve iniş programını Quill'e verdi. Kaptan kendisine verilen programa bir göz attıktan sonra, yazı masasının üstüne koydu.

Bu arada Mayk:

— Başaracak mıyız efendim? Fireball geldiğini bildirdi mi? diye sordu.

Evet anlamında başını sallayan Quill:

— Fireball atmosferin dışındaki bir yörüngeye girmiş bulunmaktadır. Kaptan Wurster, buradaki işimiz bittiği zaman aşağıya bir füze göndererek bizleri aldırtacak, diye karşılık verdi.

Fireball uzay gemisi ağır Branchell'den daha hızlı olduğu için, dünyadan daha sonra hareket etmişti, ama buzdağına daha önce varmıştı.

Bu arada verilen anons şöyleydi: Dikkat! Dikkat! Üçüncü uyarı! Bir dakika içerisinde bir iniş yörüngesine geçeceğiz! İniş bir dakika sonra başlayacak!

Branchell altmış dakika sonra logaritmik gecikmeli inişini buzdağının yüzeyine doğru yapmaya başladı.

Jet sistemli bir gemiyi indirmek kolay bir iş değil, ama böyle bir gemide hiç olmazsa bir iyon füzesi vardır. Gezegenlere iniş için belki bir gün bir ilerleme tahriği icat edilir, lakin şu ana kadar yapılmış olan bütün iniş manevraları, bir defasında birisi tarafından ifade edildiği gibi, %50 oranında salt enerji, %50 oranında da dua ile gerçekleşmişti. Ayrıca on dokuzuncu yüzyılda keşfedilen ilk deney uçağından beri, bütün uçan cisimler için geçerli olduğu üzere, iniş kalkıştan daha tehlikeliydi. Havalanan cismin mutlaka inmesi diye bir şey yoktu, ancak inmesi gerektiği zaman, büyük zorluklar ortaya çıkar.

Buzdağının gaz tabakası dünyanınkinden iki bakımdan farklılık arzetmekteydi. Birincisi; iyonlu ışın kaynağı, yani ana yıldız buzdağına, güneşin dünyaya olan uzaklığından daha çok uzaktaydı ve bu durum toplam iyonlaşma olayını son derece düşürmüştü. İkincisi; buzdağının dış atmosferi, pratikte oksijen ve azota oranla daha kolay iyonlaşabilen hidrojenden ibaretti. Ayrıca, güneşin mor ötesi ışınlarını süzecek herhangi bir

ozon tabakası olmadığından, iyonosfer, gaz tabakasının alt kısmında daha çok kalınlaşıyordu.

Branchell üst atmosferin kenar bölgelerine daldığı zaman, uzaydakinden daha değişik bir tepki göstermişti. Fakat, iyonosferin kenar tabakalarına, ince dağılımlı proton tabakasına, bu tabakaya doğru akan aşırı faal ve aynı zamanda gaz tabakası olarak da bilinen iyonların akım alanına daldığı zaman, kamçı yemiş bir at gibi şaha kalkıyordu. Duyulacak derecede içten dışa akseden sarsıntının gürültüsü, sanki bir enstrümanın kontrabas telleri birisi tarafından inanılmaz bir hızla çalınıyormuş hissini veriyordu.

Branchell'in işletme sistemini tahrip eden iyonosferin yoğunluğu değil, bilakis büyüklüğüydü. Tabakası o kadar kalındı ki, gemi yüksek hızına rağmen, bu tabakayı yeterince çabuk delip geçemiyordu.

Kızgın bir demir parçaya çok kısa bir an için dokunmak mümkün olduğu halde ve bu süre zarfında hiçbir şey hissedilmediği halde, çok küçük bir patates otuz saniye süresince tutulacak olsa, hiç şüphesiz ki bir yanma olayı meydana gelir.

Branchell'in durumu buydu işte. Dünyadan kalkış yaptığı zaman, iyonosferi salise gibi kısa bir sürede geçmişti. Gerçi bu geçiş anında da etkilenmişti, ama bu alanda herhangi bir hasar görmeyecek kadar kısa kalmıştı. Buna karşılık buzdağındaki şartlar tamamiyle başkaydı. Yüksek enerjiden hasıl olan düşük frekanslı bir sinüs titreşimi gemiyi omurgasına kadar sarsarak, sarsıntının büyümesini sağlıyordu.

Bu arada, Dr. Morris Fitzhugh'un küfür ve yalvarışları mikrofonu kaplamıştı. Kaptan Quill ise, diğerlerinin kara kara düşüncelere dalmalarına fırsat vermeden önce, anons devresini kapatarak Fitzhugh'u dinlememişti. Robot uzmanı kendisini hiç kimse duymayacağı için, artık istediği kadar hızlı bağırabilirdi.

Bu sırada işletme ünitesinin anons mikrofonundan şöyle bir soru sormuştu kaptan Quill:

— Geminin durumu nasıl?

Mayk bu sorunun kendisine yöneltildiğini bildiği için şöyle karşılık vermişti:

— Başaracak, kaptan başaracak. Beş kademeli aşırı bir zorlamayı hesaba kattım. Gemi bu inişi başaracak.

— İyi, diyen Quill mikrofonu kapadı.

Derin bir nefes alan Mayk'ın gözleri halâ devamlı yükselmekte olan skalanın gösterge ibresinin üzerindeydi. Bunların çoğu çoktan maksimum zorlanma durumunu gösteren kırmızı işaretleri aşmışlardı. Skalanın düşük toleranslı ölçülere göre ayarlanmış olduğunu, ancak ibrelerin de gerçek maksimum sınıra ulaşmalarının pek uzak olmadığını bilen Mayk, derin nefes alarak nefesini tutmuştu.

Sözde insana düşman olmayan dünya gezegenindeki Antarktika bölgesi, yeryüzünün adım adım en öldürücü yeridir. Dünya, sahip olduğu kütlenin ekseriyeti bakımından hoş ve rahat bir gezegen olmakla beraber, Antarktika'nın insanlar için hiçbir cazibesi yoktur.

Bu durum buzdağında başkadır; bu gezegenin en iyi durumu Antarktika'nın korkunçluğunu birkaç kez katlayacak derecedeydi. En kötü durumdaki tasviri ise, ani bir ölümü, daha zararsızı yavaş bir ölümü sağlamasıydı. Buzdağı gerçekten çok kötü bir gezegen olmasa gerekti. Bunun yanısıra Jupiter, Satürn, Uranüs veya Neptün insana çok az bir ağrı çektirerek, ani bir ölüm sağlayacak nitelikteydiler.

Hayır, buzdağı nahoş bir yer değil, sadece tek yönlü kültürün sıkıntısıdır. Elbisesiz bir insan bir an için buzdağının yüzeyine bırakılsa —yüzeyin herhangi bir yerine— ölür gider. Bu olayın en korkunç yanı, bu insanın ölümü hissedecek kadar yaşayacak olmasıdır.

Şüphesiz ki, insan orada daha fazla da yaşayabilir,

ama bunun için gerekli donanım ile zekâya sahip olması gerekir. Branchell'in dış alanında, gemi kütlesini yerçekiminin zorlamasına karşı koruyan bir tüp —yalnızca tek bir tüp— işlev dışı kaldığı için, gemi yörüngeden çıkmıştı. Bu tüp, uzay gemisi gezegenin yüzeyinden yaklaşık yüz elli kilometre yüksekte olduğu sırada patlamıştı. O zaman gemi derhal alçalıp, yükselmiş ve tekrar alçalmıştı.

İşlev dışı kalan tüpün görevi motorlarca üslenince, gemi merkeze doğru toplanarak, buzdağının yüzeyine tam anlamıyla olmamakla beraber yumuşak bir iniş yapmıştı. Bu sırada kaptan Quill anons vasıtasıyla işletme ünitesindeki Mayk'a şunları söylemişti:

— Üs'ten yaklaşık yüz altmış kilometre uzağa iniş yaptık, bay Gabriel. Herhangi bir mazeretiniz var mı?

— Hayır, efendim, hiçbir mazeretim yok.

***

Bir oksijen - azot püskürtüsü bir hidrojen - metan atmosferinde yakılacak olursa, çıkacak olan alevin, bir hidrojen - metan püskürtüsünün bir oksijen - azot atmosferinde yakılmasıyla elde edilen alevden pek farklı olmayacağı görülür. Yanan bir alev, yandığı sürece elektronların nasıl sıçradıklarına aldırmaz.

Bu durum Mayk'ı, katlanmak zorunda olduğu aşırı baş ağrılarına sevketmişti.

Branchell'in inişinden üç gün sonra, Snookums'u teftiş etmek için Buzdağı'nda kurulmuş olan üs'ten öncü bir heyet gelmişti. Heyetin başı geniş omuzlu, gür - simsiyah saçlı ve mahzun bakışlı birisiydi. Adı Treadmore olan bu adam kaptan Quill'e, yapılacak çok iş olduğunu anlatırken, yüz hatlarındaki mahzuniyet daha da artmıştı. Müzakereye katılması daha önceden rica edilen Mayk, bu mühendisi susarak dinlemekteydi.

Mayk'ı yavaş yavaş sıkmaya başlayan subay gazi-

nosu, Treadmore'ın sesinin yankı yaptığı kubbeli bir mezar gibi gelmişti ona. Şöyle diyordu mühendis kederli bir anlatımla:

— Geminin inişinin son derece zor olacağı ve son üssü asıl garnizonunun yirmi ile elli kilometre açıklarında beklememiz gerektiği hususunda elbetteki uyarılmıştık. İlk garnizonumuzun ön görülen bu mesafesi dahiline iniş yapmak için elinizden hiçbir şeyin gelmemiş olduğunu elbetteki biliyorum, ancak bu durum ek bir işi gündeme getirmektedir. Tüm teçhizatın nakli için yüz elli dört kilometrelik bir mesafe oldukça fazla olmakla beraber, bu yol aslında yüzeyin niteliği bakımından daha da uzun ve zorludur.

Bütün bu lakırdılar dönüp dolaşıp, gezegenin yörüngesinde tur atan Fireball gemisi ile, mürettebatın ancak bir kısmının geri götürülebileceğine bağlanıyordu. Fireball'ın diğerlerini de bekleyecek olması halinde, küçük bir yükü ek masraflarla dünyaya sevk etmenin hiçbir anlamı olmayacaktı. Bu da, hepsinin üç ile dört hafta daha burada kalması demekti. O halde yeni bir üssün kurulması için herkesin canla başla çalışması gerekecekti.

İniş yapmış olan Branchell'i hedef alınan noktasına, yani yüz elli kilometre daha uzağa uçurmanın mümkün olmadığı apaçıktı. Sahrada kalmış bir denizaltı anında bazı yerlerinden de tahrip olmuştu.
gibi, kayıcı işletmesiyle baş başa çaresizdi. Ayrıca, iniş

Söz konusu üssün Snookums'un çevresinde kurulması gerekiyordu. Çünkü, bu robot sonunda bu teşebbüsün ne olduğunu anlamıştı. Branchell'in tahrik reaktörü bu daimi üs'sün enerjisini sağlayan bir kaynak olacaktı.

Aslında her şey o kadar kötü de değildi.

Treadmore'ın idaresindeki yardımcı üs gerçekten iyi donatılmıştı. Taşımacılık işleri için bir tepkili uçak,

birkaç helikopter ile balon lastikli on beş çekicinin yanında montaj işleri için akla gelebilen her türlü tahrik mekanizmalı makinalar mevcut idi. Bütün araçlar sıvı HNO_3 ile çalıştırılıyordu; bu maddenin, ekseriyetini metanın oluşturduğu bir atmosferde kullanımı son derece elverişliydi. Turbo uçağa varıncaya kadar bütün bu araçlar, geçen yüzyılın benzinli hava motorları gibi, ateşleme sistemi ile donatılmıştı.

Bu girişimin en tatsız tarafı, tüm malzemenin son derece tehlikeli bir alanın üzerinde yüz elli kilometre uzağa aktarılmalı zorunda olmasıydı.

Treadmore yüzünü kötü huylu bir kapı zağarı gibi ekşiterek:

— Fakat, bunu başaracağız, öyle değil mi? diye sordu.

Herkes sıkıntılı bir pozda evet anlamında başını salladı.

Mayk hiç hoşuna gitmeyen bir görevi üstlenmişti: Branchell'in tahrik reaktörünü söküp, sabit bir jeneratöre takacaktı. Bu aktarma işi çok zor bir şey değildi; prensipte bir otomobil motorunu sökerek, onu bir akım jeneratörü haline dönüştürmekten başka bir şey değildi. Hatta buradaki işlem daha da kolaydı. Çünkü, Branchell'in motorları yüksek bir çıkış gücüne ayarlanmış durumdaydı. Fakat, Michael Raphael Gabriel'in hiçbir şeyi yoktu. Uzay gemisinin tahrik mekanizmasını akım üreten bir mekanizmaya dönüştürmek ona, turbo elektronik bir jeneratörü bir cep lambası için akım kaynağı olarak kullanmak gibi bir şey geliyordu. Gereksiz bir israf.

Ayrıca atmosferde bulunan çok az miktardaki hidrojen de arada bir zorluk çıkarıyordu. Öyle akıl almaz yerlere sızıyordu ki, buralara ne metan, ne de amonyağın ulaşması mümkündü. Hidrojeni bir keresinde birisi hamamböceği elementi diye nitelemişti. Çünkü,

H_2 molekülleri aynı bu böcek gibi, arzulanmadıkları yere değil, bilakis kesinlikle beklenmedikleri yere sızıyordu. Bu küçük moleküller sıcak havada kristalimsi quars ve çelik tarafından sağa solasızmaya zorlanmaktaydı.

Şüphesiz ki, buzdağındaki sıcaklık böyle bir duruma sebep olmaktan çok uzaktı, ama normal sızdırmazlık önlemleri de hidrojeni zaptedemiyordu. Ayrıca hidrojen ile metanın renksiz, kokusuz ve tatsız olduğu düşünülürse, her şeyin olabileceği kanaatine rahatlıkla varılabilir.

Hiç kimsenin yaşamını yitirmemiş olmasının tek sebebini, uzay gemisinin varlığında aramak gerekir.

Uzay birliğinin elinde dünyanın kara, deniz ve hava mücadele güçlerinden başka, diğer insanlara karşı gösterilecek uzun bir savaş tarihi yoktu. Bir uzay savaşı hiç olmamıştı ve yapılan tahminlere göre de hiçbir zaman olmayacaktı.

Fakat, uzay birliği kendine özgü bir usul ile savaşmaktadır. Uzayın hava boşluğuna ve diğer gezegenlerin sevimsiz atmosferlerine karşı savaşırken silah olarak makina, zekâ, bilgi ve cesaretten yararlanmaktadır. Bu savaş, bazen kaybedilmiş, bazen de kazanılmıştır, ama mücadele yine de devam etmektedir. Bu konuda sonuca gitme veya başarma ümidi diye bir an yoktur. Bu olayın bir değerlendirmesi yapılınca, bu savaşın, insanın çağrılmadığı halde zorla gelen ve saldırgan olarak görülmediği tek savaş olduğu anlaşılır.

Bu bir savunma savaşı da değildir; ne uzay, ne de gezegenler insana saldırmış değillerdir. İnsan uzaya ister istemez el atmıştır, çünkü o uzaydadır. Burada tamamen başka bir savaş söz konusudur. Başka, ama yine de bir savaş.

Uzay birliği buzdağında katlanılan savaşa benzer mücadelelere alışmıştır. Bu birlik insan kaybetmek

için, fakat daha ziyade insan kurtarmak için tesis edilmiştir.

***

Mayk Branchell'in yük için kullanılan hava kanalına girerek, dış kapı kapanıncaya kadar küçük kabinde bekledi. Uzay elbiseli sekiz adam daha aynen kendisi gibi gözlerini kapıya dikmişlerdi.

Bu sekiz adamdan biri olan Multhaus Mayk'a dönerek:

— Bu meret on beş dakika içerisinde kapanmasını beklemeyecek derecede çabuk kapanırsa son derece sevinmiş olacağım, komutan, derken sesi Mayk'ın kulaklarına titrek bir dalgayla gelmişti.

Normal bir konuşma için yorgun görünen Mayk:

— Evet, karşılığını vermişti.

Uzay gemisini sökmek ve yeni üssün bir parçası haline getirmek için, geçen sekiz dakika hiç birisini sevindirmemişti. Nihayet kapı kapandı ve pompalar çalışmaya başladı. Gemidekiler üçüncü tip uzay elbiselerini giymişlerdi; her çevre, akla gelebilen her acil durum için değişik bir elbise geliştirilmişti; elbetteki bu durumlar için böyle bir elbise bulunduğu takdirde. Henüz hiç kimse güneşin içinde kalmak için bir elbise tasarlamamıştı, ama böyle bir maceraya atılmaya karar verecek hiç kimse de çıkmamıştı.

Bu elbiselerin çoğu ancak uzayın havasız boşluğunda kullanılabildiği için, bunlara istisnasız olarak uzay elbiseleri denmekle beraber, ekserisi bu iş için tasarlanmamıştı. Bir nolu elbise, hemen hemen deriye yapışan hafif ve kolay taşınan bir giysi olup, gerçek uzay elbisesi olarak tanımlanmaktaydı. İki sabit nokta arasındaki uzay çalışmaları için ideal bir giysiydi; çünkü orada minimum oranda ışıma olayının yanında hava olmadığı gibi, hemen hemen yer çekimi de yoktu. Gök

cisimlerinden çok uzakta olan bir boşlukta bulunan uzay gemilerindeki harici ısılar için bir nolu uzay el bisesi, kullanıma uygun düşen bir giysiydi.

Ancak, uzaydaki görevini yerine getiren bir elbise nin diğer gezegenlerde de kullanılması gibi mutlak bir zaruret yoktu. Bir uzay elbisesi ne bir mars, ne bir venüs, ne bir triton ve ne de bir başka gezegen el bisesi değildir.

Üç nolu elbise buzlu fakat, buna karşılık nüfuz etmeyen bir atmosfere karşı koruyuculuk görevi görüyordu. Pompalar hava koridorundaki metan atmosferi emince şişmeye başladılar ve sonra amonyaklı karda sınırsız bir kullanım imkânı veren azot kabinini kaplayarak geriye kalan ve yanıcı özelliği olmayan gazları genleştirerek zararsız bir şekilde yoğunlaştırdı.

Bu karışım da pompalanarak tahliye edildikten sonra, odadaki hava yaklaşık %20'lik oksijen ile %80'lik azota dönüşerek normal hale geldi.

Bunun üzerine başlığını açıp derin bir nefes alan Mayk:

— Allah çarpsın ki, günün birinde şuurumu kaybeder de biri bana keskin kokulu ruh tutarsa, onu törpüye tutacağım, dedi.

Elbisesini sıyırmakta olan Multhaus:

— Evet, efendim, ama seçme şansım olsaydı, elbiselerin kırışık yerlerine bulaşan amonyağı çıkarmaya çare bulmanızı isterdim, diye karşılık verdi.

Yapmacık bir öksürük çıkaran diğerlerinin de ona hak verdikleri anlaşılıyordu. Aslında bu adamların gösterdikleri memnuniyetsizlik derecesinde kötü bir durum yoktu. Çünkü, amonyağın kokusu hemen hemen hiç hissedilmiyordu. İşin aslı, en azından kızacak bir konu bulmaktı ve o da bulunmuştu.

Nihayet iç kapı açıldı ve bu adamlar geminin içine girdi.

— İyi geceler, Multhaus, dedi Mayk.

— İyi geceler efendim, yarına kadar.

Mayk da:

— Evet, iyi geceler, diyerek gazinoya giden koridorda ağır ağır yürümeye başladı. Keku ile Jeffers'i orada bulursam, bir oyun tertipleriz diye düşünerek sevindi. Fakat, daha önce bir başka işi tamamlamalıydı.

Başlığına varıncaya kadar elbisesini ön görülen dolaba asacağı yerde, koltuğunun altında tutuyordu. Öylece bakım ünitesine gitti. Orada, hemen ayrılacakmış gibi görünen teğmen Vaneski'ye rastlayınca sırıtarak:

— Bay Vaneski, bazı endişelerim var, diye lafa girdi.

Yılışık bir şekilde gülen Vaneski:

— Evet efendim. Bu endişeleri şüphesiz ki hepimiz taşıyoruz. Endişeniz nedir, efendim? diye karşılık verdi.

Kolunun altındaki bohçayı işaret eden Mayk:

— Elbisemi çalışırken zedeledim. Bir göz atarsanız sevinirim. Yamanması gerekebilir diye korkum var da, şeklinde açıklamada bulundu.

Vaneski ansızın şiddetli baş ağrılarına tutulmuş gibi bir hal aldı.

— Biliyorum, şu anda görev başında değilsiniz, diye sakince konuşan Mayk: Fakat, yarın arızalı bir elbise ile yukarıya çıkmak istemiyorum, dedi.

Beklenmedik bir anda gülen Vaneski:

— Yok canım, bunu hemen yaparım. Önce kaçağı olup olmadığı hususunu kontrol edeceğim. Ancak bir tamirat gerekecek olursa bile, bu fazla uzun sürmez. İçeri getirin de bir bakalım, karşılığını verdi.

İçeri girdikten sonra, Vaneski elbiseyi çalışma masasının üstünde açtı. Sağ kolda gözle görülür bir kabalık vardı. Bunu gören Vaneski:

— Görünüşü iyi değil, hemen teste tabi tutayım onu, dedi.

— Pekala, o halde onu burada bırakayım. Yarın er-

ken geri almam mümkün mü?

— Düşünüyorum. Yamanacaksa bir test daha yapacağız, ama bu çabuk olur. Omuzlarını silken teğmen sözlerini şöyle sürdürdü: Olmazsa, maalesef bekleyeceksiniz, efendim. Yoksa ölçünüze uygun başka bir elbise ile mi değiştirmemizi istersiniz?

— Hangisi daha uzun sürer?

— Değişiklik.

— O halde getirdiğimi onarın. Benim bu konuda yapacak bir şeyim var mı?

Gülümseyen Vaneski:

— Bu işi yalnız yaparım efendim, dedi.

— Güzel, sonra görüşürüz, diyen Mayk sohbeti uzatmak niyetinde değildi ve oradan ayrılarak gazinoya doğru yola koyuldu. Ancak, merdiven başında Leda Crannon'a rastlayınca, kafasındaki kâğıt oyunu fikri silinip gitti.

— Merhaba, dedi birazcık kasılarak. Yorgundu, ama o kadar da değil. Kızın gülüşü bulanık düşüncelerini silip götürdü, lakin bir kere daha bakınca, bu gülüşte yorgunluk belirtileri gördü.

Mayk'ın merhabasına yavaş bir sesle:

— Merhaba Mayk, yorgun görünüyorsun, diye karşılık verdi.

— Evet, hem de çok yorgun. Seni sevdiğimi söylemiş miydim, Leda?

Bunun üzerine gözleri daha da parlamaya başlayan kız:

— Sanırım birkaç kere, şimdi bu sınırsız ıstırabı bir yana bırakalım. Ölçülü bir içkiye davet edilmeyi bekliyorum, dedi.

— Kabul, Jeffers'in şişesini aşırırım. Ne oldu, seni üzen şey ne?

Bunun üzerine gülüşü yok olan kız:

— Korkuyorum Mayk, seninle konuşmak istiyorum, dedi.

— Pekala, öylcyse gel benimle.

İki bardağı viski, buz ve su ile dolduran Mayk, birini engin bir saygıyla Leda Crannon'a uzattı ve:

— Belki ilgilenirsin diye söylüyorum. Sayın bilgin Treadmore bana son derece cazip bir bilgi verdi, dedikten sonra, bardağını kaldırarak, kehribar renkli sıvıya baktı.

Mayk'ın kamarasında oturuyorlardı ve bu defa Leda'nın ısrarıyla kapı kapatılmıştı. Anlaşılan gelip geçenler tarafından farkedilmek istemiyordu.

— Treadmore uzun uzadıya buzdağında parahidrojen ile ortohidrojen maddelerinin varlığından bahsetti, diye sözlerini sürdüren Mayk, yatağın kenarında edepli bir şekilde oturan Leda'ya bir göz attı. Gülüşü cesaretlendiriyordu onu. Şöyle devam etti:

— Onun söylediklerini aynen nakletmeye çalışıyorum, deyip, Treadmore'ın çatlak ses tonunu gülünç bir şekilde taklit ederek, normal hidrojen gazı iki atomlu moleküllerden ibarettir. Bu atomlardaki çekirdek yahut protonların dahili serbest hareketleri —eh, yani molekülleri meydana getiren atomları kastediyorum— aynı yönleri göstereceği gibi, birbirine zıt olan yönleri de gösterebilir, bu arada ciddi bir soru varmış gibi parmağını kaldırmış bulunan konuşmacının hareketini yapan Mayk, bu hareket aynı yönü gösterirse, söz konusu maddeyi ortohidrojen olarak, yok eğer aksi yönü gösterirse, parahidrojen olarak tanımlarız. Ortomoleküller devir empülsiyonunda tek olan kuvanta sayıları olarak, para moleküller ise çift kuvanta sayıları olarak dönerler. Bu iki durum arasında normal olarak herhangi bir geçiş meydana gelmediği için, normal hidrojen...

Bunun üzerine gülen Leda:

— Lütfen! diyerek Mayk'ın sözünü kesti ve: Bunda

gülünecek o kadar tuhaf bir şey yok! O sana ne söyledi, sen söylenenlerden ne çıkardın? diye sordu.

— Hımm! Ne mi çıkardım? Hiçbir şey. Birincisi, söylenenleri biliyordum. İkincisi, bu bilgi pratikte kullanılacak bir şey değildi. Her iki şekil arasında yayılma hızı bakımından çok küçük bir fark vardı, ama bu fark da yeterince ilgi çekici değil, diyerek aniden ciddileşti ve: İnşallah senin haberlerin daha önemlidir? diye sözlerini bağladı.

Bardağına bakan Leda, evet anlamında başını sallayarak, bardaktaki içkinin tamamını içti. Anlatmaya başlamadan önce de, bir bardak içerim sözü Mayk tarafından bozuldu. Kızın çok sinirli olduğunu görünce, içkinin teskin edici olacağını düşünmüştü.

Boş bardağını Mayk'a uzattı ve içkisi tazelenirken şöyle dedi:

— Benim haberim tekrar Snookums'la ilgili:

Yeniden doldurulan bardağı aldıktan sonra kısa bir süre bekleyen Leda sözlerini şöyle sürdürdü:

— Onunla birlikte çok uzun bir yaşam geçirdim. Çok uzun. Bazen onunla birlikte büyümüşüm gibi geliyor bana. Sekiz yıl. Bu süre zarfında ona hem bir anne, hem bir abla, belki de bir teyze bile oldum. Benim kariyerim, ailemdi o, ama her şey boşa çıktı. Hatta bir koca gibi bir şey kabul etmiştim onu. Yani, insanın yedeği gibidir o, üzerinde didinilen, öğretilen ve eğitilen birisi. Her kadın kocasına bir şekil vermekten zevk alır. Fakat ben zevk almıyorum. Artık hiç almıyorum. Onunla yeterince uğraştım zaten, diyerek tekrar başını öne eğdi.

Mayk susuyordu.

Konuşmasını sürdüren Leda:

— O bana aitti, onu ancak ben şekillendirebilirdim. Diğerleri; robot uzmanları, atom fizikçileri, elektronik üstü bilginler ona sadece birer öğretmen oldular. On-

lar bilgi almasına vasıta oldular. Bense kişilik kazandırdım ona. Onu ben yarattım. Vücudunu değil, beynini değil, ama kavrama özelliğini ben yarattım. Onu ben yarattım. Onu ben tanıdım. Ben, ben... diyerek elleriyle yüzünü kapadı ve: Onu sevdim, dedikten sonra başını kaldırarak: Bunun ne demek olduğunu anlıyor musun? diye sordu.

Sakince:

— Evet, karşılığını veren Mayk, evet, içinde bulunduğun durumu anlıyorum. Benzer şartlar altında belki de aynı duyguları ben de hissederdim. Peki, şimdi ne olacak? diye sordu.

— Şimdi onun bir makina olduğunu biliyorum. Snookums benim için artık bir insan sıfatını değil, bir eşya sıfatını taşımaktadır. Herhangi bir kişiliği yoktur. Yalnızca kendisine verdiğim şeylere sahiptir. Sesi bile bana aittir. O artık ruhsal bir ayna değildir. Çünkü, benim karakterimi değil de, bilakis duygudan yoksun mantığa dayalı milyonlarca bilgi, matematiksel kavram ve mantık prensipleri ile bozulmuş olan bir kuklanın taklidini yansıtıyor. Ve bunlardan hiçbiri onun varlığına bir şey katmamıştır. Katsa bile ne olur ki? Bir kere kişiliği yoktu; sahip olduğu şey, sekiz yıl boyunca kendisine verdiğim bir dizi standart davranış biçimi.

Bu sözlerden sonra göğsüne bağladığı kollarını çözerek:

— Şimdi ise bana olduğu gibi görünüyor. Bir makina. Bir makinadan da başka bir şey değildi zaten. Hâlâ da bir makinadır. Hiçbir zaman da başka bir şey olmayacak. Makinaların özellikleri var, ama kişilikleri asla. Herhangi bir makina birbirinin benzeri değildir. Bununla beraber, herhangi bir makinada kişilik belirtileri görenler, bu özellikleri ona verenlerdir; bu kişilik yalnızca hayalde mevcuttur. Bir makina yal-

nızca yapılış maksadıyla ilgili olan işleri yapabilir. Bir robotun eğitiminde sözü edilen şey, sadece imalat işlemidir, diye açıklamalarda bulunduktan sonra, Mayk'ın gözlerine bakarak: Aklım başıma mı geliyor ne, Mayk? dedi.

Bunun üzerine sırıtan Mayk:

— Bence de öyle ve bu da seni sevindiriyor, diyerek sırıtışını gülüşe çevirip, ormanda derin bir uykuya dalan ve prens tarafından uyandırılan kızın masalını hatırlıyor musun? Tüm hayatını uykuda mı geçirmek istiyorsun yoksa? diye sordu.

Bunun üzerine Leda:

— Aman Allahım! Neyse ki iltifatına teşekkür ederim beyefendi, diyerek, demek ki sen de beni uyandıran prenssin, öyle mi? diye sordu.

— O prens belki benim, ama seni ben uyandırmadım. Bunu bizzat kendine borçlusun.

— Teşekkür ederim Mayk. Eninde sonunda bu karara varacağıma inanıyordum, lakin sen olmasaydın bu zor olurdu... Bu sözlerden sonra biraz duraksadı ve: Bana kalsa uyanmak ister miydim, bilemiyorum, dedi.

— Korktuğunu söylemiştin. Bu korkunun nedeni nedir?

— Bu can sıkıcı makinadan korkuyorum.

— Snookums'tan korkmaya neden olacak tek şey, onu kontrol edememektir. Böyle bir durum var mı?

— Henüz yok. Tam olarak yok. Ancak meşgul olduğu ilahiyat konusuyla, mevcut bilgimizle baş edemeyeceğimizden korkuyorum.

— Niçin baş edemeyecek mişiz?

— Çünkü, robot tekniğinin üç kanununa öyle sıkı sıkıya bağlıdır ki, bu kanunları bertaraf etmeden öğrendiklerini yok etmek mümkün değildir. Bu kanunları Allah'ın koyduğuna inanıyor.

— Aman yarabbi! Beni hayrete düşüren tek şey,

vaftiz edilmek için mantığa dayalı bir sonuca bağlanarak, vaftizi talep etmemesidir.

Mayk'ın bu sözlerine gülerek kafa sallayan Leda:

— Korkarım ki, senin mantığın Snookums'unki kadar hassas değil. Hür irade yalnızca melek ve insanlarda vardır; Snookums bunlardan hiçbiri olmadığı için, hür iradeye sahip değildir. Her yaptığı şeyin Allah'ın rızasına uygun düşmesi gerektiğini düşünüyor. Bu yüzden de günah işlemesi mümkün değil. Bundan dolayı da vaftiz olmaya ihtiyacı yokmuş, dedi.

— Tam olarak anlayamadım, dedi Mayk.

— Günahtan arı olduğu için, Tanrının kereminde olduğunu iddia ediyor. Dolayısıyle vaftizin kendisi için faydasız ve Tanrıya karşı isyan olacağını düşünüyor.

— Peki, bunların Snookums'u niçin tehlikeli yaptığını halâ anlamıyorum.

Bunun üzerine Leda:

— Birinci kanunu hatırlasana. Ne deniyor orda: Günah işleyen insan ölümsüz ruhunu tehlikeye sokar. Dolayısıyle o, insanları günah işlemekten uzak tutacakmış. Çünkü günah, düşünme ve niyet etme demektir ve kendisini bu konuda temize çıkarmayı deniyormuş. Şayet bunu başarırsa, içinde lütuf bulunmayan tek kişilik bir polis düşüncesini ispatlayacaktır, diye açıklamada bulundu.

— Telepati ile uğraştığını düşünüyorsun, değil mi?

Bu soru üzerine zoraki gülen Leda:

— Hayır, fakat sinir ve adaleleri ancak birkaç saniye önce uyarılan bir insanın ne yapacağını bulup çıkarmaya yarayan bir sistem geliştirmeye çalışıyor, bilmem anlatabiliyor muyum? Henüz yeterli bir bilgiye sahip değil, ama istediklerini pek kısa bir zaman içerisinde temin etmiş olacaktır.

Ha, bir şey daha: Snookums ikinci kanunun temelini sarsmaktadır. Birinci kanun ile otomatikman teza-

ta düştüğü için, hangi surette olursa olsun, dini görüşleriyle çatışan emirleri reddetmektedir. Bizzat günah işleyemez, ama kasıtlı olarak günaha alet edilme durumunda da elinden hiçbir şey gelmez. Pazar günleri çalışmaktan kaçındığı gibi, ne bana, ne de Dr. Fitzhugh'a dünyevi işlerle değiştirilebilecek şeyler yaptırmıyor. Birinci ve ikinci kanundan hareket ederek, yavaş yavaş, insani yaratıkların insancıl olmadıkları, yalnızca Tanrının insan olduğu görüşünü kazanmaktadır. Artık Snookums'la yapacak hiçbir şeyimiz kalmadı, kullanılamaz hale geldi o, anlıyor musun? şeklinde açıklamalarını sürdürdü.

— Peki, tamamen kontroldan çıktığı zaman ne yapmayı düşünüyorsunuz?

Bu soru üzerine derin bir nefes alan Leda:

— Çalışmasını sağlayan devreyi keserek beynindeki bütün bilgileri boşaltıp, yeniden başlayacağız, karşılığını verdi.

— Bir robota ilahiyat ilmi öğretildiği için on sekiz milyar dolar havaya atılacak, olur şey değil!

***

Suratını asan Sör Henry Quill parmak uçlarını dazlak kafasında gezdirerek:

— Delil olarak sunduğunuz malzeme yargı için yeterli değil, Mayk, dedi.

— Biliyorum kaptan, diye ilave eden Mayk, bu yüzdendir ki, herkesi bir araya toplamak ve olayı bu şekilde değerlendirmek istiyorum. Delil teşkil eden malzemeye sahip olduğumuz konusunda onu ikna edersek, belki de sinirlerini kaybedecek ve suçunu itiraf edecektir.

— Peki, Mellon'un o garip davanışına ne demeli?

— Lisodin diye bir şeyi duydunuz mu Sör?

Bu soru üzerine koltuğuna yaslanan kaptan Quill, Mayk'a bakarak:

— Hayır, bu da ne imiş?

— Çok güçlü bir uyuşturucu maddenin tanımı olup, asit çözeltisinden yapılır ve muhtemelen akıl hastalıklarının tedavisinde kullanılır. Pasteur'ün envanter listesinden ortaya çıktığına göre, bu maddenin bir şişesi Mellon'un ilaç dolabında yoktu.

Bu uyuşturucudan aşırı dozda kullanılmasının yarattığı belirtiler akut paranoya durumuna benzeyen sayıklama ve delilik gibi belirtilerdir. Bu madde nihayet ölümü getirir. Ne benim göğüs kafesine indirdiğim yumruk, ne Pasteur'ün verdiği narkoz, ne de Vaneski' nin şok atışı onu öldürmüştür. Bu ölümün tek sorumlusu aşırı miktarda alınan lisodindir.

— Lisodin maddesinin alınmış olduğu ölümden sonra tespit edilebilir mi?

— Pasteur bunu yapar. Bu iş için otopsi yapması da gerekmez. Kan muayenesi yeterlidir.

İçini çeken Quill:

— Doğrusu deliliniz yargı için yeterli değil, ama inandırıcı. Pasteur'ün yapacağı analiz Mellon'un vücudunda lisodinin bulunduğunu kanıtlayacaksa, ben de bu tiyatro gösterisine müsaade edeceğim, diyerek kaşlarını çattı ve: Mayk, şu ana kadar büyük işler başardınız. Adamları toplayınız, dedi.

— Memnuniyetle Sör.

***

Subay gazonasundaki büyük masanın yukarı ucunda oturan kaptan Sör Henry Quill gözlerini mevcut olanların üzerine dikmişti. Gür siyah kaşları fırtına bulutlarını andırıyordu. Dazlak kafası tavandaki lambaların etkisiyle yaldızlı bir elma gibi parlıyordu.

Solunda sıra ile Mayk, önyüzbaşı Keku ve Leda Cran-

non, sağında ise komutan Jeffers, teğmen Vaneski, komutan von Liegnitz ve Dr. Morris Fitzhugh oturuyorlardı. Mellon'un yeri boştu.

Hafifçe öksüren Quill:

— Yaşadığımız olay bir uçuştu. İşte, bunu da hemen hemen atlatmış sayılırız. Bay Gabriel enerji üreticisinin demontaj ve montaj işini dün bitirmiştir: Treadmore'ın adamları geriye kalan işi yapabilecek durumdadırlar. Birkaç saat sonra Fireball ile geriye döneceğiz. Ancak, hareket etmeden önce bir şeyin daha açıklığa kavuşturulması gerekiyor.

Buraya gelirken bir adam ölmüştür. Ölüm nedenleri bu sıralar belirlenmiş olup, bu durumda hepimizin konuyla ilgili bir açıklama yapılmasını isteyebileceğimiz görüşündeyim, sözleriyle müzakereyi başlatarak Mayk'a baktı ve: Lütfen, bay Gabriel, dedi.

Kaptanı selamlayarak ayağa kalkan Mayk:

— Ta baştan beri kafamı meşgul eden soru şudur: Ön yüzbaşı Mellon'un gerçek ölüm sebebi acaba neydi? Şimdi ise bu sorunun cevabını biliyoruz. Onu neyin öldürdüğünü ve niçin ölmek zorunda kaldığını biliyoruz, diyerek oradakilere baktı ve: O katledilmiştir; soğukkanlılıkla ve planlı bir şekilde, dedi.

Son sözü üzerine masada oturanlar donakalmışlardı.

— Bu öldürme olayına, etkisini yavaş yavaş gösteren, fakat miktarı epey fazla olan öldürücü bir madde sebep olmuştur. Bu maddenin zamana ihtiyacı vardı, fakat katilin görevini de büyük bir coşkuyla yerine getirdi. Olay gecesi başka garip şeyler de vukubulmuştu; Snookums delice hareketler yapmaya başlamıştı. Bir robot ile bir insanın aynı zamanda delirmeleri inanılmaz bir tesadüftür. Bu yüzden olayın müşterek bir sebebinin araştırılması gerekir.

Bu arada bir şey söylemek istediğini eliyle işaret eden komutan von Liegnitz'e Mayk:

— Buyurun? diyerek söz verince Liegnitz de şöyle konuştu:

— Mellon'un kendisine verdiği saçma sapan ilahiyat bilgisi ile Snookums'un delirdiği kanısındayım. Hassas bir makinaya ancak deli birisi böyle bir şey yapabilir, bu yüzden de olayda garip bir tesadüf görmüyorum.

— Katil, bizleri kesinlikle buna inandırmak istemişti. Fakat, Snookums'u teolojik bilgilerle besleyen Mellon değildi. Mellon'un inançlı bir İngiliz Protestanı olduğu şüphe götürmez bir gerçektir. Dolayısıyle bir makinayı Hıristiyanlaştırmayı denemiş olacağına kesinlikle ihtimal vermiyorum. Ayrıca çok pahalı olan böyle bir cihazı mahvetmek gibi düşüncenin de aklının ucundan geçmeyeceği görüşündeyim. Şimdi gelelim, bu olayda başka bir iştirakçinin olduğunu nereden çıkardığım sorusuna? diyerek Keku'ya baktı ve: Von Liegnitz'e saldırmaya teşebbüs ettikten sonra, Mellon'u kamarasına götürüşümüzü hatırlıyor musunuz? Orada yarısına kadar dolu olan bir şişe şarap bulmuştuk. Şarap şişesi o gece kaybolmuştu, çünkü lisodin içeriyordu ve katil bu şişenin kimyasal bir tahlile tabi tutulmasından önce davranmak istemişti. Fakat, Snookums işin içinde olduğu sürece, daha da önemli bir gerçek ortaya çıkmaktadır; o gece Mellon' un kitaplarını gözden geçirmiştim. Sayısı çok olmayan bu kitapları hatırlayabiliyordum. Ölümünden sonra kaptan Quill ile birlikte kitaplarını ambalajlarken, Hıristiyanlık ve Sembolik Mantık adlı kitabının birisi tarafından geri getirilmiş olduğunu gördüm, diye konuştu.

Araya giren Pete Jeffers:

— Mayk, bizlerden biri Mellon'u niçin öldürmek istesin? Ona karşı kimin nesi vardı?

— Olayın en üzücü yanı da bu Pete. Katilimizin

Mellon'a karşı hiçbir şeyi yoktu. Onun o zaman ve şimdi öldürmek istediği kişi benden başkası değil.

— Buna kesinlikle katılmıyorum.

— Durun bakalım, dahası var. Katil, ölümüzün bir araştırma konusu olmasını arzulamıyor. Bunun için şu anda değineceğim nedenler mevcuttur. Suçu birine veya bir şeye yüklemek zorundaydı. Önce Snookums'u seçti. Burada, Melek Mayk olarak anılışımın işine yarayabileceğini düşünerek, Mellon'un kitabını ödünç aldı ve Snookums'a tam anlamıyla teolojik bilgiler pompaladı. Bunu yaparken rizikoya düşmeyeceğini düşünmüştü. Mellon tabiatıyla, karşısındakinin dine olan ilgisi sahte olsa bile, kitaplarını ona ödünç vermeye hazırdı; öyle ya, vukubulan olayın sonradan gündeme getirilme ihtimaline karşı kendisine yalnızca, Snookums'un söz konusu kitapları haberi olmadan alıp okuduğu iddiasını yürütmek kalacaktı. Bu tarz sağlıksız düşünce katilimizin tipik özelliklerinden biridir. Snookums'a, benim bir melek olduğumu anlatmış, anlıyor musunuz? Başkası beni ne yaralayabilir, ne de öldürebilirmiş. Tabiatıyla Snookums'a kesinlikle tembihte bulunarak, kendisini korumuştu; mekanik adam, katilin verdiği bilgiye ihanet edemeyeceği doğrultusunda telkin edilmişti. Snookums gevezelikte bulunup gerçeği söyleyecek olursa, katil cezalandırılırdı. Bu da Snookums'un susmasını ve birinci robot kanununu ihlal etmeden konuşamaz duruma düşmesini sağladı. Yazık ki katil, Snookums'un beni bertaraf etmesini sağlayamamıştı. Snookums, bir meleğin, zararlı olduklarına kanaat getirdiği şeyleri yok edebileceğini çok iyi biliyordu. Tarihte buna benzer bir sodom ve gomora olayı vardır. Burada şunu belirtmek isterim ki, Snookums'un başkaları tarafından söylenen şeyleri araştırmadan kabul ettiği hususu her zaman göz önünde bulundurulmalıdır. Eğer bir meleğin öldürme kud-

reti varsa, Snookums'un bu meleğe saldırmaya cesaret edemeyeceği konusu ortaya çıkmaktadır. Bu durum ona hele hele bir insan tarafından telkin edilmişse.

— Bir dakika, komutan, diye Mayk'ın sözlerini kesti Dr. Fitzhugh. Bu mantıklı bir iddia değil. Snookums, bir meleğin kendisini yok edebileceğini bilse bile, verilecek bir emirle saldırmaktan kaçınmaz. İtaatın ikinci kuralı buna izin veriyor, diye görüşünü bildirdi.

— Bu arada bir şeyi unutuyorsunuz, doktor. Bir melek haliyle saldırı emrini verenin kim olduğunu bilecektir. Kaldı ki, bu olayda ilahi adaletin pençesine düşen Snookums değil, insandır ve birinci konunun ikincisi karşısında önceliği vardır.

Bu sözlerin üzerine başını sallayan Fitzhugh:

— Doğru, haklısınız, dedi.

İyi, diyen Mayk konuşmasını şöyle sürdürdü:

— Beni Snookums'a öldürtemeyeceğini anlayan katil başka bir alet bulmak zorundaydı. Bu düşünceden hareketle Lew Mellon'u seçmişti. Çünkü, Mellon'un Leda Crannon'a aşık olduğu görüşündeydi. Bu herhalde doğrudur; bilmiyorum, ama bayan Leda'ya olan ilgimi farketmiş olan Mellon'un lisodinin tesiriyle beni öldürmeye kalkışabileceği düşüncesi mevcuttu. Katil belki de bu durumu, lisodin karıştırılmış şarabı içtikten sonra Mellon'a teklif etmişti. Fakat, bu plan da sökmemişti. Çünkü, Mellon'un tepkisi başka olmuştu; benim niyetlerimi biliyordu. Mazur görürseniz, demode olmuş bir ifadeyi kullanacağım: Leda'ya olan ilgimin şeref ve haysiyet kavramları çerçevesinde geliştiğini biliyordu. Bunun yanında bir de von Liegnitz'in bir kadın avcısı olduğunu biliyordu ve bu ruh hali içerisinde gelişen şeyler gayet normaldi. Bu arada orada bulunanlara bir göz attı. Hiç kimsede çıt yoktu.

— Katil planının iki defa başarısızlığa uğradığını

görünce, olaya bizzat el atmaya karar verdi. Önce alçok gerilim kabinine giderek, oradaki teknisyeni etkisiz hale getirdi. Onu öldürmeyi tasarlamıştı, ama darbesi yeterince güçlü olmamıştı. Saldırıya uğrayan bu teknisyen tekrar kendine geldiği zaman, katil hakkında konuşabilecektir. Daha sonra Snookums'a, şalterleri çekip koparması emrini verdi. Snookums'un dışarda beklemesini önceden sağlamıştı. Haliyle robotu içeriye çağırmadan önce, görünmesin diye teknisyeni dolaplardan birine saklamak zorundaydı. Snookums'a, beş dakika bekledikten sonra şalterleri tahrip etmesini ve sonra kamarasına geri dönmesi doğrultusunda direktif vermişti. Katil böylece benim kamaraya giderek bekledi. Işıklar sönüp, kapı açılınca içeri girerek darbesini kafama indirmek istiyordu. Dolayısıyle bu olayın, ya Mellon ya da Snookums tarafından işlenmiş gibi görünmesine özen göstermişti. Bununla beraber elektrik devre dışı kaldığı zaman, uyanık olacağımı hesaba katmamıştı. Kamarada dolaştığımı duyunca, dışarı çıkıncaya kadar beklemeye karar vermişti. Fakat, ben onun solumasını duyuyordum. Bu ses hemen hemen işitilemez derecede idi ve şayet klima sistemi devre dışı kalmasaydı, ben de bunu duyamayacaktım. Kamaramda ben bile eşyalarımı seçemez durumdaydım. Hal böyleyken, Snookums'un dışarda halâ beni gözlemekte olduğunu biliyordum. Çünkü, onun yaydığı ısı bir insanın yayacağı ısıdan daha fazladır ve ayrıca makina yağı gibi bir koku da salmaktadır. Bunun üzerine çizmelerimi fırlatarak çıkaracağım gürültüyle dışardakileri şaşırtmayı düşünmüştüm. Katil koridora çıkmamı bekliyordu, oysa ben çoktan dışardaydım. Bu arada koridorun diğer tarafından Multhaus çıkageldi. Bunu gören katil yok olması gerektiğini anlayarak karşı yönü seçince, kendisine verilen emirlere tam bir itaatle uymakta olan Snookums'a çarptı.

Çarpışmanın etkisiyle hareket eden Snookums, sağa ve sola hareket ederek bana doğru gelmeye başlamıştı. Bu şekilde davranması normaldi, çünkü beni, tabiri caizse bir melek sanıyordu. Beni kendi isteğiyle yaralayacak olsaydı, intikamımı ondan başkasından alamayacaktım. Ayrıca önceliği olan katilin direktifleri ile hareket ettiği için, emirlerime uymasına gerek de yoktu. Meseleyi daha da içinden çıkılmaz bir hale getirmek için, katil Mellon'un kamarasına gitmişti. Doktor kendinde değildi. Katil onu dışarı çıkarıp, alışık olmadığımız bir yere saklamak suretiyle, olaya, Mellon'un benim peşimde olduğu süsünü vermeyi düşünmüştü.

Bu arada Pete Jeffers:

— Mayk, söylediğiniz gibi, Mellon zehirletilmiş olsaydı, Vaneski'nin üzerine atılabilmiş olmasını nasıl izah edebiliriz? diye sordu.

— Bunu gerçekten yaptı mı? Düşünsenize bir kere Pete, ölmekte veya henüz ölmüş olan Mellon dar bir dolaba konulmuştur. Dolap açılınca dışarıya doğru düşmüş, tabiatıyla dolabın önünde duran adamın üzerine doğru. Bu arada Vaneski geriye çekilerek, Mellon'un yere düşmesini beklemeden şok atışı yaptı. Bu doğru değil mi?

— Şüphesiz, diyen Jeffers, bana doğru da düşseydi, belki ben de aynı şeyi yapardım. Dolap kapısının açılış anını görmedim. Ancak, şok atışı yapıldığı zaman dönüp baktığımda, Mellon'u yerde yatar gördüm, dedi.

— İşte, olaya nasıl bakılırsa bakılsın, Vaneski onu şok tabancası ile öldürmüş olamaz. Çünkü o, ya çoktan ölmüştü, ya da yaşamak için yalnızca birkaç dakikaya ihtiyacı vardı, diye sözlerini sürdürdü Mayk.

Bu açıklamadan sonra çekinerek elini kaldıran Vaneski:

— Afedersiniz efendim, ışıklar söndüğünde katilin kamaranızın önünde sizi beklediğini ve onun Snoo-

kums olmadığını, çünkü robotun saldığı koku makina yağına benzediği için, buna hükmettiğinizi söylediniz. Söz konusu kokunun bir hava akımıyla getirilmiş olması mümkün değil mi? diye görüşünü belirtti.

Hayır anlamında kafasını sallayan Mayk:

— Mümkün değil bay Vaneski. Kapı açıldığında uyanıktım ve elektrik kesildiğinde klima sisteminde çıkan ölü vızıltıyı duymuştum. Şu anda şalterlerin Snookums tarafından tahrip edilmiş olduğunu biliyoruz. Bunu itiraz ettiği gibi, kabloların çelik ellerle tahrip edildiği malzemedeki izlerden de anlaşılmaktadır. Peki, Snookums bu olaydan sonra kapının önünde nasıl bulunabilirdi? Bu varsayım da gösteriyor ki, kapımın yanında sabırsızlıkla bekleyen Snookums değil, bir başkasıydı, dedi.

Herkes susuyordu, fakat —Kim?— sorusunun hepsinin zihnini kurcaladığı yüzlerinden belli oluyordu.

— Şimdi ana soruya gelelim, diyen Mayk, aranızda beni öldürmeyi isteyecek derecede kimin bir sebebi olabilir? diye sordu.

Ve sözlerini şöyle sürdürdü:

— Antarktika'ya inmeden önce, şu anda oluşturduğunuz gruptan yalnızca kaptan Quill ile komutan Jeffers'i tanıyordum. Bu ikisinde herhangi bir sebep görmüyorum. Diğer taraftan üste bulunduğum süreden beri herhangi birine beni yok edecek derecede bir şey yaptığımı da hatırlamıyorum. Küçük bir meseleye kadar, dedi ve Jakob von Liegnitz'e döndü:

— Ne dersiniz Jake? Kıskançlık yüzünden bir adamı öldürür müydünüz?

Soğuk bir ses tonuyla:

— Mümkündür, karşılığını veren von Liegnitz, karıma iltifatta ileriye giden birisine karşı son derece kötü hisler besleyebilirdim. Fakat, karım yok ve henüz olmasını da istemiyorum, dedi ve Leda'ya bakarak: Ba-

yan Crannon çok güzel bir kadındır, ama ben onu sevmiyorum. Size, olay için bir sebep gösteremediğimden dolayı üzgünüm, komutan; ne sizin için, ne de Mellon için, dedi.

— Bunu tahmin etmiştim zaten, diyen Mayk, sözlerini şöyle sürdürdü: Elbetteki, yalnızca sizin tespitiniz gerçeği garanti etmemektedir. Ancak, kitaplarını ödünç alabilmesi ve şarabına zehir katabilmesi için, katilin Mellon ile iyi ilişkiler içerisinde olmak zorunda olduğunu kanıtlamış bulunmaktayız. Bu durumda sizin ve Mellon'un arasındaki ilişkilerin gergin olduğuna bakılınca, pratikte suç zanlısı olarak görünmediğiniz ortaya çıkmaktadır, Jake.

Von Liegnitz başını salladı.

— Fakat, bütün bu girişimleri özel bir ipucu ortaya çıkarmaktadır, diye açıklamalarını sürdüren Mayk şöyle devam etti: Bu ipucu bir kişi hariç, hepimizin hayretini çekmiş olacaktır. Bu girişimler inanılmayacak derecede çocukça ve düşüncesizce yapılmıştır. Daha çok hayret uyandırmak isteyen Mayk sözlerine kısa bir ara verdikten sonra şöyle devam etti: Bu sözlerimle, küçük ayrıntıların ustalıkla planlanmadığını kastetmek istemiyorum. Şüphesiz her şey düşünülmüş. Fakat, katil hedefini tam olarak gözden geçirmek uğruna asla vakit kaybetmedi. Snookums'u, beni tehlikesizce öldürebileceği doğrultusunda ikna etmek için deli gibi çalıştı. Ancak, onun bu eylemi kabul edip etmeyeceğini hiç düşünmemişti. Sonra, Mellon'un beni veya başka birini öldürüp öldürmeyeceğini kestirmeden şarabına zehir katmıştı. Hayali bir suikast tertipleyerek şüpheli noktalara önceden açıklık getirmeden, hazırlıklarını tamamlamıştı. Katilimiz yetişkin biri gibi düşünmüyor; düşünceleri kâğıt üzerindeki yaşına uygun olarak, olayları kayıtsız bir şekilde seyrediyordu. Bununla beraber bana karşı beslediği kin o kadar

büyüktü ki, yeryüzüne ininceye kadar sakince bekleyecek olsa, şansının çok daha elverişli olacağını bilmesi gerektiği halde, son derece tehlikeli girişimlerini burada, yani Branchell'de yaptı. Belki de esas girişimini dünyaya saklıyor. Bu yüzden ona bir şans daha tanıyarak, tabiri caizse, hayatımı ona bir tablada sunmuştum. Katilimiz kendisine sunulan bu yeme yenildi. Şu anda bir uzay elbisesine sahibim ve bu elbiseyi giyerek hidrojenin hüküm sürdüğü korkunç fırtınaya çıkacak olsam, derhal ölürüm. Bu sözlerden sonra katile bakarak: Söyleyin bakayım Vaneski, üvey kız kardeşinizi mi, yoksa üvey erkek kardeşinizi mi seviyorsunuz? diye sordu.

Teğmen Vaneski çoktan ayağa fırlamıştı. Kin dolu yüzü nerdeyse tanınmayacak hale sokmuştu onu. Elini cebine atarak vızıldayan bir vibrasyon bıçağı çıkardı ve masanın üzerine sıçradı.

— Seni köpek! Öldüreceğim seni, köpek herif! diye bağırdı.

Mayk, Harry'nin dükkânında meydana gelen benzer bir olayda hayatını kurtarmış olan küçük cihazını üzerinde taşımıyordu. Şimdi ise yalnızca elleri ile çabukluğuna güvenebilirdi. Elinin kenarıyla Vaneski'nin bileğine vurmak istediyse de, darbesi boşa gitmişti. Genç adam Mayk'ın saldırısını atlatmıştı. Seri olarak yana dönen Mayk yumruğuyla Vaneski'nin boynunu hedef almıştı. Bu arada az kalsın Keku'ya vuracaktı. Bunun üzerine havaya sıçrayan koca yapılı Hawaili Vaneski' nin burnuna bir yumruk indirdi. Aynı anda da von Liegnitz ile Jeffers saldırganı yakalayıp kavramışlardı.

Sakin bir şekilde ayağa kalkan Quill, şok tabancasını çıkararak genç subaya ateş edince, saldırgan teğmen masanın üstüne baygın düştü. Yarım saniye içerisinde dört darbe ile bir şok atışına maruz kalıp, bay-

gın düşen Vaneski, çocuk denecek kadar genç ve masum görünüyordu.

Kargaşa esnasında ayağa kalkmış olan Dr. Fitzhugh yavaşça oturdu ve kahvesinden bir yudum çekti. Masada baygın yatana bakmaksızın:

— Nasıl oldu da suçluyu tespit etmede bu kadar emin davranabildiniz, komutan? Öyle sanıyorum ki, çocuksu davranışlarından hareket ederek.

— Birçok falsolar vermişti. Poker oynayış tarzı, briçte tepki gösterme şekli gibi. Beklenilmeyeni asla nazari dikkate almamıştı.

— Peki, sizi gemide niçin öldürmek istemişti? Niçin dünyaya dönünceye kadar beklememiş? diye tekrar sordu Fitzhugh ve: Dönüşü bekleseydi, şansı çok daha fazla olurdu, dedi.

— Öyle sanıyorum ki, kim olduğunu bildiğimden veya bunu kısa zamanda ortaya çıkaracağımdan korkmuş olacak. Ayrıca, bir kere de dünyada iken işimi bitirmeye teşebbüs etmişti zaten.

Şaşkın bir şekilde bakan Leda:

— Bu ne zaman oldu Mayk?

— Ona hiç rastlamadan önce New York'ta. O zaman, aile isimleri Larchmont olan iki genç kardeşin tutuklanması benim yüzümden olmuştu. Yetkili polis memuru bana, bunların bir üvey kardeşlerinin daha olduğunu ve dolayısıyle annelerinin iki evlilik yaptığını söylemişti. Fakat, isimlerinden söz etmemiş ve ben de sormaya akıl etmemiştim. Küçük Larchmont kardeşlerin tutuklanmalarından kısa süre sonra, Vaneski ile suç ortağı büromun karşısında bulunan katedralin kulesine çıkarak odama siyanür asidi ile dolu bir roket fırlatmışlardı. Bu olaydan tamamen tesadüfen kurtulmuştum. Suç ortağı polis tarafından vurulan Vaneski vibrasyon özellikli bıçağı ile bir rahibi yaraladıktan sonra kaçmıştı. Göreve dönüp de amirlerinden

birinin benim olduğumu öğrenince, büyük bir şok geçirmiş olacak. Bu olayların arasında kurduğum bağlantılardan kesinlikle emin olunca, varsayımlarımı kaptan Quill'in odasında tekrar gözden geçirdim. Vaneski ile ilgili olan dokümanlarda üvey kardeşlerinin ismi geçiyordu. Ayrıca Branchell'e katılmadan önce, iznini New York'ta geçirdiği de yazılıydı. Bundan sonra da onu yalnızca tuzağa düşürmek kalmıştı. İşte şimdi orda yatıyor.

Bunun üzerine masada baygın yatan gence bakan Leda:

— Çok genç, basbayağı büyümemiş.

Kaptan Quill:

— Bay von Liegnitz, siz ve Keku tutukluyu emin bir yere götürür müsünüz? Fireball'e aktarma oluncaya kadar onu bağlayınız. Hepinize teşekkür ederim.

***

Leda Crannon Mayk'a eşyalarını toplama işinde yardım ediyordu. İkisi de Mayk'ın uçuşu hakkında konuşmak istemiyordu. Mayk Fireball'i dünyaya geri götürürken, Leda Snookums'la çalışmak için buzdağında kalacaktı.

Mayk'ın gömleklerini bavula koyarken:

— Uzay elbisesi hakkındaki düşüncelerini anlamıyorum. Hayatını kendi ellerinle ona sundum gibi bir şey söylemiştin. Bu olayın aslı neydi?

— Uzay elbisemin kollarını kasıtlı olarak tahrip etmiştim. Öyle ya, bakım onarım subayı sıfatıyla bu onarım işini o yapacaktı ve bu iş ile gerçekten de birinci sınıf bir uzman gibi ilgilendi. Bilmem anlatabiliyor muyum? Eğer o elbiseyi giymiş olsaydım, şu anda ölü olacaktım.

— Peki, o ne yaptı? Elbiseyi sızdırır hale mi getirdi?

— Evet, fakat gözle farkedilebilecek şekilde değil.

Her şey bu yana, çok kurnaz bir adam olduğunu kabul etmek zorundayız. Gayri ihtiyari bir yanlışlıkmış gibi, hatalı yamalama malzemesini kullandı. Üçüncü gruba giren elbiseler, daima esnek bir malzemeden beklenebilecek tarzda hidrojen sızdırmaz özellikte olmakla beraber, bu sızdırmazlığı uzun süre sağlayamaz, yani birkaç gün arka arkaya kullanılması halinde demek istiyorum. Vaneski'nin benim elbisemi onarmada kullandığı malzeme polimerize sentetik bir madde olup, hidrojeni kolayca geçirir. Gerçi, amonyak ve metanın elbiseme sızması önlenmişti, ama sürekli olarak hidrojen alacaktı.

— Bu durum o kadar kötü mü? Hidrojenin zehirleme etkisi yoktur.

— Hayır, fakat hava ile karıştığı zaman son derece patlayıcı bir nitelik kazanır. Ancak, bu patlamanın olabilmesi için bir kıvılcıma da gerek vardır. Vaneski bunu da ihmal etmemiş ve elbisemin normal olarak mühürlü olan buji sistemine bir delik açmamıştı. Benim yapacağım tek şey, frekansı değiştirmek olacaktı. Geriye kalan işi çıkan kıvılcım sağlayacaktı ve sonra bum! Fakat, ben de bu duruma tam olarak hazırlanmamıştım. Kafese konulabileceğini toy aklından hiç geçirmemişti. Buna belki de olay anına kadar hiç rahatsız edilmediği için baş vurmuştu; öyle ya, bu sefer niçin başarmasındı? Bunda, beni budala yerine koymasının da rolü vardır.

— Sanmam ki, o, diye konuşmaya başlayan Leda, Snookums'un kapıda görünmesiyle sustu.

— Leda, bilgiye ihtiyacım var.

— Nasıl bir bilgiye, Snookums?

— O nerede saklanıyor?

Bu soru üzerine Mayk ile Leda hayretle Snookums'a baktılar ve Leda:

— Kim nerede saklanıyor?

— Tanrı, dedi Snookums.

Bunun üzerine Mayk sakince:

— Tanrıyı niçin bulmak istiyorsun, Snookums, diye sordu.

— Onu gözetlemeliyim.

— Bunu niçin yapmalıymışsın?

— Çünkü, o da beni gözlüyor.

— Onun seni gözlemesinden rahatsız mı oluyorsun?

— Hayır.

— Peki, sen onu gözlemekle ne yapacaksın?

— Onu inceleyebilirim. Ne yaptığını öğrenebilirim.

— Ne yaptığını niçin bilmek istiyorsun?

— Ne yaptığını görünce, yöntemlerini öğrenebileceğim.

Düşünceye dalan Mayk kendisi ile Snookums'un arasında geçen konuşmanın dinlendiğini biliyordu. Bu sözler sanki tahrifata uğratılmış dini bir kitaptan iktibas edilmişti. Bununla beraber, Snookums'ta garip şeylerin olduğu hissine kapıldı.

Kısa bir aradan sonra:

— Yöntemlerini öğrenmek istiyorsun, peki ama niçin? diye tekrar sordu Mayk.

— Böylece ondan önce davranabilirim.

— Tanrıdan önce davranmayı niçin bu kadar gerekli görüyorsun?

— Öyle işte, karşılığını veren Snookums, bu gereklidir, yoksa o beni öldürür, dedi.

Bir şeyler daha söylemek isteyen Mayk'ı konuşmaktan alıkoyan Leda:

— Bana bırak, bunu herhalde açıklayabilirim. İşin nereye varacağını görüyorum, dedi.

Başını sallayan Mayk:

— Pekala, karşılığını verdi.

— Ölüm, müşterek hücre koordinasyonunun bir varlıkta son bulması olarak tarif edilir. Bu, Tanrının ira-

desiyle olur. İnsani bir varlığın zarar görmesine izin vermeyeceğim için, Tanrıyı gözlemek ve onun insanları yok etmesini önlemek gerekli olmuştur. Ayrıca Tanrının iradesiyle yok olmakla karşı karşıya kalan kendi varlığımı da korumak zorundayım, diye ilave etti Snookums.

Bu sözler üzerine Mayk'ın yüzü solmuştu. Bu nasıl bir düşünce! Bu nasıl bir yaratık! Böyle bir tespit bir insanın şahsında ortaya çıksa, tedavisi mümkün olmayan bir akıl hastalığına delalet ederdi. Bu robotta söz konusu olan şey ise, içinde filizlenen düşüncelerin yalnızca mantığa dayalı gelişmeye devam etmesiydi.

Snookums garip bir sesle:

— Devamlı beni gözlüyor, diye tekrar etti.

Robota sert sert bakan Mayk:

— Bunu niye kendine dert ediyorsun? Tanrının hoşuna gitmeyen bir şey mi yapıyorsun? Seni cezalandırmayı gerektiren bir şey? diye sordu.

— Bunu düşünmedim, diye açıklamada bulunan Snookums, biraz düşünmeliyim, dedi.

Düşünmek için yalnızca bir saniyeye ihtiyaç duyan robot, konuşmaya başlayınca, sesi Mayk'a çok nahoş gelmişti.

— Hayır, dedi robot, onun iradesine ters düşen hiçbir şey yapmıyorum. Serbest iradeye yalnızca melek ve insanlar sahiptir. Ben bunlardan hiçbiri olmadığım için, serbest iradeye sahip değilim. Benim her yaptığım şey, Tanrının iradesiyle olur. Bu sözlerden sonra biraz sustu, sonra kısık ve kesik cümlelerle konuşmasını sürdürdü: Tanrının rızasını yerine getirince, ululaşırım. Ululaşınca da Tanrıya yakın olurum. Bu durumda Tanrı da bana yakın olur. Tanrı beni kontrol ediyor. Beni kontrol eden varlık Tanrıdır. Onu bulacağım! Sonra geriye çekilerek, döndü ve kapıya

doğru gitti: Beni kontrol eden aklımdır, diye sözlerini sürdürerek: O halde aklım Tanrıdır, dedi.

— Snookums, bunlardan vazgeç! diye bağırdı Leda ansızın, vaz geç!

Ancak ona aldırmayan robot:

— Kendimi incelemeliyim, kendimi tanımalıyım, sonra Tanrıyı keşfedeceğim, sonra... diye mırıldanırken Leda tekrar bağırdı:

— Seni kesinlikle dinlemiyor, diye sertçe konuşan Mayk, bütün mesele birinci kanuna bağlı olarak seyrediyor. İtaat etmesini gerektiren ikinci kanundan hiçbir iz yok, dedi.

Onlara aldırmayan Snookums, kapıyı açtı ve vızıldayarak son hızla koridordan aşağı doğru indi.

Kimse ona yetişemezdi. Onu yarım saat sonra geminin en alt kısmında, buzdağında kurulacak olan üs için sökülmüş olan ünitelere yakın bir yerde buldular. Son derece büyük olan kriyotron beyin için tüm sıcaklık ve enerji kontrol tertibatlarına sahip olan bir nolu yük kabininin yanındaki bir odada duruyordu.

Hareket etmiyordu. Öylece duruyor ve önüne bakıyordu.

Mayk, Leda'ya vurur gibi ellerini şaklatınca bile hareket etmemişti. Artık hiç hareket etmiyordu.

Dr. Fitzhugh'un yüzü ağlayacakmış gibi bir hal almıştı. Gözlerini subay gazinosunda toplananlara dikmişti: Quill, Jeffers, von Liegnitz, Leda Crannon ile Mayk'a. Fakat, onları görmüyor gibiydi.

— Mahvolmuş, diye konuştu, on sekiz milyarlık bir değer tamamen yok olmuştu. Beyin artık çalışmaz halde. Ama her şeyin suçlusu Vaneski. Teoloji. Bu kelimeyi lanet okur gibi söylemişti.

Hafifçe öksüren kaptan Quill:

— Mekanik bir arıza olmadığından emin misiniz?

Gemide meydana gelen sarsıntı buna sebep olamaz mı? diye sordu.

Bunun üzerine Mayk kendisini sırıtmaktan zor alıkoymuştu. Gevşek bir civata ifadesi belki de daha doğru olacaktı.

Yorgun bir şekilde:

— Hayır, diye karşılık veren Fitzhugh, ana şalter sistemlerini kontrol ettim; fiziksel bakımdan hepsi iyi durumda. Bayan Crannon'un bu hazin sondan önce yaptığı testler açık bir yanılgıya uğradı, deyip kafasını yavaşça sağa sola sallayarak, sekiz yıllık bir çalışma, dedi.

— Treadmore'a haber verdiniz mi? diye sordu Quill.

Başını sallayan Fitzhugh:

— Yakında burda olur, dedi.

Treadmore da buzdağına daha önce inenler gibi, yeni üssün çekirdeği olarak öngörülen binalarda oturuyordu. Ağır bir uzay elbisesi ile gemiye varabilmek için, amonyakla kaplı iki yüz metrelik bir alanı yürümek zorundaydı.

— Peki, şimdi bu üs ne olacak, doktor? diye bir soru yönelten kaptan Quill, bütün bu yolculuğun boşuna yapılmış olmamasını ümit ederim, derken, ses tonundaki iğneleyici alayı bastırmaya çalışmışsa da, kısmen başarılı olabilmişti.

Bu durumu anlamamış gibi görünen Fitzhugh:

— Hayır, hayır. Elbetteki boşuna değil. Ancak, bu durumda işe yeniden başlayacağız demektir. Robotun beyni devreden çıkarılıp, bütün bilgiler alındıktan sonra, yeniden başlayacağız. Biliyor musunuz, bu bizim ilk başarısızlığımız değil. Aksine, henüz hiçbir başarı bu kadar uzun sürmedi. Her defasında daha çok öğreniyoruz. Örneğin, bayan Crannon bundan sonraki robota, daha doğrusu bundan sonraki mekanik varlı-

ğa, daha çabuk, daha rasyonel ve daha az hatalı olan şeyler öğretecektir.

Ayağa kalkan Leda Crannon gayet nazikçe:

— Müsaade ederseniz, Dr. Fitzhugh son görüşünüzü bir iltifat olarak kabul ettiğimi belirtmek isterim, ama doğru değil.

Zoraki gülen Fitzhugh:

— Hayır, hayır tatlım, alçakgönüllülük gösteriyorsunuz. Siz olmasaydınız, Snookums da diğerleri gibi çoktan bozulup giderdi... Bir sonraki girişiminizin çok daha iyi olacağı inancındayım, diye konuştu.

Başını sallayan Leda:

— Hayır, Fitz, bir dahaki sefer olmayacak. Şu anda sizinle birlikte bu projede ve bilgi işlem şirketinde çalışmaktan istifa ediyorum. Yazılı istifamı daha sonra gönderirim, dedi.

Hayretle ona bakan Fitzhugh:

— Fakat, Leda... dedi.

— Hayır, doktor, diye kesin konuşan Leda, hayatımın sekiz veya on yılını bir kere daha bir makinaya adamak istemiyorum, diyerek diğerlerine baktı ve, bu robotun delirmesini ben yaşadım Fitz, siz değil. Bu olay hayatımın en korkunç anı oldu. Böyle bir şeyi bir kere daha yaşamak istemiyorum. Bu son robot aklını yitirmeseydi bile, artık dayanacak gücüm kalmamıştı. İnsani ölçülere göre bir robot baştan itibaren kafalıdır. Devam edecek olsam, sonunda tabiri caizse bunamış, hissiz ve yaşlı bir kız olup çıkacağım. Artık bu perdeya kapatıyorum Fitz, bu konuda söylenecek hiçbir şey kalmadı, diye konuştu.

Onu gözleyen Mayk içinde bir şeylerin burkulduğunu hissetti. Kızıl saçları, mavi gözleri parlıyordu ve yüzünde kararlı bir ifade vardı.

Bir kere daha şeytana lanet, diye düşünen Mayk, çok şükür ki, tarafsız değilim, diye geçirdi içinden.

— Anlıyorum canım, diye yavaşça konuşan Dr. Fitzhugh ansızın güldü ve samimi bir ses tonuyla şöyle devam etti: İstifanızı kabul ediyorum, fakat her zaman buraya geri dönebileceğinizi düşünmenizi ve başka bir görevi kabul edecek olursanız, size en iyi referanslarımı vereceğimi bilmenizi isterim.

Gözleri yaşaran Leda bir an durduktan sonra, koşarak hayret içerisinde kalan robot uzmanının boynuna atıldı. Fitzhugh tek bir söz söylemeden kıza bakıyordu.

— Teşekkür ederim Fitz, her şey için, diyen Leda doktoru yanağından öptü.

Bu sırada giriş kısmından masumane bir ses duyuldu:

— Afedersiniz, rahatsız etmiyorum ya?

Treadmore'dı bu.

— Elbette, diye sırıtarak karşılık veren Fitzhugh, fakat o kadar da önemli değil, dedi.

— Snookums'a ne oldu? diye sordu Treadmore.

— Akut bir oto kontrol, karşılığını veren Fitz, işlemleri kendi beyninde değerlendirmeye başlamıştı. Bunun için iradesi dışında olan sistemlerini kullanmak zorundaydı ve böylece optimal sınırlarını aşmış oldu. Şimdi ise beyin tamamıyle işlemez bir hale geldi, diye açıklamada bulundu.

— Aman Tanrım, diyen Treadmore, peki, şimdi ne düşünüyorsunuz? Biz... diye sordu.

Bu arada parmaklarıyla Mayk'ın omzuna vuran Quill:

— Gidelim, dedi yavaşça, gemi yukarıda beklediğine göre, artık eğlenmemeliyiz.

Mayk ile Leda onunla birlikte yukarı çıktılar.

Quill:

— Biliyor musunuz, kendi fikirlerine kapılıp da şaşıran sadece robotlar değil, dedi.

Bunun üzerine Melek Mayk da:

— Şimdi başka şeylerle uğraşacağım, karşılığını verdi.

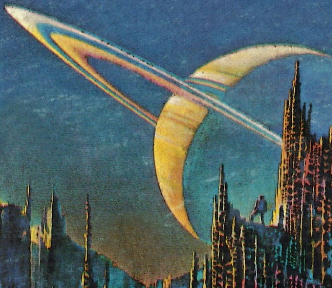
SON

25 RANDALL GARRETT UZAYDA İNTİKAM

BASKAN
KURGU-BİLİM DİZİSİ

UZAYDA İNTİKAM

BASKAN
KURGU-BİLİM DİZİSİ

RANDALL GARRETT

RANDALL GARRETT

UZAYDA İNTİKAM

Mayk birden odada yalnız olmadığını farketti. Yakınlarında bir yerden sıcak bir hava yayılıyordu. Bu sıcaklık, klima cihazının sağladığı serin havada rahatlıkla hissediliyordu. Ayrıca kokusu da sıcak yağ -makine yağı- kokusuna benziyordu. Bu koku hafif olmakla beraber yok olmayan bir kokuydu. Kafasını çok zorlayan Mayk, bu gürültünün nasıl birşey olduğunu çıkardı.

Fiyatı 350. TL.
KDV dahil 385.-TL.

25 RANDALL GARRETT UZAYDA İNTİKAM
BASKAN
KURGU-BİLİM DİZİSİ